

Người Việt Illinois

Tháng 12, 2023 - Số 477

MERRY CHRISTMAS

**THÔNG TIN
VĂN HÓA
SINH HOẠT
CỘNG ĐỒNG**

**CHÚC
MỪNG
GIÁNG
SINH
VUI VẺ**

VIETNAMESE COMMUNITY MAGAZINE

THÔNG BÁO

DẠY TIẾNG ANH VÀ LUYỆN THI NHẬP TỊCH DÀNH CHO NGƯỜI LỚN

- Nhận ghi danh cho mọi trình độ
- Lịch trình dạy có thể được sắp xếp
- Dạy kèm từng cá nhân hoặc theo nhóm
- Nội dung giảng dạy xếp đặt theo trình độ học sinh

For details, please contact Adult Literacy Coordinator,
Matt – matt.small@hnvi.org
(708) 603-0396

Người Việt ILLINOIS

•
Nguyệt San THÔNG TIN . VĂN HÓA
SINH HOẠT CỘNG ĐỒNG
do
HỘI NGƯỜI VIỆT ILLINOIS
Chủ trương

Chủ Nhiệm/ Chairman
 Chủ Tịch HĐQT: Thảo(Duckie)Huỳnh

•
Chủ Bút/ Editor-in-Chief
 Francis C. Khuc

Cộng tác thường trực/ Contributions
 Phạm Thành Châu, Trần Trung Đạo,
 Trọng Đạt, cố Bs.Nguyễn Ý Đức
 Phan Nhật Nam, Huy Phương (đã mất),
 Đỗ Văn Phúc, Phó tế Ng. Mạnh San,
 Tina Trần, Tưởng Năng Tiến, Huy Vũ
 và một số thân hữu,
 với sự đóng góp của toàn thể Nhân viên.

Điểm Tin Tức/ News Compilers
 Châu Văn, Phạm Tiến Liễu

Quảng cáo / Liên lạc / Tài Ngân
 Shara Châu

••
Thư từ, bài vở, ngân phiếu xin gửi:
 Letters, Articles, Contributions, Checks can be sent to:
Vietnamese Association of Illinois
 5110 N. Broadway, Chicago, Illinois 60640
 Tel: (773) 728- 3700 - Fax: (773) 728-0497
 Email: infovai@hnvi.org
 or shara.chau@hnvi.org
 website: www.hnvi.org

BÀI VỞ, QUẢNG CÁO HỖ TRỢ
XIN VUI LÒNG GỬI VỀ
TRƯỚC
NGÀY 15 MỖI THÁNG

TRONG SỐ NÀY

Số 477 - Tháng 12, Năm 2023

• Chương trình của HNVI phục vụ cộng đồng	3
• Tin Thế Giới (PtL)	12
• Tin Hoa Kỳ	20
• Phát biểu của Tân Chủ Tịch Hạ Viện Hoa Kỳ	26
• Tin Việt Nam	28
• Tin Chicago (Châu Văn)	32
• Mừng Lễ Giáng Sinh (Phương Vy)	36
• Bài phát biểu của Mẹ Teresa Calcutta	38
• Sổ tay của nhà văn Tưởng Năng Tiến	40
• Trân trọng với chữ nghĩa (Huy Phương)	43
• Mỹ đi rồi Mỹ lại về (Trần Đỗ Cẩm)	45
• Không ai thù mãi mãi... (Đỗ Văn Phúc)	50
• Cường bách hôn nhân (Pt. Ng.mạnh San)	52
• Viết thêm về Nhập tịch Mỹ (Francis Khuc)	56
• Tiếng Việt Hà Nội ngày nay (Đào Văn Bình)	59
• Mùa thu cuộc tình (Truyện của Tiểu Tử)	63
• Chuyện minh oan...(Hoàng Hương Trang)	72
• Ngu thật hay giả Ngu? (Ngô Trường An)	74
• Trang của Bs. Nguyễn Ý Đức	75
• Bệnh Háo Danh (Mai Thị Mùi)	78
• Chuyện Tin tặc (Hackers) (Phan Lục)	80
• Tin giờ chót về vụ bạo loạn 6.1.2021	82
• Trang Phân Ưu - Cảm Tạ	83
• VAI Newsletters	84
• Hỗ trợ Quảng cáo	91

Chúc
Mừng
Giáng
Sinh

CHỦ TỊCH và HỘI ĐỒNG QUẢN TRỊ
Giám Đốc Điều Hành và Toàn Thể Nhân Viên
HỘI NGƯỜI VIỆT ILLINOIS

Kính Chờ

Quý Vị Lãnh Đạo Các Tôn Giáo, Hội Đoàn
Các Cơ quan và Cơ sở Thương Mại, Truyền Thông
Quý Ân Nhân, Thân Hữu và Mạnh Thường Quân
Quý Văn, Thi Hữu và Quý Độc Giả

MỘT MÙA GIÁNG SINH

VUI VẺ - BÌNH AN
HẠNH PHÚC và THÁNH THIỆN

CẦN TUYỂN

NHÂN VIÊN CHĂM SÓC

Người Cao Niên Tại Gia

\$16.5 / Giờ

Chương trình Chăm sóc Cao niên đang phát triển, và chúng tôi cần tuyển chọn thêm nhân viên giúp đỡ phục vụ chăm sóc tại gia cho cao niên, đa ngôn ngữ, có trình độ chuyên môn về văn hóa nơi các Quận Hạt Cook, Dupage, Kane và Will trong các sinh hoạt hằng ngày, các công việc gia đình để giúp họ sống độc lập trong nhà cũng như trong cộng đồng.

Điều kiện:

- Có bằng Trung học hoặc bằng giáo dục nói chung.
- Có 1 năm kinh nghiệm chăm sóc con cái hay các thành viên trong gia đình.
- 18 tuổi trở lên
- Có đủ điều kiện làm việc tại Hoa Kỳ
- Có khả năng, đọc, viết và nói, hiểu tiếng Mỹ
- Có thể lực để khiêng, kéo, bế được 25 ki-lô

• HUẤN LUYỆN CÓ TRẢ LƯƠNG

• LỊCH LÀM VIỆC LINH ĐỘNG

• CÓ THỂ
LÀM VIỆC BÁN THỜI GIAN

• CÓ BẢO HIỂM Y TẾ/ NHA KHOA
KHI LÀM VIỆC TỪ 30 G/TUẦN

• LƯƠNG BỔNG HẬU/
CÓ THƯỜNG CUỐI NĂM

**Xin nhanh chóng liên lạc với chúng
tôi để sớm được ghi danh làm việc:**

Nguyen Tran

Email: nguyen.tran@hnvi.org

(309) 388-2137

Chicago, Cook County & Skokie area:
5110 N. Broadway Street, Chicago, IL 60640
Tel: (773)728-3700 - Fax: (773) 728-0497

Dupage, Kane & Will County area:
640 E. St. Charles Rd., Suite 200
Carol Stream, IL 60188
Tel: (331)806-3155 - Fax: (331)806-3155

COMMUNITY EMPOWERMENT LEGAL CLINIC

Every other Tuesday
9:00am - 5:00pm
VIETNAMESE ASSN. OF IL
5110 N. Broadway St.
Chicago, IL 60640

DO YOU NEED LEGAL AID?

We offer free or low-cost legal consultation, assistance, or representation for a wide range of issues including:

- Immigration
- Family law
- Housing
- Employment
- Criminal records

For more information or to schedule an appointment, contact:

773 . 728 . 3700
j.arellano@hnvi.org

COMMUNITY EMPOWERMENT LEGAL CLINIC

Mỗi Thứ Ba cách nhau
9:00am - 5:00pm
HỘI NGƯỜI VIỆT ILLINOIS
5110 N. Broadway St.
Chicago, IL 60640

OPEN
TO **ALL**

QUÝ VỊ CẦN TRỢ GIÚP VỀ PHÁP LÝ?

Chúng tôi cung cấp các dịch vụ pháp lý
MIỄN PHÍ hoặc CHI PHÍ THẤP, bao gồm:

- Định cư
- Luật Gia đình
- Nhà cửa
- Việc làm
- Hồ sơ tội phạm

Cần biết thêm chi tiết hay đặt lịch hẹn, xin liên lạc:

773 . 728 . 3700

j.arellano@hnvi.org

VIETNAMESE
ASSOCIATION OF ILLINOIS

Community
Empowerment
Legal Clinic

IMMIGRATION PROGRAM

CHƯƠNG TRÌNH DI TRÚ

Phục Vụ Tại Văn Phòng

HỘI NGƯỜI VIỆT ILLINOIS - CHICAGO

NHẬP TỊCH (NATURALIZATION)

ĐỔI THẺ XANH (GREEN CARD RENEWAL)

XIN GIẤY PHÉP LÀM VIỆC (EMPLOYMENT AUTHORIZATION)

THAY ĐỔI ĐIỀU KIỆN THƯỜNG TRÚ (REMOVAL CONDITIONS)

XIN GIẤY THÔNG HÀNH (TRAVEL DOCUMENT)

ĐIỀU CHỈNH TÌNH TRẠNG DI TRÚ (ADJUSTMENT STATUS)

BẢO LÃNH THÂN NHÂN (FAMILY PETITION)

YÊU CẦU TRUY XUẤT THÔNG TIN HỒ SƠ DI TRÚ (FOIA REQUESTS)

LÝ LỊCH FBI (FBI PRINTS)

DỊCH THUẬT (TRANSLATION SERVICES)

PLEASE CALL TO MAKE AN APPOINTMENT
XIN VUI LÒNG LIÊN LẠC VÀ ĐẶT LỊCH
HẸN:

Thứ hai-Thứ năm / Monday-Thursday

9am- 5pm

(773) 728-3700

vaiappointments@hnvi.org

Scan to make an
appointment:

Quét mã để tạo cuộc hẹn:

Hội Người Việt Illinois - Văn Phòng CHICAGO
5110 N Broadway St.
Chicago, IL 60640

IMMIGRATION PROGRAM

CHƯƠNG TRÌNH DI TRÚ

Phục Vụ Tại Văn Phòng

HỘI NGƯỜI VIỆT ILLINOIS - DUPAGE

NHẬP TỊCH (NATURALIZATION)

ĐỔI THẺ XANH (GREEN CARD RENEWAL)

XIN GIẤY PHÉP LÀM VIỆC (EMPLOYMENT AUTHORIZATION)

THAY ĐỔI ĐIỀU KIỆN THƯỜNG TRÚ (REMOVAL CONDITIONS)

XIN GIẤY THÔNG HÀNH (TRAVEL DOCUMENT)

ĐIỀU CHỈNH TÌNH TRẠNG DI TRÚ (ADJUSTMENT STATUS)

BẢO LÃNH THÂN NHÂN (FAMILY PETITION)

YÊU CẦU TRUY XUẤT THÔNG TIN HỒ SƠ DI TRÚ (FOIA REQUESTS)

LÝ LỊCH FBI (FBI PRINTS)

DỊCH THUẬT (TRANSLATION SERVICES)

PLEASE CALL TO MAKE AN APPOINTMENT

XIN VUI LÒNG LIÊN LẠC VÀ ĐẶT LỊCH

HẸN:

Thứ hai-Thứ năm / Monday-Thursday

9am- 5pm

(630) 480-0224

ngoc.le@hnvi.org

Hội Người Việt Illinois - Văn Phòng DUPAGE
640 E. St. Charles Rd., Suite 200
Carol Stream, IL 60188

Nếu Quý vị đã:

- Là THƯỜNG TRÚ NHÂN ít nhất là 4 năm 9 tháng?
- KẾT HÔN VỚI CÔNG DÂN MỸ, và là THƯỜNG TRÚ NHÂN ít nhất là 2 năm 9 tháng?

Quý vị đã hội đủ điều kiện tối thiểu để NỘP ĐƠN XIN NHẬP TỊCH MỸ!

If you...

- have been a Legal Permanent Resident for at least 4 years and 9 months?
- married to a US Citizen, and have been a Legal Permanent Resident for at least 2 years and 9 months?

You are eligible for US CITIZENSHIP!

Hội Người Việt sẽ giúp Quý vị thiết lập mọi thủ tục cần thiết từ điền đơn đến các dịch vụ dịch thuật với Sở Di Trú (USCIS).

• *VAI will guide you through the Naturalization process, assist paperwork and translation services with USCIS.*

Muốn biết thêm chi tiết, vui lòng liên lạc:

For more information, please contact:

CHICAGO OFFICE

(815) 770-5261

DUPAGE OFFICE

(779) 601-4368

Xin vui lòng gọi
cho văn phòng chúng tôi
để biết thêm chi tiết

773.728.3700
vaiappointments@hnvi.org

CHICAGO OFFICE

5110 N. Broadway

Chicago, IL

60660

DUPAGE OFFICE

649 E. St Charles Rd

Carol Stream, IL

60188

Miễn Lệ Phí Và Hỗ Trợ Lệ Phí Cho Các Đơn Xin Nhập Tịch

★ Nếu quý vị đủ điều kiện nhập tịch VÀ cư trú tại Illinois, quý vị có thể đủ điều kiện để xin miễn lệ phí USCIS HOẶC nhận hỗ trợ lệ phí nhập tịch do tổ chức ICIRR tài trợ

Bảng thông tin thu nhập để nhận hỗ trợ lệ phí cho đơn nhập tịch N400

Số người trong gia đình	Miễn Lệ Phí	Hỗ trợ một phần và giảm lệ phí		Hỗ trợ toàn phần
		Thu nhập trên 150% theo mức nghèo Liên bang năm 2022	200% theo mức thu nhập trung bình khu vực năm 2022	Thu nhập dưới 100% theo mức thu nhập trung bình khu vực năm 2022
1	Miễn Lệ Phí	\$21,870	\$29,160	\$73,000
2		\$29,580	\$39,440	\$83,400
3		\$37,290	\$49,720	\$93,800
4		\$45,000	\$60,000	\$104,200
5		\$52,710	\$70,280	\$112,600
6		\$60,420	\$80,560	\$120,900
7		\$68,130	\$90,840	\$129,300
8		\$75,840	\$101,120	\$137,600

ICIRR ILLINOIS COALITION FOR IMMIGRANT AND REFUGEE RIGHTS

Người Việt ILLINOIS

Vietnamese Community Magazine

NGƯỜI VIỆT ILLINOIS do Hội Người Việt thực hiện phát hành hàng tháng, ngoài việc phát huy văn học, nghệ thuật còn có mục đích cung cấp tin tức, các sinh hoạt cộng đồng tại Chicago và hải ngoại, thông báo các chương trình và dịch vụ xã hội của Hội – Bài của các tác giả cộng tác không nhất thiết là quan điểm của Hội. – Bài được đăng hay không sẽ không hoàn trả bản thảo – Tòa soạn dành quyền cắt bỏ, sửa chữa và nhuận sắc lại bản thảo nếu cần.

The **NGUOI VIET ILLINOIS** is published monthly by the Vietnamese Association of Illinois (VAI). Along with developments in Vietnamese art and literature, the **NGUOI VIET ILLINOIS** also provides local news; community activities in the Chicagoland area, the United States and overseas. It also updates information of extensive programs and its social services.

The viewpoint expressed in the articles written by contributors do not always reflect that of VAI's. Material submitted, published or not, will not be returned to sender. VAI reserves the right to edit and revise accordingly.

GIÁ BIỂU QUẢNG CÁO

Advertising Rates

Trang Trắng Đen (BW Pages)

1/8	1/4	1/2	1
\$25	\$50	\$80	\$150

Trang màu (Colored pages)

Inside cover: \$300
Outside back cover: \$400

Muốn nhận được báo hàng tháng, xin gửi \$50 bưu phí cho một năm 12 số.
To receive **NGƯỜI VIỆT ILLINOIS**
Please send for one year subscriptions:
First Class: \$50

BẢN TIN

Tổng Hợp:

• CHÂU VĂN • VIỆT TIẾN •

TIN THẾ GIỚI

BỘ BINH ISRAEL ĐỘT KÍCH MIỀN TRUNG GAZA

Quân đội Israel thông báo bộ binh nước này đã đột kích một vị trí ở miền trung Gaza, giúp xác định và tiêu diệt nhiều mục tiêu Hamas.

“Trong những ngày vừa qua, bộ binh của Lực lượng Phòng vệ Israel (IDF), với sự yểm trợ từ chiến đấu cơ và UAV, đã thực hiện một đợt đột kích ở miền trung Dải Gaza”, quân đội Israel thông báo..

IDF đã xác định và tập kích nhiều mục tiêu, trong đó có sở chỉ huy và kiểm soát, điểm khai hỏa tên lửa chống tăng cùng các thành viên của Hamas. Các binh sĩ Israel “đã rút quân khỏi khu vực sau khi kết thúc chiến dịch và không ghi nhận thương vong”.

Quân đội Israel đã công bố hình ảnh cho thấy một đoàn xe bọc thép cùng các công trình bị tập kích, với cột khói bụi lớn bốc lên.

IDF cũng mở chiến dịch tương tự trong đêm cuối tháng vừa qua, sử dụng bộ binh và xe tăng tấn công nhiều vị trí đóng quân, hạ tầng và điểm khai hỏa tên lửa chống tăng của các nhóm vũ trang tại khu vực miền bắc Dải Gaza. Lực lượng này không công bố thiệt hại hoặc thương vong liên quan các bên tham chiến.

Sự kiện đang diễn ra trong bối cảnh IDF tập trung hơn 300.000 binh sĩ cùng xe tăng, thiết giáp và phương tiện chiến đấu hạng nặng gần Dải Gaza, chuẩn bị cho chiến dịch quy mô lớn nhằm vào khu vực. IDF nhiều lần tuyên bố chiến dịch tấn công trên bộ có thể giúp họ đạt mục tiêu “xóa sổ Hamas”, dù đối mặt nguy cơ hứng thương vong nặng nề.

Hamas, lực lượng kiểm soát Dải Gaza, từ ngày 7/10 đã bất ngờ tập kích Israel, khiến nước này phải đáp trả. Giao tranh giữa hai bên đã khiến hơn 8.400 người thiệt mạng, hơn 22.800 người bị thương tính đến ngày 26/10. Cơ quan y tế của Hamas cho biết ít nhất 7.028 người đã thiệt mạng ở Gaza, cao nhất kể từ sau khi lực lượng Israel rút khỏi khu vực năm 2005.

ISRAEL TẠO THƯỞNG CHO DÂN GAZA CUNG CẤP THÔNG TIN VỀ CON TIN

Quân đội Israel thả truyền đơn ở Dải Gaza, kêu gọi người dân cung cấp thông tin về các con tin trong tay Hamas để lĩnh thưởng.

“Nếu bạn mong được sống trong hòa bình và con cháu bạn có tương lai tốt đẹp hơn, hãy hành động nhân đạo ngay lập tức, chia sẻ thông tin có giá trị và đã được xác minh về các con tin đang bị giam trong khu vực”, quân đội Israel viết trong tờ truyền đơn rơi rải ở Dải Gaza hôm 24/10.

Phía Israel đảm bảo sẽ giữ bí mật cho người cung cấp thông tin, thêm rằng sẽ nỗ lực hết sức để đảm bảo an ninh cũng như thưởng tiền cho họ. Truyền đơn để lại phương thức liên lạc với quân đội Israel gồm số điện thoại hoặc tài khoản trên các ứng dụng WhatsApp, Telegram hay Signal.

Israel cho biết lực lượng vũ trang ở Dải Gaza đang giữ hơn 220 con tin, trong đó có công dân các quốc gia khác. Kế hoạch giải cứu các con tin

phức tạp do phía Israel không rõ tung tích chính xác của họ. Giới chức Israel cho rằng nhiều con tin có thể bị giam trong các đường hầm ở Dải Gaza.

Hamas đã thả 4 con tin và nói rằng sẽ thả thêm nhiều người “khi tình hình thực tế cho phép”. Cựu thủ lĩnh Hamas Khaled Meshaal hôm 23/10 tuyên bố hơn 200 con tin sẽ được thả khi Israel giảm không kích Dải Gaza.

MỸ CÓ THỂ MUỐN ISRAEL HOãn TẤN CÔNG DẢI GAZA ĐỂ CỨU THÊM CON TIN

Mỹ được cho là đã gây sức ép để Israel hoãn tấn công Dải Gaza nhằm tăng thời gian giải cứu thêm con tin và viện trợ cho khu vực.

“Chính quyền đã thúc ép lãnh đạo Israel hoãn tấn công vì vấn đề con tin cũng như nhu cầu đưa các đoàn xe tải viện trợ vào Dải Gaza”, CNN ngày 22/10 dẫn nguồn tin am hiểu về các cuộc thảo luận của Mỹ cho biết.

Khi được hỏi về thông tin Mỹ gây sức ép để Israel hoãn tấn công Dải Gaza, Ngoại trưởng Mỹ Antony Blinken cùng ngày nói rằng Washington muốn thấy nhiều con tin được thả hơn, nhưng quyền quyết định các bước tiếp theo phụ thuộc vào Israel.

“Chúng tôi đang nỗ lực làm việc về vấn đề này mỗi ngày. Tuy nhiên, các quyết định là do Israel đưa ra. Chúng tôi có thể cho lời khuyên tốt nhất, đánh giá tốt nhất về cách Israel hành động cũng như cách tốt nhất để họ đạt kết quả mong muốn”, ông Blinken nói thêm.

Ngoại trưởng Mỹ cũng nhắc lại rằng điều quan trọng là phải thực hiện mọi biện pháp để bảo vệ dân thường, hỗ trợ nhân đạo cho những người đang ảnh hưởng từ cuộc xung đột Hamas - Israel.

Qatar, quốc gia đóng vai trò trung gian cho Mỹ và Israel, đang dẫn dắt các cuộc thảo luận thuyết phục Hamas thả con tin. Một nhà ngoại giao tiết lộ các cuộc thảo luận này gồm nội dung về vấn đề viện trợ cho Dải Gaza và ngừng bắn tạm thời để đưa các con tin ra ngoài.

CNN ngày 22/10 dẫn lời quan chức cấp cao của Israel khẳng định sẽ không có chuyện ngừng bắn ở Dải Gaza. Quan chức này nói rằng cả Israel và Mỹ đều muốn toàn bộ con tin được thả “càng nhanh càng tốt”, nhưng thêm rằng “các nỗ lực nhân đạo không được phép ảnh hưởng tới nhiệm vụ tiêu diệt Hamas”.

Israel cho biết Hamas đang giữ ít nhất 212 con tin ở Dải Gaza một số người nước ngoài và 54 công dân Thái Lan. Lực lượng này đã đăng một số video về các con tin, trong đó có trẻ nhỏ, dường như nhằm gây sức ép với Israel, khi Tel Aviv chuẩn bị mở đợt tấn công lớn trên bộ vào Dải Gaza. Hamas hôm 20/10 thả hai con tin Mỹ Judith Tai Raanan và Natalie Shoshana Raanan “vì lý do nhân đạo” và cũng để “đáp lại nỗ lực từ Qatar”.

HAMAS RA ĐIỀU KIỆN ĐỂ THẢ TOÀN BỘ CON TIN

Truyền thông Nga dẫn lời một quan chức Hamas cho biết, lực lượng này không thể thả các con tin Israel cho tới khi đạt được thỏa thuận ngừng bắn. Vị quan chức này cũng lý giải vì sao không thể thả ngay toàn bộ con tin.

Hamas ra điều kiện để trả tự do cho toàn bộ con tin. Ảnh minh họa: OCR

Al Jazeera ngày 27/10 dẫn tin từ tờ Kommersant của Nga cho hay, Abu Hamid, một

quan chức Hamas, tuyên bố, lực lượng này cần thời gian để xác định vị trí của toàn bộ con tin bị nhiều nhánh quân sự khác nhau bắt giữ và đưa đến Dải Gaza hôm 7/10.

Abu Hamid, thành viên của phái đoàn Hamas tới Moscow ngày 26/10, nói rằng, Hamas đã thông báo ý định thả “các tù nhân dân sự” kể từ ngày đầu xung đột Israel - Hamas.

“Hàng trăm công dân và hàng chục tay súng từ các phe phái khác nhau đã bắt giữ hàng chục người làm con tin, hầu hết là dân thường”, Hamid nói. “Chúng tôi cần thời gian để tìm thấy họ ở Dải Gaza và trả tự do cho họ”.

Vị quan chức của Hamas cũng nói rằng các cuộc không kích vào Gaza đã khiến 50 con tin thiệt mạng. Israel chưa lên tiếng về thông tin này.

Phóng viên của Al Jazeera, đưa tin từ Moscow, cho biết, chuyến đi của phái đoàn Hamas tới Moscow là một nỗ lực lớn của Nga để thể hiện nước này không “làm ngơ” với cuộc xung đột Israel - Hamas.

“Moscow muốn gặp gỡ các đại diện của Hamas và nỗ lực hòa giải xung đột”, phóng viên của Al Jazeera nói. “Việc gặp gỡ giữa các quan chức Nga, Iran và Hamas mang lại hy vọng cho việc thả 3 con tin có hộ chiếu Nga đang nằm trong tay Hamas dù lực lượng này chưa có tuyên bố chính thức”.

Ả-RẬP XÊ-ÚT CẢNH BÁO MỸ VỀ CHIẾN DỊCH QUÂN SỰ CỦA ISRAEL

Trong những ngày gần đây, các quan chức Ả-rập Xê-út cảnh báo mạnh mẽ Mỹ rằng một cuộc tấn công trên bộ của Israel vào Dải Gaza có thể gây ra thảm họa đối với Trung Đông.

Thượng nghị sĩ Richard Blumenthal, thành viên Ủy ban Quân vụ Thượng viện Mỹ, là một trong 10 thượng nghị sĩ đã gặp Thái tử kế vị Ả-rập Xê-út Mohammed bin Salman tại thủ đô Riyadh cuối tuần trước.

Thượng nghị sĩ Blumenthal nói với New York Times: “Giới lãnh đạo Ả-rập Xê-út hy vọng có thể tránh được một chiến dịch trên bộ vì lý do ổn định cũng như thiệt hại về người”. Ông nói thêm rằng các quan chức Ả-rập Xê-út cảnh báo một chiến dịch như vậy sẽ “cực kỳ gây hại”.

Theo một quan chức Ả-rập Xê-út và một người

nắm được tình hình trao đổi, các quan chức cấp cao của Ả-rập Xê-út thậm chí còn đưa ra những cảnh báo mạnh mẽ hơn tới những người đồng cấp Mỹ trong nhiều cuộc trao đổi, cho rằng một cuộc xâm lược trên bộ của Israel vào Dải Gaza có thể trở thành thảm họa cho toàn bộ khu vực.

Các trao đổi diễn ra khi tình hình Dải Gaza tiếp tục căng thẳng. Những nhu yếu phẩm như nước và nhiên liệu ngày càng khan hiếm, trong khi Israel liên tiếp bắn phá và bao vây dải đất để đáp trả cuộc tấn công của Hamas ngày 7/10.

Một quan chức chính quyền Tổng thống Joe Biden cho biết, rõ ràng người Ả-rập Xê-út không muốn Israel tấn công toàn diện vào Dải Gaza.

Mỹ đã nhiều lần khẳng định ủng hộ quyền tự vệ của Israel từ khi Hamas tấn công bất ngờ vào miền nam Israel, khiến hơn 1.400 người thiệt mạng.

Các quan chức Mỹ cho biết Tổng thống Joe Biden đã đề nghị Israel trì hoãn cuộc xâm lược vì nhiều lý do, bao gồm việc kéo dài thêm thời gian cho các cuộc đàm phán về con tin, đưa thêm hàng viện trợ nhân đạo vào Dải Gaza và lập kế hoạch chiến tranh tốt hơn. Cũng có những dấu hiệu cho thấy Thủ tướng Benjamin Netanyahu của Israel đang do dự về việc mở chiến dịch xâm lược.

Tòa Bạch Ốc từ chối bình luận về những thông tin này.

Trong cuộc điện đàm tuần này, Thái tử Mohammed và Tổng thống Biden “đồng ý theo đuổi các nỗ lực ngoại giao rộng rãi hơn để duy trì ổn định trên toàn khu vực và ngăn chặn xung đột lan rộng”, Tòa Bạch Ốc cho biết trong một thông cáo, và không đề cập đến việc thảo luận về chiến dịch tấn công trên bộ.

Sau một thời gian quan hệ song phương căng

thẳng, Thái tử Mohammed và Tổng thống Biden đã tìm thấy điểm chung về một thỏa thuận tiềm năng, theo đó Ả-rập Xê-út sẽ công nhận và thiết lập quan hệ ngoại giao với Israel.

Tổng thống Biden và các trợ lý hàng đầu của ông rất mong muốn đạt được thỏa thuận như vậy, cho rằng nó sẽ định hình lại Trung Đông. Nhưng họ cũng thừa nhận còn nhiều khó khăn trong công tác ngoại giao.

Qatar, quốc gia đóng vai trò trung gian cho Mỹ và Israel, đang dẫn dắt các cuộc thảo luận thuyết phục Hamas thả con tin. Một nhà ngoại giao tiết lộ các cuộc thảo luận này gồm nội dung về vấn đề viện trợ cho Dải Gaza và ngừng bắn tạm thời để đưa các con tin ra ngoài.

CNN ngày 22/10 dẫn lời một viên chức cấp cao của Israel khẳng định sẽ không có chuyện ngừng bắn ở Dải Gaza. Viên chức này nói rằng cả Israel và Mỹ đều muốn toàn bộ con tin được thả “càng nhanh càng tốt”, nhưng thêm rằng “các nỗ lực nhân đạo không được phép ảnh hưởng tới nhiệm vụ tiêu diệt Hamas”.

Israel cho biết Hamas đang giữ ít nhất 212 con tin ở Dải Gaza. Lực lượng này đã đăng một số video về các con tin, trong đó có trẻ nhỏ, dường như nhằm gây sức ép với Israel, khi Tel Aviv chuẩn bị mở đợt tấn công lớn trên bộ vào Dải Gaza. Hamas hôm 20/10 thả hai con tin Mỹ Judith Tai Raanan và Natalie Shoshana Raanan “vì lý do nhân đạo” và cũng để “đáp lại nỗ lực từ Qatar”.

TRUNG QUỐC ĐỒNG Ý ĐÀM PHÁN VỀ KIỂM SOÁT VŨ KHÍ HẠT NHÂN VỚI MỸ

Tờ Wall Street Journal đưa tin Trung Quốc đã đồng ý tổ chức các cuộc đàm phán về kiểm soát vũ khí hạt nhân với Mỹ vào thời gian tới.

Theo tờ Wall Street Journal, chính quyền Tổng thống Joe Biden đang chuẩn bị cho một cuộc thảo luận với Trung Quốc về kiểm soát vũ khí hạt nhân nhằm giải quyết những lo ngại về cuộc chạy đua vũ trang với Trung Quốc và Nga.

Cuộc đàm phán dự kiến diễn ra vào đầu tuần tới, dưới sự dẫn dắt của quan chức cấp cao Bộ Ngoại giao Mỹ Mallory Stewart và Sun Xiaobo - người đứng đầu cơ quan kiểm soát vũ khí của Bộ Ngoại giao Trung Quốc.

Cuộc đàm phán đánh dấu những cuộc thảo luận đầu tiên về vấn đề kiểm soát vũ khí hạt nhân giữa Mỹ với Trung Quốc kể từ thời chính quyền Tổng thống Barack Obama và nhằm mục đích giảm nguy cơ tính toán sai lầm.

Cuộc thảo luận này không báo hiệu các cuộc đàm phán chính thức về giới hạn lực lượng hạt nhân nhưng mang lại cơ hội hiểu biết về học thuyết hạt nhân của Trung Quốc và kho vũ khí hạt nhân đang phát triển của nước này.

Washington cũng đang nỗ lực lôi kéo Nga vào các cuộc đàm phán riêng về kiểm soát vũ khí sau khi hiệp ước New START hết hạn vào năm 2026.

Việc mở cuộc đàm phán kiểm soát vũ khí hạt nhân giữa Mỹ với Trung Quốc diễn ra trong bối cảnh hai nước đang nỗ lực cải thiện quan hệ trước thềm hội nghị thượng đỉnh giữa Tổng thống Joe Biden và nhà lãnh đạo Trung Quốc Tập Cận Bình trong tháng này.

Trung Quốc bày tỏ sự quan tâm đến các cuộc thảo luận về kiểm soát vũ khí và không phổ biến vũ khí hạt nhân. Lực lượng hạt nhân của Trung Quốc ngày càng được mở rộng, khiến nước này trở thành một nước có vai trò quan trọng trong các cuộc thảo luận về hạt nhân.

Mỹ đặt mục tiêu dần dần lôi kéo Trung Quốc vào các cuộc đối thoại và thảo luận về kiểm soát vũ khí về học thuyết, chính sách và sự ổn định hạt nhân.

Theo đánh giá thường niên của Lầu Năm Góc mới đây, Trung Quốc hiện đang sở hữu 500 đầu đạn hạt nhân đang hoạt động trong kho vũ khí. Dự kiến đến năm 2030, con số này có thể tăng lên khoảng 1.000 đầu đạn.

Dù vậy, số lượng đầu đạn hạt nhân của Trung

Quốc vẫn thấp hơn nhiều so với Mỹ và Nga. Cụ thể, Mỹ đang sở hữu khoảng 3.700 đầu đạn hạt nhân, trong đó khoảng 1.419 đầu đạn hạt nhân chiến lược đã được triển khai. Còn Nga có khoảng 1.550 vũ khí hạt nhân được triển khai và theo Liên đoàn các nhà khoa học Mỹ, kho dự trữ của Nga hiện có tới 4.489 đầu đạn hạt nhân.

ĐỨC GIÁO HOÀNG FRANCIS: CẦN CÓ GIẢI PHÁP HAI NHÀ NƯỚC CHO ISRAEL VÀ PALESTINE

Hôm thứ Tư (1/11), Đức Thánh Cha Francis cho biết cần có giải pháp hai nhà nước cho Israel và Palestine để chấm dứt các cuộc xung đột như hiện nay và kêu gọi quy chế đặc biệt cho Jerusalem.

Trong một cuộc phỏng vấn với kênh tin tức TG1 của đài truyền hình RAI, Đức Giáo hoàng Francis cũng cho biết Ngài hy vọng xung đột sẽ không leo thang trong khu vực, Ngài cũng nói rằng việc leo thang “sẽ có nghĩa là sự kết thúc của rất nhiều thứ và rất nhiều cuộc sống”.

GIỮA ÔNG TẬP VÀ ÔNG BIDEN ?

Chỉ một bức ảnh hai nhà lãnh đạo Mỹ và Trung Quốc bắt tay nhau cũng đủ gửi một tín hiệu lớn tới phần còn lại của thế giới.

Tổng thống Mỹ Joe Biden và Chủ tịch Trung Quốc Tập Cận Bình đã đồng ý về mặt nguyên tắc về cuộc gặp bên lề Hội nghị Thượng đỉnh Diễn đàn Hợp tác Kinh tế châu Á-Thái Bình Dương (APEC) lần thứ 30 sắp diễn ra tại San Francisco, Mỹ.

Ngay từ lúc này, công tác chuẩn bị cho cuộc hội đàm cấp cao Mỹ-Trung được mong đợi nhất đang được gấp rút hoàn tất. Nhưng các nhà phân tích cho biết họ không mong đợi bất kỳ đột phá

nào mà cuộc gặp có thể mang lại khi nói đến những vấn đề tồn tại lâu dài giữa hai bên.

Mối quan hệ giữa hai cường quốc thế giới đã xuống mức thấp mới hồi đầu năm nay sau khi Quân đội Mỹ bắn hạ một khinh khí cầu nghi là do thám của Trung Quốc và hầu như tất cả các kênh liên lạc đều bị cắt đứt. Mối quan hệ đã được cải thiện kể từ đó, một phần nhờ một loạt chuyến thăm của các quan chức Mỹ tới Bắc Kinh và các nhóm làm việc để giải quyết các vấn đề công nghệ và kinh tế.

Hồi đầu tuần, Thư ký báo chí Tòa Bạch Ốc Karine Jean-Pierre cho biết ông Biden dự kiến sẽ có một “cuộc trò chuyện khó khăn... nhưng quan trọng” với nhà lãnh đạo Trung Quốc.

Phía Bắc Kinh vẫn chưa xác nhận sự tham dự của ông Tập. Còn xác nhận của phía Mỹ được đưa ra sau các cuộc đàm phán tuần trước giữa nhà ngoại giao hàng đầu Trung Quốc Vương Nghị và các quan chức chủ chốt ở Washington bao gồm Ngoại trưởng Mỹ Antony Blinken và Cố vấn An ninh Quốc gia Tòa Bạch Ốc Jake Sullivan. Hai bên đã đồng ý “nỗ lực chung để đạt được một cuộc gặp” giữa hai Nguyên thủ Quốc gia.

Nhưng theo một tuyên bố từ Bộ Ngoại giao Trung Quốc, ông Vương cảnh báo rằng “con đường dẫn tới Hội nghị Thượng đỉnh Mỹ-Trung ở San Francisco sẽ không bằng phẳng” và không thể để nó ở chế độ “lái tự động”.

Các nhà quan sát ngoại giao phần lớn đang giữ kỳ vọng ở mức thấp về những gì cuộc gặp - cuộc đàm phán trực tiếp đầu tiên giữa 2 nhà lãnh đạo trong một năm qua- thực sự có thể đạt được.

“Tôi không mong đợi một bước đột phá lớn. Tôi

không mong đợi một sự tan băng lớn”, ông Chong Ja Ian, nhà khoa học chính trị tại Đại học Quốc gia Singapore, nhận định.

Ông Chong cho biết, ông chỉ mong đợi 2 bên sẽ cố gắng hiểu rõ hơn về quan điểm của nhau đồng thời thể hiện mong muốn đối thoại thêm “để giải quyết xung đột và giảm thiểu rủi ro”.

Một loạt vấn đề có thể được đưa ra bàn thảo khi 2 nhà lãnh đạo gặp nhau, ông David Arase, giáo sư về chính trị quốc tế tại Trung tâm Hopkins-Nam Kinh, cho biết. Trong số đó, ông Arase kỳ vọng rằng 2 bên sẽ kêu gọi thả con tin và cứu trợ nhân đạo cho dân thường ở Dải Gaza, đồng ý nỗ lực giảm căng thẳng ở khu vực Ấn Độ Dương-Thái Bình Dương, và cũng có khả năng thúc đẩy hợp tác trong các lĩnh vực “phi chiến lược” như biến đổi khí hậu.

Đây là những chủ đề mà Ngoại trưởng Vương Nghị đã nêu ra với các quan chức Mỹ vào tuần trước khi họ trao đổi quan điểm về cuộc xung đột đang diễn ra ở Trung Đông và cuộc chiến ở Ukraine.

Đối với cuộc gặp giữa ông Tập và ông Biden, ông Arase kỳ vọng Washington sẽ tìm kiếm sự giúp đỡ của Bắc Kinh để gây áp lực với Nga, Triều Tiên và Iran- những quốc gia đang thách thức lợi ích của Mỹ. Nhưng theo ông Arase, những nỗ lực của hai nhà lãnh đạo có thể sẽ chỉ mang lại “ít kết quả”. Sẽ không có bất kỳ kết quả lớn nào, “nhưng nó có thể mở lại các dòng thảo luận và tham vấn thường xuyên nhằm ngăn chặn sự suy giảm đáng lo ngại và sự thù địch ngày càng gia tăng trong quan hệ song phương”, ông nói.

Cuộc gặp giữa Chủ tịch Tập và Tổng thống Biden sẽ truyền tải một thông điệp tới thế giới rằng Mỹ và Trung Quốc đang hành động có trách nhiệm để giải quyết một cách hòa bình những khác biệt của họ, vị chuyên gia nhận định.

LÃNH ĐẠO HEZBOLLAH LÊN TIẾNG CẢNH BÁO ISRAEL VÀ MỸ

Ngày 3-11, lãnh đạo nhóm Hồi giáo vũ trang Hezbollah (Lebanon, do Iran hậu thuẫn) - ông Sayyed Hassan Nasrallah lên tiếng trước truyền thông về xung đột giữa Israel và phong trào vũ trang Hồi giáo Hamas (kiểm soát Dải Gaza, thuộc

Palestine), theo hãng tin Reuters.

Ông Naseallah (ảnh) cảnh báo rằng khu vực biên giới giữa Israel và Lebanon sẽ nóng lên nếu xung đột Israel-Hamas tiếp tục leo thang. “Tình hình biên giới Israel và Lebanon phụ thuộc vào những gì đang diễn ra ở Dải Gaza. Chúng tôi - Hezbollah sẵn sàng cho mọi khả năng”..

Lãnh đạo Hezbollah đổ lỗi cho Mỹ về việc để xung đột leo thang tại Gaza khiến số dân thường thiệt mạng tăng cao. “Mỹ có thể ngăn hành động leo thang xung đột tại Gaza, nhưng họ đã không làm vậy. Bất kỳ ai muốn ngăn xung đột lan rộng tại Trung Đông, điều đầu tiên phải làm là ngăn hành động bạo lực đang xảy ra tại Gaza tiếp tục xảy ra” - ông Hezbollah nói thêm.

Phát ngôn trên của ông Nasrallah được đưa ra trong bối cảnh Ngoại trưởng Mỹ Antony Blinken đang có chuyến thăm Israel. Theo Reuters, chuyến thăm này thể hiện quyết tâm của Washington trong việc ngăn xuất hiện mặt trận giao tranh thứ 2, thậm chí thứ 3 tại Trung Đông có liên quan Israel. Cũng theo Reuters, xung đột Israel-Hamas, tính từ ngày 7-10 tới nay đã khiến hơn 1.400 người Israel thiệt mạng, 240 người bị bắt làm con tin. Ở Gaza, Bộ Y tế Palestine cho biết các đợt tấn công từ Israel đã khiến 9.227 dân thường thiệt mạng, phần lớn trong số đó là phụ nữ và trẻ em.

MỸ - ISRAEL LÊN KẾ HOẠCH ĐẶC BIỆT Ở GAZA?

Theo nguồn tin của Bloomberg, kịch bản nói

trên vẫn ở giai đoạn đầu và phụ thuộc vào những diễn biến trong tương lai, bao gồm cả việc chiến dịch trên bộ của Israel ứng phó Hamas thành công hay không. Ngoài ra, cũng chưa có gì đảm bảo rằng các nước Ả Rập trong khu vực sẽ tán đồng kế hoạch này.

Bình luận về khả năng thuyết phục các quốc gia Ả Rập vào cuộc, ông William Usher, từng là chuyên gia cấp cao về Trung Đông của Cơ quan Tình báo trung ương Mỹ (CIA), nói rằng điều đó “đòi hỏi một sự thay đổi lớn trong cách các quốc gia Ả Rập chấp nhận rủi ro và hợp tác với nhau”, cũng như “bước nhảy vọt về niềm tin” của Israel.

Tại cuộc họp hôm 20-10 của Ủy ban Quốc phòng và Đối ngoại Quốc hội ở TP Tel Aviv, Bộ trưởng Quốc phòng Israel Yoav Gallant cho biết Israel đang ở trong giai đoạn thứ nhất trong 3 giai đoạn dự kiến của cuộc xung đột với Hamas.

Ba giai đoạn bao gồm các cuộc oanh tạc trên không và các hoạt động trên mặt đất, sau đó là các cuộc giao tranh với cường độ thấp hơn để loại bỏ “các ổ kháng cự” ở dải Gaza. Ông Gallant cho biết giai đoạn cuối cùng sẽ thiết lập một thực tế an ninh mới tại Gaza.

Trước đó, lãnh đạo phe đối lập Israel Yair Lapid đề xuất giải pháp tốt nhất cho Gaza sau khi xung đột kết thúc sẽ là trả lại quyền kiểm soát cho chính quyền Palestine tại Bờ Tây.

Phát biểu tại hội nghị thượng đỉnh hòa bình Cairo do Ai Cập đăng cai tổ chức, ông Sisi cho biết giải pháp duy nhất là thành lập một nhà nước độc lập cho người Palestine.

Ngày 21-10, Thứ trưởng Ngoại giao Nga Mikhail Bogdanov cho biết cùng với việc giải quyết các nhiệm vụ cấp bách nhằm ngăn chặn bạo lực hiện nay ở dải Gaza, “cần phải bắt đầu thống nhất về chiến lược hành động tập thể nhằm giải quyết xung đột bằng chính trị, là nhiệm vụ trước đây được Bộ tứ các nhà hòa giải quốc tế bao gồm Nga, Mỹ, Liên minh châu Âu (EU) và Liên Hiệp Quốc thúc đẩy”.

Bloomberg cũng đưa tin Mỹ và một số đồng minh châu Âu đang thúc đẩy Israel hoãn hoạt động trên bộ để giành thêm thời gian nhằm đảm bảo việc thả con tin do Hamas bắt giữ. Nhóm này hiện bắt giữ khoảng 200 người.

Washington cũng được cho là đã gây ảnh hưởng chưa từng có đối với kế hoạch hoạt động trên bộ vì lo ngại rằng một cuộc tấn công tổng lực vào dải Gaza có thể gây ra một cuộc xung đột rộng lớn hơn.

ĐỘNG ĐẤT MẠNH Ở NEPAL

Theo thông tin từ Trung tâm Địa chấn quốc gia Nepal, trận động đất xảy ra lúc 23 giờ 47 phút (giờ địa phương) ngày 3/11, với độ lớn 6,4, có tâm chấn cách Jumla thuộc tỉnh Karnali khoảng 42km.

Rung lắc có thể cảm nhận được ở tận thủ đô Kathmandu cách khoảng 500km về phía tây, thậm chí xa đến tận thủ đô New Delhi của nước láng giềng Ấn Độ.

Đây là trận động đất gây thương vong lớn nhất kể từ 2 trận động đất kép xảy ra năm 2015, khiến khoảng 9.000 người thiệt mạng, đồng thời gây thiệt hại 6 tỷ USD cho nền kinh tế quốc gia trên dãy Himalaya này.

Harish Chandra Sharma, viên chức huyện Jajarkot xác nhận, số người bị thương có thể lên tới hàng trăm và số người chết cũng có thể tăng lên.

Người này cũng thông tin, nhiều ngôi nhà trong khu vực đã sụp đổ, trong khi nhiều ngôi nhà khác xuất hiện các vết nứt. Hàng nghìn người dân đã phải qua đêm trên các bãi đất trống lạnh lẽo và không dám trở lại nhà do lo ngại ảnh hưởng từ các cơn dư chấn.

Trong khi đó, đại diện cảnh sát địa phương cho biết, 150 người đã thiệt mạng chỉ riêng ở Jajarkot cùng 36 nạn nhân khác ở huyện Rukum lân cận, cả hai đều thuộc tỉnh Karnali. Tâm chấn được xác định ở làng Ramidanda.

Về số người bị thương, theo một quan chức từ Văn phòng Thủ tướng Nepal, ít nhất 85 người bị thương ở huyện Tây Rukum và 55 người khác ở Jajarkot •

XIN GIỚI THIỆU...

Trong ngoài nước ai cũng biết nhà thơ Nguyễn Chí Thiện chỉ vì ngay tình mà bị bọn CSVN bắt đi tù 27 năm; và cũng chẳng ai lạ gì tên tuổi họa sư Vũ Hối, một thiên tài hội họa cũng từng là nạn nhân của bọn CSVN sau nhiều năm tù bị đánh mù một con mắt...

Mới đây, ông Quốc Thái Đình Hùng Cường, một thân hữu, cựu Chủ tịch của cộng đồng người Việt quốc gia vùng Hoa Thịnh Đốn đã cho xuất bản một tuyển tập mang tên:

“ Nguyễn Chí Thiện - Hoa Địa Ngục - Qua Thư Họa Vũ Hối ”.

Sách in thật đẹp, khổ lớn 11x8, trên 300 trang, giấy thật trắng, trình bày mỹ thuật và công phu với tất cả những bài thơ giá trị của nhà thơ Nguyễn Chí Thiện qua nét bút thư họa sắc sảo của họa sư Vũ Hối.

Ông Quốc Thái Đình Hùng Cường cho biết mục đích xuất bản để vinh danh hai nhà đấu tranh vì chính nghĩa, tuy đã ra đi nhưng để lại mẫu gương bất khuất của những người không đầu hàng trước bạo lực và cường quyền CSVN.

Ông Cường cũng cho biết tiền bán sách cũng như tiền tặng đều không giữ lại một đồng mà dành giúp đỡ cho tất cả anh em Thương Phế Binh VNCH khốn khổ còn sống sót nơi quê nhà.

Điều này ông đã làm được và đã thực hiện cụ thể sau những tập sách của ông như *Tôi Là Linh*, *Vì Ngọn Cờ Vàng*, *Đòn Gánh Ngang Giời* với tổng cộng số tiền tặng lên đến hơn USD40,000.

Chúng tôi xin giới thiệu tập sách quý này với giá ủng hộ \$35.

Muốn có sách để thực hiện lòng hảo tâm, xin liên lạc qua email Ông Đình Hùng Cường:

cuongtram.dinh@gmail.com

TIN HOA KỲ

21 BINH SĨ MỸ CHỊU THƯƠNG TÍCH

Tổng cộng có 21 binh sĩ Mỹ bị thương trong các vụ tấn công nhằm vào lực lượng Mỹ làm nhiệm vụ ở Syria và Iraq. Mỹ quy kết Iran đứng sau hậu thuẫn các nhóm dân quân thực hiện loạt vụ tấn công.

Chuẩn tướng Patrick Ryder, phát ngôn viên Ngũ Giác Đài, nói 15 binh sĩ Mỹ ở căn cứ Al Tanf, Syria và 4 binh sĩ ở căn cứ Al Asad, Iraq, được xác định tổn thương não. Hai binh sĩ khác ở căn cứ Al Tanf bị thương nhẹ, ông Ryder nói thêm.

Trên trang web chính thức, Viện Y tế Quốc gia Mỹ (NIH) mô tả tổn thương não hay chấn thương sọ não (TBI) là dạng tổn thương xảy ra do va chạm đập ở vùng đầu. Đối với chấn thương của các binh sĩ Mỹ, nguyên nhân có thể do các vụ nổ tạo ra ngoại lực đủ mạnh, tác động xuyên qua hộp sọ vào trong não.

Tổn thương não ở dạng nhẹ có thể tạm thời gây ảnh hưởng đến chức năng của não bộ, bao gồm suy nghĩ, đi lại, giao tiếp...

Cũng trong tuyên bố ngày 26/10, ông Ryder cập nhật số vụ tấn công lực lượng Mỹ. Tính từ ngày 17/10, lực lượng Mỹ bị tấn công 12 lần ở Syria và 4 lần ở Iraq. Các vụ tấn công đều do UAV tự sát

hoặc rocket gây ra.

Đây không phải lần đầu tiên binh sĩ Mỹ bị tổn thương não sau các cuộc tấn công của lực lượng dân quân thân Iran. Mùa xuân năm nay, Ngũ Giác Đài cho biết, ít nhất 23 binh sĩ Mỹ bị chấn thương não trong vụ tấn công vào tháng 3 ở Syria.

Năm 2020, 109 binh sĩ Mỹ bị tổn thương não sau khi Iran phóng hơn 10 quả tên lửa đạn đạo nhằm vào căn cứ Al Asad ở Iraq. Nhiều binh sĩ trong số này khi đó được đưa khẩn cấp tới Đức để điều trị.

Theo tờ Politico, tổn thương não là thương tích khó xác định, thường bộc lộ vài ngày sau khi sự việc xảy ra. Các triệu chứng bao gồm nhức đầu, chóng mặt cho đến nặng hơn như mờ mắt, lú lẫn, ù tai và nhiều triệu chứng khác.

CẤM XUẤT KHẨU SÚNG TRONG 3 THÁNG

Theo Bộ Thương mại Mỹ, quyết định này nhằm đảm bảo lợi ích của Washington trong cả đối nội và đối ngoại. Reuters đưa tin Mỹ đã ngừng cấp giấy phép xuất khẩu cho hầu hết các loại súng và đạn dược dân sự trong 90 ngày. Theo Bộ Thương mại Mỹ, quyết định được đưa ra vào cuối tháng 10 nhằm đảm bảo an ninh quốc gia và phục vụ chính sách đối ngoại.

Bộ Thương mại Mỹ không cung cấp thêm thông tin chi tiết về việc tạm dừng, nhưng cho biết một cuộc đánh giá khẩn cấp sẽ tính đến nguy cơ súng được dùng cho các hoạt động gây bất ổn khu vực, vi phạm nhân quyền hoặc thúc đẩy tội phạm.

Bà Johanna Reeves, luật sư chuyên về kiểm soát xuất khẩu và súng ống của công ty luật Reeves & Dola (Mỹ) cho biết lệnh tạm dừng áp dụng đối với hầu hết súng và đạn dược có thể mua được tại một cửa hàng ở Mỹ. Bà cũng cho biết đây lần đầu tiên chính phủ Mỹ siết chặt hoạt động đến mức này.

Việc đóng băng không áp dụng đối với Israel, Ukraine và khoảng 40 quốc gia khác tham gia với Mỹ trong thỏa thuận kiểm soát xuất khẩu đa phương. Tuy nhiên, lệnh mới nhắm một số thị trường lớn nhất của các nhà sản xuất súng Mỹ, bao gồm Brazil, Thái Lan và Guatemala, theo hãng tin Bloomberg.

Bộ Thương mại cho biết việc tạm dừng không

ảnh hưởng đến giấy phép xuất khẩu đã cấp trước đó.

Trong thời gian quy định có hiệu lực, các nhà xuất khẩu có thể tiếp tục gửi yêu cầu cấp phép. Tuy nhiên, các đơn này sẽ được “giữ lại mà không có thực hiện ngay” (pending) cho đến khi lệnh tạm dừng được dỡ bỏ.

CHỦ TỊCH HẠ VIỆN MỸ: VIỆN TRỢ CHO ISRAEL CẤP BÁCH HƠN

Tân Chủ tịch Hạ viện Mỹ Mike Johnson cho hay, yêu cầu về hỗ trợ tài chính cho Ukraine của Tổng thống Joe Biden hiện tại không cấp bách bằng việc hỗ trợ cho Israel trong cuộc chiến với Hamas.

“Chúng tôi sẽ thúc đẩy dự luật ngân sách cho Israel trong tuần này ở Hạ viện”, ông Johnson cho hay trong cuộc trả lời phỏng vấn với Fox News mới đây.

“Tôi biết các đồng nghiệp của tôi, các nghị sĩ đảng Cộng hòa trong Thượng viện cũng sẽ có biện pháp tương tự”. Ông không đề cập đến việc khi nào Hạ viện sẽ bắt đầu đợt đề xuất mới nhất để hỗ trợ cho Ukraine.

Tổng thống Biden đã kêu gọi sự hỗ trợ chung cho cả Ukraine và Israel trong dự luật ngân sách khẩn cấp trị giá 106 tỷ USD thay vì để các nghị sĩ bỏ phiếu riêng về từng vấn đề. Chính quyền ông Biden cũng công bố một kế hoạch vào đầu tháng

này về việc cung cấp ngân sách bổ sung trị giá 61,4 tỷ USD cho Ukraine trong cuộc xung đột với Nga, 14,3 tỷ USD cho Israel và 9,2 tỷ USD cho hoạt động cứu trợ nhân đạo ở cả hai quốc gia.

Quốc Hội Mỹ trước đó đã thông qua 113 tỷ USD hỗ trợ cho Ukraine nhưng quan điểm phản đối việc hỗ trợ bổ sung cho Kiev trong đảng Cộng hòa đang ngày càng gia tăng. Hầu hết nghị sĩ trong Hạ viện thuộc đảng này đều phản đối việc hỗ trợ thêm cho Ukraine.

Ông Johnson dự đoán dự luật ngân sách cho Israel sẽ nhận được sự ủng hộ mạnh mẽ của lưỡng đảng trong cả Hạ viện và Thượng viện.

“Tôi không có ý định sử dụng vấn đề này cho bất kỳ trò đánh lạc hướng chính trị mang tính đảng phái nào. Đây là một vấn đề rất nghiêm túc”, ông Johnson cho hay. Tân Chủ tịch Hạ viện nhận định trong cuộc trả lời phỏng vấn với Fox News ngày 28/10 rằng chính quyền Tổng thống Biden chưa vạch ra một lộ trình cụ thể về mục tiêu mong muốn đạt được với kế hoạch hỗ trợ lớn cho Ukraine và kế hoạch để chấm dứt xung đột. Ngược lại, ông không có sự dè dặt như vậy về việc ủng hộ Israel.

“Chúng tôi tin rằng có một nhu cầu rất cấp bách. Có nhiều điều đang diễn ra khắp thế giới mà chúng ta phải giải quyết và chúng ta sẽ làm vậy nhưng hiện nay, những điều đang xảy ra ở Israel cần sự chú ý ngay lập tức và tôi nghĩ chúng ta phải tách biệt điều đó và giải quyết nó”, Chủ tịch Hạ viện

Bộ Ngoại Giao Hoa Kỳ CẢNH BÁO TOÀN CẦU

Cảnh báo:

Trước tình hình căng thẳng leo thang tại nhiều khu vực trên toàn thế giới, nguy cơ xảy ra các vụ tấn công khủng bố, biểu tình hoặc bạo lực ảnh hưởng tới công dân Hoa Kỳ, Bộ Ngoại giao Hoa Kỳ khuyến cáo công dân Hoa Kỳ ở các nước ngoài cần hết sức thật trọng.

Công dân Hoa Kỳ nên:

- Luôn đề cao cảnh giác ở những khu vực có đông khách du lịch thường xuyên lui tới.

- Nên ghi danh vào hệ thống *Smart Traveler Enrollment Program (STEP)*, vào link

<https://step.state.gov/step/> để nhận thông tin cảnh báo và tạo điều kiện thuận lợi cho việc xác định vị trí của công dân trong trường hợp khẩn cấp ở nước ngoài.

- Chọn theo dõi trang Facebook: **<https://www.facebook.com/travelgov>**, Twitter: **<https://twitter.com/TravelGov>** của Bộ Ngoại giao Hoa Kỳ và truy cập trang web **travel.state.gov**.

Mỹ nói.

ÔNG TRUMP TỔ TỔNG THỐNG JOE BIDEN LÀM MỸ BỊ CÔ LẬP BỞI CÁC ĐỒNG MINH

Trong buổi vận động tranh cử tại Texas vào thứ Năm ngày 2 tháng 11, cựu Tổng thống Donald Trump đã lên tiếng chỉ trích Tổng thống đương nhiệm Joe Biden làm nước Mỹ suy yếu, bị cô lập bởi các đồng minh.

“Những đồng minh của Mỹ giờ đều có liên hệ với Trung Quốc và Nga. Chúng ta đã mất tất cả bọn họ và hiện nay Mỹ đang bị cô lập. Nhưng đừng lo lắng, tôi sẽ lấy lại tất cả.”, ông Trump phát biểu trong buổi vận động tranh cử.

Đồng thời, ông Trump còn chỉ trích Tổng thống Biden đang biến Mỹ thành một nước nghèo có nguồn cung cấp điện không ổn định. “Người dân Mỹ theo đúng nghĩa đen sẽ phải cầu xin sự thương xót từ kẻ thù.”, ông Trump bình luận về chính sách năng lượng của chính quyền Biden.

Vào ngày 21 tháng 10, cựu Tổng thống Trump cho rằng Mỹ đang tiến gần hơn tới thế chiến thứ 3 do những chính sách kém cỏi của chính phủ Mỹ đương nhiệm. Ông lưu ý Tổng thống Biden “không có khái niệm chuyện gì đang xảy ra”.

Cuộc bầu cử Tổng thống lần thứ 60 tiếp theo dự kiến diễn ra vào ngày 5 tháng 11 năm 2024. Ngay từ bây giờ, các ứng viên đã bắt đầu khởi động các cuộc tranh cử để tìm kiếm những phiếu bầu cho bản thân. (HMai, V Pages news)

MỸ DỪNG MÁY BAY KHÔNG NGƯỜI LÁI TÌM VỊ TRÍ CÁC CON TIN BỊ HAMAS BẮT GIỮ

Người phát ngôn Ngũ Giác Đài - Chuẩn tướng Patrick Ryder xác nhận: “Quân đội đã triển khai

máy bay không người lái sau cuộc tấn công vào ngày 7 tháng 10 của Hamas vào Israel để xác định vị trí của hơn 200 con tin bị nhóm chiến binh Palestine bắt giữ.”

Cụ thể, Ryder cho biết: “Để hỗ trợ các nỗ lực giải cứu con tin, Mỹ thực hiện các chuyến bay không người lái không vũ trang trên Gaza, cũng như hỗ trợ đối tác Israel thực hiện các nỗ lực giải cứu con tin của mình”.

Các quan chức Mỹ cho hay: “Các nhiệm vụ này cũng là lần đầu tiên máy bay không người lái của Mỹ hoạt động trên Gaza. Tuy nhiên, các chuyến bay không hỗ trợ các hoạt động quân sự trên mặt đất của Israel và cũng không nhằm theo dõi các dấu hiệu quan trọng và chuyển các thông tin tiềm năng cho Lực lượng Phòng vệ Israel (IDF)”.

Được biết, Mỹ đã triển khai hàng nghìn binh sĩ tới Trung Đông và một nhóm tấn công tàu sân bay cũng như các khí tài hải quân khác trong đợt giao tranh mới nhất giữa Israel và Hamas, nhằm ngăn chặn các tác nhân bên ngoài tham gia vào cuộc xung đột.

Tòa Bạch Ốc bác bỏ cáo buộc Mỹ đóng vai trò gìn giữ hòa bình ở Gaza và khẳng định quân đội Mỹ sẽ không hoạt động trên lãnh thổ này ở hiện tại hoặc trong tương lai.

DỰ LUẬT VIỆN TRỢ \$14,3 TỶ CHO ISRAEL ĐÃ ĐƯỢC HẠ VIỆN THÔNG QUA

Ngày 2 tháng 11, Hạ viện Mỹ đã thông qua dự luật viện trợ \$14,3 tỷ cho Israel với tỷ lệ 226 ủng hộ, 196 phản đối và 11 nghị sĩ không tham gia bỏ phiếu. Hai nghị sĩ Cộng hòa phản đối trong khi 12 nghị sĩ Dân chủ ủng hộ dự luật.

Dự luật được thực hiện bằng cách cắt một phần ngân sách từ Đạo luật Giảm lạm phát của Tổng thống Joe Biden. Gói viện trợ trên là một trong những sáng kiến lập pháp quan trọng đầu tiên của tân Chủ tịch Hạ viện Mỹ - Mike Johnson.

Trước đó, Tổng thống Joe Biden đã dọa phủ quyết kể cả khi dự luật này được thông qua ở cả hai viện Quốc hội, bởi dự luật của đảng Cộng hòa về cung cấp viện trợ cho Israel mà không cung cấp cho Ukraine.

Văn phòng quản lý và ngân sách của Tòa Bạch Ốc cho biết: “Dự luật này đi ngược với gói an ninh

quốc gia của Tổng thống Biden vì không đề cập đến cung cấp viện trợ cho Ukraine, trong khi đây là yêu cầu khẩn cấp.”

Hạ viện Mỹ có 435 ghế, trong đó đảng Cộng hòa chiếm đa số, giữ 221 ghế, đảng Dân chủ giữ 212 ghế và hai ghế để trống. Trong khi đó, đảng Dân chủ kiểm soát Thượng viện với số ghế 51-49. Dự luật này phải được Thượng viện thông qua trước khi đến bàn Tổng thống ký ban hành.

Vấn đề tăng viện trợ cho Ukraine đang gây ra bất đồng trong nội bộ lưỡng đảng và gây chia rẽ trong chính trường Mỹ, Tổng thống Biden nhiều lần khẳng định Mỹ sẽ sát cánh với Ukraine và kêu gọi quốc hội thông qua gói hỗ trợ mới cho Kiev. Tuy nhiên, điều này đã vấp phải sự phản đối từ nhiều thành viên Cộng hòa. (Hoàng Mai -VPage News)

TRUNG QUỐC LẬP TỨC CẢNH GIÁC KHI TÀU CHIẾN MỸ VÀ CANADA ĐI QUA EO BIỂN ĐÀI LOAN

Ngày 2 tháng 11, người phát ngôn Chiến khu Đông bộ thuộc quân đội Trung Quốc - Đại tá Thi Nghị cho biết: “Quân đội Trung Quốc đã triển khai lực lượng hải quân và không quân theo dõi và giám sát các tàu chiến Mỹ và Canada đi qua eo biển Đài Loan”.

Được biết, vào ngày 1 tháng 11, tàu khu trục lớp Arleigh Burke USS Rafael Peralta của Hải quân Mỹ và tàu khu trục lớp Halifax HMCS Ottawa của Hải quân Hoàng gia Canada đã đi qua eo biển Đài Loan.

Cùng ngày, Hạm đội 7 thuộc Hải quân Mỹ cho hay: “2 tàu chiến Mỹ và Canada đã tiến hành quá cảnh thường lệ qua eo biển Đài Loan ở vùng biển nơi các quyền tự do hàng hải và hàng không trên

biển được áp dụng phù hợp với luật pháp quốc tế”.

Tuyên bố của Hạm quân Mỹ cũng khẳng định: “2 tàu chiến đi qua một hành lang ở eo biển nằm ngoài lãnh hải của bất kỳ quốc gia ven biển nào. Chuyển quá cảnh này không có gì đáng chú ý, không mang tính khiêu khích”.

Người phát ngôn Chiến khu Đông bộ nhấn mạnh: “Quân đội Trung Quốc luôn trong tình trạng cảnh giác cao độ nhằm bảo vệ chủ quyền và an ninh quốc gia, đồng thời duy trì hòa bình và ổn định trong khu vực

HẢI QUÂN MỸ CÓ NỮ TƯ LỆNH ĐẦU TIÊN TRONG LỊCH SỬ

Thượng viện Mỹ phê chuẩn đô đốc Lisa Franchetti làm Tư lệnh hải quân, đánh dấu lần đầu lực lượng này có chỉ huy là phụ nữ.

Thượng viện Mỹ hôm 3/11 phê chuẩn ba vị trí lãnh đạo cấp cao của quân đội, trong đó đô đốc Lisa Franchetti được bổ nhiệm làm Tư lệnh hải quân với 95 phiếu ủng hộ và một phiếu chống.

Động thái này khiến bà Franchetti trở thành nữ tư lệnh đầu tiên trong lịch sử hải quân Mỹ, cũng là người phụ nữ đầu tiên có ghế trong Hội đồng Tham mưu trưởng Liên quân, cơ quan gồm 8 tướng lĩnh hàng đầu quân đội có nhiệm vụ cố vấn cho Tổng thống Mỹ về các vấn đề quân sự.

Tổng thống Mỹ Joe Biden hồi tháng 7 gây bất ngờ khi đề cử đô đốc Franchetti làm Tư lệnh hải quân Mỹ thay vì đô đốc Samuel Paparo, lãnh đạo Hạm đội Thái Bình Dương.

Đô đốc Franchetti đã phục vụ 38 năm trong hải quân Mỹ, từng giữ vai trò chỉ huy lực lượng hải quân Mỹ tại Hàn Quốc. Bà được coi là người có

uy tín và chuyên môn cao trong lực lượng.

Thượng viện Mỹ cũng phê chuẩn tướng David Allvin làm Tư lệnh không quân Mỹ và tướng Christopher Mahoney giữ chức Phó tư lệnh thủy quân lục chiến.

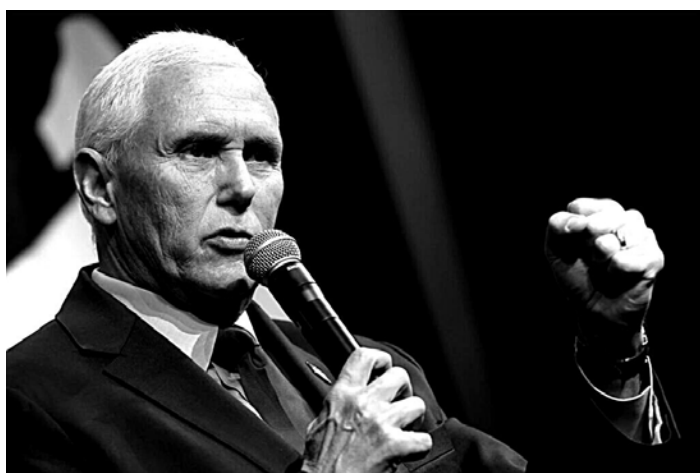
Ba tướng này được đề cử từ nhiều tháng trước, nhưng tiến trình phê chuẩn liên tục bị đình trệ do vấp phải sự cản trở từ thượng nghị sĩ Tommy Tuberville, người cho rằng Ngũ Giác Đài đang sử dụng ngân sách sai mục đích để trả chi phí đi lại cho những nữ binh sĩ thực hiện thủ thuật phá thai.

Đợt phê chuẩn chỉ diễn ra sau khi các thượng nghị sĩ Cộng hòa gửi đơn kiến nghị buộc Thượng viện Mỹ tổ chức bỏ phiếu. Giới lãnh đạo Ngũ Giác Đài từng chỉ trích thượng nghị sĩ Tuberville đe dọa an ninh quốc gia, thêm rằng hành động cản trở của ông đã tác động đến gần 400 sĩ quan cấp cao và gia đình, cũng như hàng loạt quân nhân cấp thấp hơn. Vũ Anh (Theo Reuters)

CỰU PHÓ TT MỸ MIKE PENCE RÚT KHỎI CUỘC ĐUA TRANH CỬ 2024

Cựu Phó Tổng thống Hoa Kỳ Mike Pence tuyên bố rút khỏi cuộc đua tổng thống 2024, nói rằng “lúc này không phải là thời điểm của tôi.”

Ông đưa ra thông báo này tại Liên minh Do Thái của Đảng Cộng hòa ở Las Vegas: “Chúng tôi luôn biết đây sẽ là một trận chiến khó khăn, nhưng tôi không hối tiếc,” Ông viết trong một thông cáo.

Ông Pence là ứng viên quan trọng đầu tiên của Đảng Cộng hòa dừng bước trong chiến dịch tranh cử của mình, trong cuộc đua mà cựu Tổng thống Donald Trump dẫn đầu.

Ông Pence đã thất bại trong các cuộc thăm dò

gần đây và phải rất vất vả để giành được sự ủng hộ của cử tri Đảng Cộng hòa. Các chi phí cho chiến dịch tranh cử của cựu phó tổng thống đã để lại những khoản nợ lớn; vào cuối tháng Chín nợ 621.000 USD và chỉ còn có 1,2 triệu USD trong ngân hàng - ít hơn đáng kể so với các đối thủ khác của Đảng Cộng hòa.

Người đàn ông 64 tuổi đã đánh mất sự ủng hộ của nhiều cử tri Đảng Cộng hòa khi công khai đoạn tuyệt với ông Trump quanh cuộc bạo loạn ở Điện Capitol ngày 6/1/2021, và khi ông chủ tọa chứng nhận kết quả bầu cử năm 2020 của ông Joe Biden tại Quốc hội.

Ông Trump nói ông Pence thiếu “can đảm” khi từ chối đảo ngược chiến thắng bầu cử của lãnh đạo đảng Dân chủ.

Người ta nghe thấy tiếng một số kẻ bạo loạn hô vang “hãy treo cổ Mike Pence” khi họ xông vào toà nhà Quốc hội vào năm 2021, và kể từ đó, nhiều người trung thành với Trump đã coi ông là kẻ phản bội. Cựu phó tổng thống Pence cũng cho biết việc ông Trump khuyến khích những kẻ bạo loạn đã “gây nguy hiểm cho gia đình tôi và mọi người tại Điện Capitol ngày hôm đó”.

Khi từ chức, ông Pence không hậu thuẫn cho bất kỳ ứng viên nào khác của Đảng Cộng hòa cho cuộc bầu cử tổng thống nhưng ông kêu gọi người Mỹ hãy chọn một nhà lãnh đạo “sẽ ‘thu hút những thiên thần tốt đẹp hơn trong con người chúng ta’ và không chỉ dẫn chúng ta đến chiến thắng mà còn lãnh đạo đất nước chúng ta bằng sự văn minh và trở lại với những nguyên tắc lâu đời đã luôn làm cho nước Mỹ trở nên hùng mạnh, thịnh vượng và tự do.”

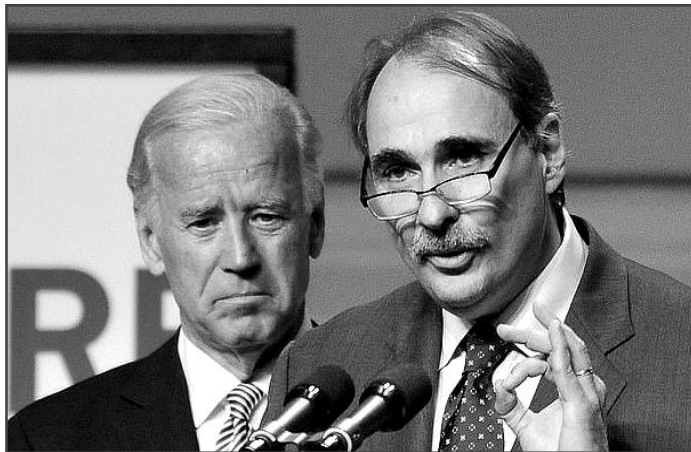
Quyết định rút khỏi cuộc đua trong Đảng Cộng hòa của ông Pence được đưa ra ngay trước cuộc tranh luận tổng thống lần thứ ba, ngày 8/11.

CỰU CỐ VẤN TT OBAMA ĐỀ NGHỊ BIDEN DỪNG ỨNG CỬ TỔNG THỐNG NỮA

WASHINGTON, DC (NV) - Hôm Chúa Nhật, 5 Tháng Mười Một, vị cố vấn trưởng dưới thời cựu Tổng Thống Barack Obama, David Axelrod, đề nghị Tổng Thống Joe Biden hãy rút lui khỏi cuộc chạy đua vào Tòa Bạch Ốc sau khi một cuộc thăm dò mới cho thấy ông đang bị cựu Tổng Thống

Donald Trump qua mặt.

Viện dẫn kết quả cuộc thăm dò cử tri do New York Times và Siena College thực hiện và được công bố vào hôm Chúa Nhật, ông Axelrod viết trên trang mạng X: “Đã quá trễ để thay ngựa giữa dòng, và có nhiều biến cố sẽ xảy ra trong năm tới mà không ai có thể tiên đoán được, trong khi ban vận động tuyển cử của ông Biden lại cho biết quyết tâm tái ứng cử của ông Biden vẫn không có gì lay chuyển nổi.”

Ông Axelrod (bên phải trong ảnh) nói rằng tỷ lệ cử tri ủng hộ giảm sút của ông Biden sẽ “làm dư luận rúng động với những hoài nghi” bên trong nội bộ Đảng Dân Chủ. Đây không phải là vấn đề xoàng xĩnh như “già quá nên đá dầm,” nhưng đây là nỗi lo thật sự của mọi người, ông Axelrod viết.

“Trump thì nguy hiểm, như ngựa không cương, bất chấp mọi nguyên tắc, quy luật, thể chế hay nền dân chủ, cho nên không đủ điều kiện,” Axelrod viết trên một trang khác. “Nhưng những rủi ro của việc để Biden ra ứng cử thì quá thảm hại nên không thể làm ngơ được.”

“Chỉ có ông Joe Biden có thể đưa ra quyết định,” vị cựu cố vấn tổng thống viết tiếp. “Nếu ông Biden vẫn cứ tiếp tục ra ứng cử thì dĩ nhiên ông ấy sẽ là ứng cử viên được Đảng Dân Chủ đề cử. Điều mà ông ấy phải quyết định là làm như thế thì có khôn ngoan hay không, liệu đó có phải là vì quyền lợi riêng của ông hay là vì quyền lợi của đất nước?”

Cuộc thăm dò trong số cử tri ghi danh đi bầu cho thấy ông Biden đứng sau ông Trump tại năm trong số sáu tiểu bang đang bị giằng co, kể cả Arizona, Georgia, Michigan, Nevada, và Pennsyl-

vania, với mức sai biệt từ 3 cho tới 10 phần trăm, mặc dù tại Wisconsin thì ông Biden đứng trước ông Trump hai điểm, vẫn theo cuộc thăm dò nói trên. (TTHN)

MỸ HỒI THỨC CS VIỆT NAM PHÔNG THÍCH PHẠM ĐOAN TRANG

Việt Nam và Hoa Kỳ vừa tổ chức Đối thoại Nhân quyền thường niên lần thứ 27 ở thủ đô Washington, DC, từ ngày 1-2 tháng 11, Bộ Ngoại giao Mỹ cho biết trong một thông cáo hôm 2/11.

Ngay trong phát biểu khai mạc, Thứ trưởng Ngoại giao Mỹ Uzra Zeya phụ trách về An ninh dân sự, Dân chủ và Nhân quyền kêu gọi phái đoàn Việt Nam do ông Phạm Hải Anh, Vụ trưởng Vụ Tổ chức quốc tế, Bộ Ngoại giao CSVN, dẫn đầu, rằng Hà Nội hãy trả tự do cho các tù nhân lương tâm.

Bà Zeya nói trong bài diễn văn:

“Chúng tôi kêu gọi quý vị trả tự do cho các tù nhân lương tâm, như bà Phạm Đoan Trang (sinh 1978 - ảnh), một nhà báo ôn hòa, vẫn còn bị giam cầm dù tình trạng sức khỏe ngày càng xấu đi”.

Nhà ngoại giao Mỹ được Tổng thống Joe Biden bổ nhiệm vào năm 2021 nhấn mạnh: “Việc làm của bà Trang và các nhà báo khác rất cần thiết để xây dựng một xã hội thịnh vượng và kiên cường. Họ giúp xác định và giúp cộng đồng địa phương có tiếng nói trong việc giải quyết các thách thức như ô nhiễm môi trường, tham nhũng và tiếp cận các nguồn lực công”.

Ngoài ra, bà Zeya còn kêu gọi Việt Nam giảm bớt những “hạn chế quan liêu nặng nề” đối với xã hội dân sự, thúc đẩy hệ sinh thái kỹ thuật số tôn trọng quyền tự do ngôn luận và tạo môi trường thuận lợi cho các tổ chức phi chính phủ hoặc tổ chức xã hội trong và ngoài nước. •

NHỮNG VẤN ĐỀ QUAN TRỌNG TRONG BÀI PHÁT BIỂU ĐẦU TIÊN CỦA TÂN CHỦ TỊCH HẠ VIỆN HOA KỲ

Hôm thứ Tư (25/10), Dân biểu Đảng Cộng hòa Mike Johnson (ảnh trên) đã có bài phát biểu đầu tiên trước toàn thể Hạ viện sau khi được bầu làm Chủ tịch thứ 56, tập trung vào các vấn đề cấp bách và then chốt.

Hạ viện Mỹ hôm 25/10 bỏ phiếu bầu ra lãnh đạo mới, đại diện Đảng Cộng hòa Mike Johnson giành chiến thắng với 220 phiếu ủng hộ, ứng viên Dân chủ Hakeem Jeffries nhận 209 phiếu.

Ông Johnson cho biết Hạ viện Mỹ sẽ ngay lập tức bắt tay vào thảo luận về cuộc khủng hoảng nợ và tránh việc chính phủ phải đóng cửa. Ông cũng nhấn mạnh rằng một nước Mỹ mạnh mẽ sẽ có lợi cho toàn thế giới.

Trong bài phát biểu của mình, Johnson nói với Lãnh đạo đảng Dân chủ Hakeem Jeffries rằng ông mong được hợp tác với ông ấy.

Ông Johnson nói, dù ông và ông Jeffries nhìn mọi thứ từ những góc độ khác nhau, nhưng tin rằng trong thâm tâm ông Jeffries muốn làm điều đúng đắn, vì vậy hai ông sẽ tìm thấy điểm chung ở đó.

Ông Johnson cũng bày tỏ lòng biết ơn tới cựu Chủ tịch Hạ viện Kevin McCarthy. Ông nói, nếu không có ông McCarthy, Đảng Cộng hòa sẽ không chiếm đa số trong Hạ viện.

Tân Chủ tịch Hạ viện ca ngợi ông McCarthy đã cống hiến hơn 2 thập kỷ phục vụ công ích vị tha, với 16 năm ở Hạ viện, tầm ảnh hưởng của ông McCarthy là điều không thể chối bỏ.

“Hạ viện bắt đầu thảo luận ngay về khủng hoảng nợ”

Ông Johnson cho biết, Hạ viện sẽ bắt đầu công việc ngay lập tức, và bỏ qua tất cả các nghi lễ và thảo luận thông thường theo truyền thống sau khi một Chủ tịch Hạ viện mới nhậm chức.

Ông cũng nhấn mạnh, Hạ viện sẽ bắt đầu thảo luận về cuộc khủng hoảng nợ “ngay lập tức”, vì Quốc hội hy vọng tránh được việc chính phủ phải đóng cửa. Dù điều này không dễ dàng và sẽ phải đưa ra những quyết định khó khăn, nhưng nếu Hạ viện không hành động ngay bây giờ, hậu quả sẽ không thể lường trước.

Ông nói thêm rằng ông sẽ thành lập một ủy ban nợ để giải quyết vấn đề này. Quốc hội phải thông qua dự luật chi tiêu trước ngày 17/11, để tránh việc chính phủ đóng cửa. Ông Johnson nói rằng trong những ngày tới và tuần tới, mọi người sẽ thấy một lịch trình dày đặc.

Trong bài phát biểu của mình, ông Johnson nhấn mạnh tầm quan trọng của một nước Mỹ hùng mạnh.

“Chúng ta đều biết thế giới đang hỗn loạn, nước Mỹ mạnh mẽ sẽ đem lại điều tốt đẹp cho toàn thế giới. Chúng ta là ngọn hải đăng của sự tự do”, ông Johnson nói với các nghị sĩ.

Ông nói về cuộc xung đột Israel-Hamas, và cho biết một trong những dự luật đầu tiên được thông qua tại Hạ viện là bảo vệ Israel.

Israel đã nhận được sự ủng hộ rộng rãi của lưỡng đảng trong Quốc hội Hoa Kỳ sau các cuộc tấn công của Hamas hôm 7/10.

“Vấn đề biên giới phía Nam phải được ưu tiên”

Nói về các ưu tiên chính trị của mình, ông Johnson cho biết, chính phủ Mỹ phải giải quyết vấn đề an ninh biên giới phía Nam. Ông Johnson nói về biên giới có nghĩa là đề cập đến vấn đề nhập cư bất hợp pháp nghiêm trọng ở biên giới Mỹ-Mexico.

Ông cho biết, Thượng viện và Tòa Bạch Ốc do đảng Dân chủ lãnh đạo đã phớt lờ vấn đề biên giới, và đã đến lúc phải cùng nhau đoàn kết giải quyết việc này.

“Những ngày tươi đẹp nhất của nước Mỹ đang ở phía trước”

Bất chấp sự hỗn loạn xung quanh tiến trình bầu cử Chủ tịch Hạ viện trong vài tuần qua, ông Johnson nhấn mạnh rằng hệ thống chính phủ của Hoa Kỳ vẫn là thể chế chính quyền tốt nhất trên thế giới.

Ông nói thêm, hãy để những người phản đối tự do trên khắp thế giới nghe thấy rõ ràng rằng họ sẽ đưa Hạ viện trở lại đúng hướng.

Ông cũng gửi thông điệp lạc quan tới người dân Mỹ. Ông Johnson nói, họ sẽ khiến người dân Mỹ tự hào về tổ chức Hạ viện này một lần nữa. Hạ viện sẽ nỗ lực mỗi ngày để đảm bảo điều đó sẽ xảy ra. Ông thực sự tin tưởng rằng những ngày tươi đẹp nhất của nước Mỹ vẫn đang ở phía trước.

Ông Johnson cũng tổ chức một cuộc họp báo sau khi chính thức được bầu làm chủ tịch. Ông cho biết, cuộc chiến giành quyền Chủ tịch Hạ viện trong vài tuần qua đã khiến Đảng Cộng hòa trở nên mạnh mẽ hơn.

“Bây giờ chúng ta chiếm đa số. Chúng ta đã trải qua một chút đau đớn”, ông Johnson mỉm cười nói, khiến các đồng nghiệp Đảng Cộng hòa bật cười.

Ông nói thêm, Đảng Cộng hòa đã trải qua một chút quá trình xây dựng, kết quả là đảng càng có thêm sức mạnh, sự kiên trì và hy vọng. Đó là những gì Đảng Cộng hòa sẽ mang đến cho người dân Mỹ.

Ông Johnson cũng đề cập đến lạm phát và các vấn đề khác trong bài phát biểu của mình •

NHIỀU GIA ĐÌNH Ở HUẾ SỐNG THẤP THỎM LO SÔNG SẠT LỞ

THỪA THIÊN HUẾ, Việt Nam (NV) - Nhiều gia đình ở phường Hương Hồ, thành phố Huế, đang sống thấp thỏm hàng ngày bên bờ sông Hương, sông Bồ trong nỗi lo không biết lúc nào “hà bá” cuốn trôi nhà cửa, vườn rẫy.

Báo Tuổi Trẻ hôm 7/11 dẫn lời anh Hoàng Đình Tài, có nhà nằm sát sông Hương, cạnh bên chùa Thiên Mụ ở phường Hương Hồ, thành phố Huế, cho biết trước đây quán ăn của gia đình cách bờ sông Hương gần 10 mét, có một hàng tre hơn 20 năm tuổi được trồng để giữ đất, chống sạt lở.

Thế nhưng sau trận mưa hồi cuối Tháng Mười vừa qua, nước sông Hương đã cuốn trôi cả bụi tre già, uy hiếp đến hàng quán, nhà cửa.

“Đêm đó, tôi đang ngủ trong nhà thì nghe ngoài bờ sông có tiếng như bom nổ. Chạy ra xem thì thấy cả một mảng đất và bụi tre già bị lở, trôi xuống lòng sông, hử nguyên một hàm ếch to tướng. Bây giờ, nhà tôi chỉ cách sông Hương có vài mét nên mỗi bận nghe đài báo mưa to là lo lắng,” anh Tài kể.

Ngược dòng sông Hương lên khu vực thượng nguồn, hàng chục gia đình ở tổ dân phố Long Hồ

Thượng 2, phường Hương Hồ, cũng ăn ngủ không yên vì nỗi lo sạt lở.

CÔNG TY INTEL HỦY BỎ KẾ HOẠCH MỞ RỘNG

SÀI GÒN, Việt Nam (NV) .- Đại công ty chip điện tử Intel gác lại một dự án gia tăng đầu tư tại Việt Nam mà nếu tiến hành, có thể tăng gấp đôi sản xuất tại nước này.

Hãng tin Reuters dẫn một nhân vật được kể cho nghe chuyện này nói lại. Nếu kế hoạch tăng thêm đầu tư của Intel không được tiến hành, điều này sẽ là cú đánh mạnh vào tham vọng xây dựng kỹ nghệ làm chip của Việt Nam.

Giữa Tháng Hai vừa qua, một viên chức cao cấp của Intel đến Việt Nam, nói chuyện với nhà cầm quyền Hà Nội, bắn tiếng cân nhắc đầu tư thêm vào hoạt động của họ tại Việt Nam. Đến ngày 7 Tháng Mười, báo Tuổi Trẻ đem chuyện này hỏi Tổng giám đốc cơ sở sản xuất Intel tại Việt Nam là Kim Huat Ooi. Ông này không cả quyết mà chỉ nói lơ lửng là “sẽ tiếp tục đầu tư vào Việt Nam”.

Đến ngày 2 Tháng Mười Một mới đây, báo Tuổi Trẻ lại hỏi lại thì được đại diện truyền thông của Intel ở Sài Gòn cho hay Việt Nam là một phần quan trọng trong mạng lưới sản xuất toàn cầu của Intel “nhưng chúng tôi chưa công bố bất kỳ khoản đầu tư mới nào”. Nay thì Reuters đưa tin tập đoàn chip bán dẫn hàng đầu thế giới chưa có ý định đổ thêm tiền vào mở rộng sản xuất ở đây.

Intel đã đầu tư vào cơ sở ở Sài Gòn gần \$1.5 tỷ USD và trong 15 năm qua, nơi đây trở thành nhà máy đóng gói và kiểm nghiệm chip điện tử lớn nhất của họ trên thế giới. Việt Nam mong chờ Intel đầu tư thêm nhất là sau khi Tổng thống Mỹ Joe Biden đến Hà Nội Tháng Chín vừa qua, loan báo hậu thuẫn cho kỹ nghệ điện tử của Việt Nam tiến sâu hơn vào chuỗi cung ứng toàn cầu.

Việt Nam được mô tả như một trong những nước có một số ưu thế để thay thế phần nào cho các hoạt động đầu tư và sản xuất ở Hoa Lục và Đài Loan khi những nơi này tiềm ẩn nguy cơ bất ổn về chính trị và thương mại với Mỹ.

Tuy vậy, sau chuyến đến Việt Nam của ông Biden không bao lâu. Một số viên chức chính phủ Mỹ cho một nhóm doanh nhân Mỹ và chuyên gia

kỹ nghệ hay rằng Intel đã gác lại kế hoạch tăng thêm đầu tư tại Việt Nam.

Một trong những nhân vật hiện diện trong buổi họp đó nói lại với hãng tin Reuters. Nhân vật này từ chối cho tiết lộ tên vì tin đó là tin không được công bố cũng như việc Intel đã quyết định từ hồi Tháng Bảy là không đầu tư thêm vào Việt Nam. Intel không cho biết tại sao họ gác lại kế hoạch đầu tư thêm tại Việt Nam, nhân vật trên nói. Nhưng một nguồn tin thứ hai tham dự hai cuộc họp khác gần đây giữa đại diện các công ty Mỹ và các chức sắc cấp cao của Việt Nam, có cả ông phó thủ tướng CSVN Trần Lưu Quang, cho hay trong các cuộc họp đó, đại diện Intel đã nêu những quan ngại về sự ổn định nguồn điện và thủ tục hành chính phiền hà rắc rối.

Bây giờ người ta hiểu tại sao mới đây, ngày 4 Tháng Mười Một, nhà cầm quyền CSVN lôi 5 quan chức ngành điện (Cục điều tiết điện lực) và Bộ Công thương bỏ tù khi đổ lỗi cho họ gây ra nạn thiếu điện phần lớn ở miền bắc hồi Tháng Năm và Tháng Sáu vừa qua. Không những nhà dân chúng bị cúp điện liên miên, các trung tâm kỹ nghệ cũng bị cúp điện gây thiệt hại sản xuất rất lớn.

Tất cả đều bị khởi tố theo điều 356 của Luật hình sự “Lợi dụng chức vụ, quyền hạn trong khi thi hành công vụ” gây nhiều thiệt hại nghiêm trọng. Dân chúng kêu ca bị cúp điện khi thời tiết nắng nóng kinh người, các nhà đầu tư dọa bỏ chạy khỏi Việt Nam nếu nạn cúp điện không chấm dứt. Sự thiệt hại lớn lao cho nền kinh tế và đời sống xã hội thì đã thấy, nhưng nguyên ủy sâu xa của vấn nạn vẫn không rõ.

Trong khi hủy bỏ dự tính gia tăng đầu tư tại

Việt Nam, Intel loan báo gia tăng đầu tư tại Âu châu hồi Tháng Sáu, đúng vào lúc nạn cúp điện xảy ra. Đồng thời, Intel cũng gia tăng đầu tư tại cơ sở đóng gói chip ở Malaysia, một nước đối thủ cạnh tranh hấp dẫn đầu tư của Việt Nam.(TN)

14 CÔNG TY NHÔM Ở VIỆT NAM BỊ MỸ ĐIỀU TRA CHỐNG BÁN PHÁ GIÁ

HÀ NỘI, Việt Nam (NV) - Bộ Thương Mại Hoa Kỳ (DOC) vừa khởi sự điều tra chống bán phá giá mặt hàng nhôm đùn ép và nhôm nhập cảng từ Việt Nam.

Tạp chí Kinh Tế Việt Nam hôm 6/11 đã dẫn nguồn tin từ Cục Phòng Vệ Thương Mại thuộc Bộ Công Thương CSVN cho biết khoảng 14 công ty nhôm ở Việt Nam đã bị Liên Minh Nhôm, Thép, Giấy Và Lâm Nghiệp, Cao Su, Công Nghiệp, Năng Lượng, Liên Đoàn Lao Động Công Nghiệp và Dịch Vụ Hoa Kỳ cáo buộc bán phá giá. Thời gian điều tra từ 1 Tháng Tư đến 30 Tháng Chín, 2023.

Phía nguyên đơn cho rằng căn cứ số liệu của Hải Quan Mỹ, năm 2022, Việt Nam chiếm khoảng 7.6% tổng kim ngạch xuất cảng của các nước vào đây, đứng thứ tư trong số các quốc gia xuất cảng nhiều nhất vào Mỹ, sau Mexico, Colombia, Trung Quốc.

Biên độ phá giá cáo buộc với Việt Nam là 41.84%, thấp hơn so với mức cáo buộc với ba nước xuất cảng cạnh tranh nhất của Việt Nam sang thị trường Mỹ.

Ngoài ra, còn có các công ty xuất cảng nhôm khác cũng bị Mỹ điều tra.

Mỹ coi Việt Nam là quốc gia có nền kinh tế phi thị trường, nên sẽ sử dụng các giá trị thay thế của quốc gia thứ ba để tính toán biên độ phá giá.

Trong vụ việc này, Mỹ đề nghị dùng Indonesia là quốc gia thay thế, do nước này có mức độ phát triển kinh tế tương đồng với Việt Nam và “có số lượng đáng kể các nhà sản xuất nhôm đùn ép và các sản phẩm từ nhôm.”

Mỹ là thị trường mà Việt Nam xuất cảng nhiều hàng hóa nhất nên cũng có nhiều nhất các vụ kiện phòng vệ thương mại. Trong số các nước đã kiện, tính đến hết năm 2022, Mỹ đã kiện Việt Nam tới 52 vụ việc phòng vệ thương mại, chiếm 23% tất cả các vụ kiện điều tra với hàng hóa từ Việt Nam.

Không riêng Mỹ, hàng hóa xuất cảng từ Việt Nam cũng bị các nước khác kiện hàng loạt, phần lớn bị cáo buộc bán phá giá. Nguyên do Việt Nam tham gia ký kết các hiệp định tự do thương mại song phương và đa phương với nhiều nước và khu vực, nên ngày càng đối diện với các vụ kiện tụng sau khi các hàng rào thuế quan được dần dần dỡ bỏ, hàng xuất cảng gia tăng.

CHÁNH ÁN TÒA TỐI CAO CSVN LẠI KHOE “KHÔNG CÓ ÁN OAN”

HÀ NỘI, Việt Nam (NV) - Chánh Án Tòa Tối Cao CSVN Nguyễn Hòa Bình (ảnh của báo Tuổi Trẻ) nói tại phiên họp Quốc Hội là năm 2023 “chưa phát hiện trường hợp nào kết án oan người vô tội.”

Nhiều báo chính thống trong guồng máy tuyên truyền của chế độ CSVN hôm Thứ Hai, 6 Tháng Mười Một, thuật lời báo cáo của ông Nguyễn Hòa Bình trong phiên họp Quốc Hội cùng ngày về “công tác của các tòa án trong năm 2023.”

Ông liệt kê từ đầu năm đến cuối Tháng Chín số lượng các vụ án đã thụ lý và giải quyết, xét xử tới “hơn 606,000 vụ việc.” Dù vậy mới chỉ giải quyết được 89.16% nhưng khoe “cao hơn năm trước 0.26%.”

Các báo thuật lại bản báo cáo của ông khoe: “Trong năm 2023, các vụ án hình sự đã được xét xử bảo đảm nghiêm minh, đúng người, đúng tội, đúng pháp luật; chưa phát hiện trường hợp nào kết án oan người vô tội.” Lời ông ta “khẳng định” không có “án oan” từ đầu năm đến nay không phải lần đầu tiên ông nhấn mạnh tới vấn nạn đặc biệt này.

Ông ta đã lập đi lập lại lời cả quyết “không có

án oan” suốt mấy năm nay mỗi khi phải báo cáo về hệ thống tòa án đầy khuyết tật và tham nhũng do ông cầm đầu. Nhiều phần ông bị ám ảnh bởi những lời đả kích của nhiều đồng đảng, còn dân chúng thì nguyên rửa thậm tệ khi ông đổ tội giết người cho Hồ Duy Hải trong phiên tòa giám đốc thẩm hồi Tháng Năm, năm 2020.

Trong phiên họp của Ủy Ban Thường Vụ Quốc Hội CSVN ngày 12 Tháng Giêng, năm 2021, ông cũng đã khoe rằng suốt nhiệm kỳ vừa qua (năm năm), ngành tòa án Việt Nam “không xảy ra trường hợp nào kết án oan người vô tội.”

Nguyên văn lời ông được các báo dẫn lại và mấy năm sau còn thấy nói y chang: “Việc xét xử các vụ án hình sự bảo đảm đúng người, đúng tội, đúng pháp luật, không để xảy ra trường hợp nào kết án oan người không có tội.”

Ngày 22 Tháng Chín vừa qua, tử tù Lê Văn Mạnh đã bị chích thuốc độc hành quyết vì cáo buộc tội hiếp dâm rồi giết chết một bé gái hồi năm 2005 ở Thanh Hóa, mà anh ta cả quyết trong các phiên tòa là mình vô tội. Không có chứng cứ cụ thể là Mạnh là thủ phạm mà tòa án CSVN kết án anh ta chỉ dựa trên lời khai nhận sau những trận tra tấn liên tục ép cung thừa sống thiếu chết của điều tra viên công an.

Gia đình Lê Văn Mạnh đã đội đơn đi khắp nơi, gõ cửa các cơ quan tư pháp và chức sắc cầm đầu chế độ, không kể những lần ôm biểu ngữ biểu tình trên đường phố để đánh động dư luận. Mạnh vẫn bị hành quyết dù các tổ chức nhân quyền quốc tế kể cả Ủy Hội Nhân Quyền Liên Hiệp Quốc, khối Liên Âu, thúc giục xét lại bản án mà không có kết quả.

Hiện mạng sống của các tử tù Hồ Duy Hải, Nguyễn Văn Chưởng, cũng đang bị treo lơ lửng dù bản án tử hình các vụ án này gây chấn động dư luận suốt nhiều năm qua.

Thân nhân của hai người này cũng đi khắp nơi, ôm đơn kêu oan gõ đủ mọi cửa nhưng chỉ thấy chưa bị thi hành án. Tòa án CSVN tại Long An và Hải Phòng cũng chỉ căn cứ vào lời nhận tội của Hải và Chưởng sau những trận tra tấn ép cung, chứng cứ cụ thể thì bị ngụy tạo, lời khai thì do điều tra viên đọc cho viết.

Cái “nghiêm minh, đúng người, đúng tội” của

hệ thống tòa án CSVN chỉ là phó sản của những trận tra tấn nhục hình vô cùng dã man từng được một số tù nhân kể lại một số như treo ngược đầu xuống đất rồi đánh, dí điện, châm kim, hành hạ dương vật,... Vì vậy mỗi năm đều có một số nghi can bị đánh chết dù mới bị bắt chỉ một vài giờ hay một vài ngày.

Trong khi ông Nguyễn Hòa Bình báo cáo tại Quốc Hội “không có án oan” thì từ đầu năm 2023 đến nay đã có ít nhất năm nghi can đã bị tra tấn chết nhưng đều bị vu cho là “tự tử” dù dấu tích nhục hình đầy trên thi thể các nạn nhân.

Hệ thống tòa án CSVN đầy những oan khiên nhưng mới ngày 1 Tháng Mười Một, ông Chánh Án Tòa Tối Cao Nguyễn Hòa Bình phát động “cuộc thi sáng tác ca khúc về tòa án” để “ca ngợi, tôn vinh những cống hiến, thành tựu của ngành tòa án” khi dư luận đang nguyền rủa. (TN) [kn]

VIỆT NAM BÀN CHUYỆN CHỐNG THAM NHŨNG VỚI TRUNG QUỐC

BẮC KINH, Trung Quốc (NV) - Quan chức chớp bu chống tham nhũng của Việt Nam và Trung Quốc gặp nhau bàn chuyện đối phó với tệ trạng luồn sâu leo cao ở cả hai nước.

Cả bản tin Thông Tấn Xã Việt Nam cũng như tin của Tân Hoa Xã chỉ mô tả tổng quát chuyến đi Bắc Kinh của ông Trần Cẩm Tú, chủ nhiệm Ủy Ban Kiểm Tra Trung Ương Đảng CSVN, gặp ông Lý Hy (Li Xi), bí thư Ủy Ban Kiểm Tra Kỷ Luật Trung Ương và ông Triệu Lạc Tế (Zhao Leji) người coi như đứng đầu Quốc Hội Trung Quốc.

(Ảnh: Ông Trần Cẩm Tú (trái) bàn chuyện

chống tham nhũng với ông Triệu Lạc Tế ở Bắc Kinh, Trung Quốc, ngày 7 Tháng Mười Một. (Hình: Xinhua)

Tờ South China Morning Post nói rõ hơn và cho biết ông Tú đi Bắc Kinh thảo luận chuyện chống tham nhũng ở hai nước Cộng Sản “anh em”.

Việt Nam rập khuôn theo Trung Quốc về mọi hình thái tổ chức đảng và chính trị xã hội từ trên xuống dưới.

Trung Quốc thì có chiến dịch “đả hổ diệt ruồi” của ông Tập Cận Bình, chủ tịch Trung Quốc, trong khi ông Nguyễn Phú Trọng, tổng bí thư đảng CSVN, thì mở chiến dịch “đốt lò” để diệt tham nhũng.

Cả hai nước đều phải cố diệt trừ tham nhũng để giới đầu tư ngoại quốc bớt kêu ca và bỏ chạy. Theo báo South China Morning Post, Bắc Kinh đề nghị chia sẻ kinh nghiệm chống tham nhũng của mình cho Hà Nội. Nhưng thâm ý của Bắc Kinh là muốn Hà Nội trừ diệt tham nhũng thế nào để đừng cho sâu mọt ảnh hưởng đến chương trình hợp tác kinh tế “Vành Đai và Con Đường” mà Trung Quốc khởi xướng.

Kế hoạch đối phó quyết liệt với tham nhũng của Trung Quốc đến nay đang sang tới thập niên thứ hai, trong khi chiến dịch “đốt lò” cũng được ông Nguyễn Phú Trọng phát động hơn chục năm nay. Ông Lý Thượng Phúc, bộ trưởng Quốc Phòng, là nhân vật cao nhất mới bị Trung Quốc cách chức vì tham nhũng từ khi ông ta còn nắm những chức vụ trước đó trong quân đội. Chiến dịch “đốt lò” của ông Trọng đã đẩy nhiều bộ trưởng, quan chức cấp cao, tướng tá của chế độ vào tù, nhiều vụ án đang còn đang điều tra. Tuy nhiên, người ta hiểu đó chỉ mới là “những đồng chí bị lộ” mà thôi. Quan chức tham nhũng tại Việt Nam cấu kết với nhau thành một hệ thống rộng lớn từ trên xuống dưới nên khi bị bắt, người ta thấy chúng bắt tay chặt chẽ với nhau để ăn bản khắp mọi bộ ngành •

xin mời đọc, gửi quảng cáo,
cổ động và ủng hộ
nguyệt san
người việt illinois

TIN TỔNG QUÁT

• Ông Thị trưởng Brandon Johnson dự tính sẽ trưng cầu dân ý về việc tăng thuế mua bán bất động sản để tài trợ cho việc cải thiện tình trạng vô gia cư sau khi được Hội đồng thành phố thông qua với số phiếu 32-17. Các phường trưởng đồng ý đưa ra một cuộc trưng cầu dân ý trong kỳ bầu cử vào tháng 3 năm tới, đồng thời đáp ứng lời hứa quan trọng của thị trưởng trong lúc đứng ra tranh cử.

Quyết định tổ chức trưng cầu dân ý được cho là sẽ khởi động các chiến dịch tranh cử quyết liệt trong kỳ bầu cử sơ bộ vào tháng 3 giữa liên minh “Bring Chicago Home” và các phe chống đối từ

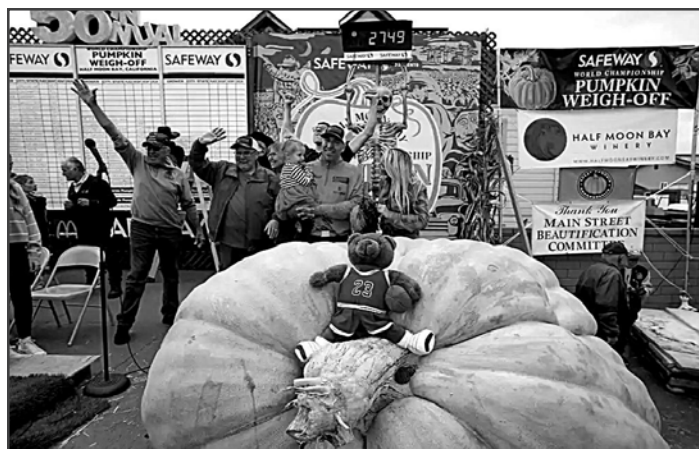
các ban ngành bất động sản. Những người này lên tiếng cảnh báo việc thay đổi thuế sẽ gây thêm tổn hại cho thị trường địa ốc vốn đang yếu kém, đồng thời làm tăng chi phí cho người thuê.

- Ủy ban Hội đồng thành phố Chicago thăm vấn ông chủ tịch công ty Peoples Gas hôm 6-11 trước khi tiểu bang quyết định đồng ý cho việc tăng giá hơi đốt vượt kỷ lục với \$402 triệu đô la của công ty này.

Phòng Thương mại Illinois dự định sẽ thông báo quyết định vào ngày 16 tháng 11 về việc đề xuất tăng lệ phí tiêu dùng, bao gồm \$207 triệu đô la nhằm tiếp tục tài trợ cho chương trình thay thế đường ống gas hiện đang diễn ra. Nếu được chấp thuận, việc tăng giá sẽ thêm khoảng \$11.83 vào hóa đơn hơi đốt hàng tháng của cư dân Illinois kể đầu từ tháng 1-2024.

Mặc dù Chicago phố không có thẩm quyền xác định mức giá của Peoples Gas, công ty này hiện đang cung cấp dịch vụ cho hơn 884,000 cư dân Chicago. Phiên họp điều trần đưa ra câu hỏi về lý do cần thiết của việc tăng giá tuy sau 6 năm lợi nhuận vượt kỷ lục của công ty mẹ của People Gas, ngoài ra còn tăng lệ phí nộp trễ hạn của người dùng và một dự án cơ sở hạ tầng lớn với tiến độ chậm và vượt kinh phí hoạt động hàng tỷ đô la so với dự toán ngân sách ban đầu.

- Sau ngày lễ Halloween chấm dứt, mọi người đổ xô vứt bỏ những quả bí rợ để chuẩn bị trang trí đón lễ Tạ Ơn, hàng nghìn quả bí rợ sẽ bị vứt ở các bãi chứa rác.

Vì thiếu oxy và không thể bị phân hủy dễ dàng, những quả bí bỏ đi này trong quá trình phân hủy sẽ tỏa đầy bầu khí quyển với chất khí methane - một loại khí phá hoại môi trường mạnh gấp 25 lần so với khí carbon dioxide nếu xét về khả năng tồn trữ nhiệt.

Theo Cơ quan Bảo vệ Môi trường Hoa Kỳ, có khoảng một phần tư phế liệu ở các bãi rác trên toàn quốc là thực phẩm phế thải, và toát ra khoảng 15% tổng số lượng khí thải methane của cả nước.

- Chỉ có khoảng 25% số bệnh viện ở Illinois được xếp hạng A trong dịp bình chọn năm nay của tổ chức phi lợi nhuận về an toàn bệnh viện “The Leapfrog Group”, bao gồm 18% trong số 22 bệnh viện hội đủ điều kiện trong Chicago.

Leapfrog theo dõi sự an toàn tại các bệnh viện đa khoa trên toàn quốc, tập trung vào việc ngăn ngừa sai sót y tế, tai nạn và nhiễm trùng. Ba bệnh viện ở Illinois giữ hạng A trong suốt 3 năm liền bao gồm: University of Chicago Medical Center, Northwest Medicine Central DuPage Hospital University, Elmhurst Memorial Hospital.

- Chính quyền liên bang trong nỗ lực chung với chính quyền tiểu bang và Chicago trong dự án “Phục Hưng” (Resurrection Project), sẽ khởi động một chương trình thí điểm nhằm đẩy mạnh việc cấp giấy phép lao động cho một số dân nhập cư đang tạm trú trong vùng Chicago.

Chương trình bao gồm một cơ sở cấp giấy phép làm việc “One Stop” nhằm phục vụ cho khoảng 150 người di cư mỗi ngày.

Chương trình cũng sẽ được mở rộng cho những người tạm trú hợp pháp. Liên bang còn cho biết chương trình này và một cơ quan hỗ trợ nơi ở cho người nhập cư, sẽ được mở rộng quy mô hơn trong những ngày tới đây.

Chính quyền cho biết các văn phòng ở các thành phố khác cũng đã tăng hơn gấp đôi số lượng đơn xin cấp phép làm việc so với mức trung bình hàng tuần trước đó.

• Trong 5 tháng qua kể từ khi đến Chicago, mẹ của cô Andrea Carolina Sevilla đã không thể đăng ký cho cô đi học mặc dù lý do họ bỏ lại mọi thứ ở quê hương Venezuela là để cô tiếp nhận được một nền giáo dục tốt hơn ở Mỹ.

Vào ngày 3 tháng 11, cả hai mẹ con lên đường

quay trở lại Texas. Và từ đó, họ sẽ về lại Venezuela, đất nước mà họ trốn chạy để xin tị nạn ở Hoa Kỳ. Họ nằm trong số những người di cư đã chọn việc rời Chicago trong mấy tuần gần đây để tìm kiếm một cuộc sống tốt đẹp hơn. Họ mong tìm kiếm được một nơi có thời tiết ấm áp hơn, nhiều cơ hội hơn hoặc đoàn tụ với bạn bè và gia đình ở những nơi khác.

• Trước khi ông David “Davey” Bauer đã làm nên lịch sử tại bệnh viện Northwestern Medicine với ca ghép phổi đôi. Trước đó, ông tự coi mình là một người khá khỏe mạnh mặc dù nghiện hút thuốc lá điện tử nhiều năm và chưa bao giờ chủng ngừa bệnh cúm. Vì vậy, khi Bauer vào phòng khám chăm sóc khẩn cấp bên ngoài St. Louis vào tháng 4 vì bị cúm, ông nghĩ sẽ hồi phục nhanh chóng.

Tuy nhiên, bệnh cúm đã biến thành một bệnh nhiễm trùng phổi kháng thuốc trụ sinh. Vào ngày 17 tháng 4, Bauer được vào phòng chăm sóc đặc biệt tại bệnh viện Đại học Saint Louis. Anh ta được trợ giúp bằng máy thở và hoàn toàn trở nên hôn mê.

Bệnh viện SLU từ chối thực hiện ca ghép phổi với lý do Bauer yếu quá không thể sống sót được. Bệnh viện này liên lạc với viện Northwestern Medicine và chuyển ông Bauer đến Chicago.

Bác sĩ Rade Tomic, giám đốc của Chương trình Cấy ghép Phổi của Viện Northwestern cho biết, ca phẫu thuật của Bauer là một “trường hợp hiếm hoi chưa bao giờ được thực hiện trước đây”.

• Giây phút cuối trong phiên tòa kéo dài 11 giờ, ông Robert Crimo Jr., (ảnh phải) cha đẻ của tên thủ phạm Robert Crimo III (ảnh trái) bắn chết hàng loạt người trong vụ thảm sát ở Highland Parks (diễn hành ngày July 4 năm 2022) đã nhận tội vào ngày 6-11 với 7 tội danh. Ông Crimo bị xử phải ngồi tù ở quận Lake 60 ngày, phải phục vụ cộng đồng 100 giờ và thụ án hai năm quản chế.

Ông bị kết án vì hành vi thiếu ý thức xuất phát từ một văn bản cam kết mà ông đã ký vào tháng 12 năm 2019 nhằm giúp đưa con trai chưa đủ tuổi vị thành niên có thể được cấp phép sở hữu súng.

• Chính phủ liên bang vừa phá vỡ một đường giây lưỡng gạt \$11.5 triệu đô la của chương trình trợ giúp tiểu thương trong thời buổi đại dịch Covid. Nhóm này hoạt động từ tháng 7-2020 đến 7-2021 qua những công ty trá hình, đồng bọn bao gồm ba cư dân Illinois và một cư dân ở Wisconsin hiện

đang bị truy tố với 18 tội danh. Chính quyền đã tịch thu được nhiều tang vật gồm những nữ trang và xe hơi đắt tiền mà bọn chúng dùng tiền lừng gạt để mua.

- Evanston vừa cho khởi động tuyến xe buýt Pulse đi từ downtown Evanston ra phi trường O’Hare chỉ với giá \$2.25 đô la.

Đoạn đường từ trạm Davis St. Pulse Line nằm trên đường Dempster với 17 trạm dừng và chỉ tốn khoảng 20 phút đến phi trường.

- Bà Michele Pettiford và cô con gái 12 tuổi của cô vừa trở về nhà trong Chicago sau buổi tập bóng chuyên vào tuần đầu tháng 11 bỗng có hai người đàn ông chạy đến uy hiếp và đòi lấy chìa khóa xe.

Khi người chồng đến cứu giúp vợ mình thì bị một tên trong bọn này chĩa súng vào đầu, mặc dù ông ta cố gắng đưa tiền cho họ, nhưng họ chỉ muốn lấy xe. Ông buộc phải giúp khởi động máy xe Audi, nhưng bọn này liên tục đòi chìa khóa vì không hiểu rằng chiếc xe này sử dụng chìa khóa điện tử. Sau đó bọn chúng đã lái xe Audi tẩu thoát.

Cảnh sát Chicago cho biết họ đã thu hồi được chiếc xe bị cướp ở cách khu nhà ở Beverly của Pettifords khoảng 8 dặm. Một phụ nữ 24 tuổi tìm thấy trong xe đã bị tạm giữ vì tội xâm phạm trái phép. Cảnh sát cho biết họ vẫn đang truy lùng hai nghi phạm trong nhóm.

Theo báo cáo tội phạm năm 2022 của FBI, các vụ cướp xe hơi đã gia tăng hơn 8% so với năm trước và gần 90% vụ việc liên quan đến các vụ cướp có vũ trang •

THÔNG BÁO CỦA TÒA TỔNG LÃNH SỰ HOA KỲ TẠI VIỆT NAM

- **Thay đổi Tỷ giá Hối đoái:** Phái đoàn ngoại giao Hoa Kỳ tại Việt Nam đã thay đổi tỷ giá hối đoái áp dụng đối với các dịch vụ lãnh sự từ 24,000 VND = 1 USD thành 25,000 VND = 1 USD. Tỷ giá mới đã có hiệu lực. Tất cả đương đơn nộp phí xin thị thực từ nay trở đi sẽ phải đóng phí thị thực theo tỷ giá mới 25,000 VND = 1 USD. Mọi thắc mắc liên quan đến tỷ giá hối đoái mới, vui lòng liên hệ với trung tâm hỗ trợ dịch vụ qua email: support-vietnam@ustraveldocs.com hoặc gọi Trung tâm hỗ trợ dịch vụ tại Việt Nam 19006444 (Từ thứ Hai đến thứ sáu, trừ ngày lễ).

- **Tất cả các đương đơn xin thị thực có hộ chiếu mới bìa màu xanh tím than phải có bị chú (remark) về nơi sinh trước buổi phỏng vấn.** Các đương đơn không có bị chú trong hộ chiếu bìa màu xanh tím than sẽ không được phép phỏng vấn và phải đặt lại lịch hẹn khác. Sau khi đã xem xét kỹ lưỡng, Bộ Ngoại giao Hoa Kỳ đã quyết định rằng, đối với mục đích xin thị thực, hộ chiếu mới của Việt Nam được cấp kể từ ngày 1/7/2022 mà không có thông tin *nơi sinh* sẽ phải bổ sung bị chú của chính phủ Việt Nam về *nơi sinh*. Chúng tôi khuyến cáo tất cả các cá nhân đã có lịch hẹn phỏng vấn trong thời gian tới cần bổ sung bị chú trước ngày hẹn. Tất cả các đương đơn xin thị thực có hộ chiếu mới bìa màu xanh tím than phải có bị chú về nơi sinh trước buổi phỏng vấn. Các đương đơn không có bị chú trong hộ chiếu bìa màu xanh tím than sẽ không được phép phỏng vấn và phải đặt lại lịch hẹn khác.

TẤT CẢ CÁC ĐƯƠNG ĐƠN MỚI: Khi điền đơn DS-160 hoặc DS-260, hãy đảm bảo điền thông tin về **nơi sinh** của đương đơn (KHÔNG điền quê quán hoặc nơi khai sinh. Phải điền tên tỉnh thành và quốc gia nơi đương đơn đã sinh ra.)

Mừng Lễ Giáng Sinh

• PHƯƠNG VY

Lễ Giáng sinh là ngày kỷ niệm việc Chúa Jesus được sinh ra tại Bethlehem, xứ Judea, nước Do Thái. Đây được xem là một ngày quan trọng của những người theo Thiên Chúa Giáo. Lễ này mang tính chất trang trọng, thiêng liêng, bởi vì một đấng tối cao đã hạ sinh và làm con người bình thường. Vậy lễ Giáng sinh là ngày nào? Giáng Sinh là ngày nào trong năm 2023?

Cũng giống như mọi năm, Lễ Giáng sinh năm nay sẽ được diễn ra vào đêm Chúa nhật ngày 24/12/2023 đến hết thứ Hai ngày 25/12/2023 theo lịch dương. Nhiều người sẽ đặt câu hỏi tại sao một sự kiện lại được cử hành trong 2 ngày? Bởi người Do Thái thường cho rằng ngày mới sẽ bắt đầu từ lúc hoàng hôn, vì thế họ mới tổ chức lễ Giáng sinh sớm từ tối ngày 24 trước khi bắt đầu làm lễ chính thức trong cả ngày 25/12.

Nguồn gốc lễ Giáng Sinh như thế nào?

Lễ Giáng sinh còn được gọi là Noel (được viết tắt từ gốc Em-ma-nu-el, nghĩa là Thiên Chúa Ở Cùng Chúng Ta). Đây được xem là một

ngày lễ quốc tế, kỷ niệm ngày Chúa Jesus sinh ra đời.

Ban đầu, lễ Giáng sinh là của những người theo đạo Kito giáo, nhằm kỷ niệm ngày sinh người lãnh đạo tôn giáo của họ, người mà họ cho là Thiên Chúa giáng thế làm người. Tuy nhiên, theo thời gian và qua các lễ hội của phương Tây thì người ta tổ chức lễ Giáng sinh ngày càng trang trọng và trang nghiêm. Chính vì thế, lễ Giáng sinh được xem là một ngày lễ quốc tế với ông già Noel, cây thông, những chú tuần lộc và các món quà Giáng sinh ý nghĩa.

Ý nghĩa ngày Giáng Sinh là gì?

Đây không chỉ là ngày lễ ý nghĩa theo đạo Thiên Chúa mà lễ Giáng sinh còn là ngày lễ gia đình, ngày đặc quyền để mọi người, mọi thế hệ trong gia đình sum họp và quây quần bên nhau. Ngày lễ này sẽ tạo ra những kỷ niệm chung và gắn kết tình cảm giữa các thành viên trong gia đình.

Mỗi gia đình sẽ tổ chức lễ Giáng sinh bằng

những cách thức riêng để tạo dựng mối liên hệ như chia sẻ với nhau một bữa ăn chung, tâm sự với nhau những câu chuyện hàng ngày, một đêm không ngủ hay mọi người quây quần bên cây thông Noel và nhâm nhi tách trà nóng. Bên cạnh đó, lễ Giáng sinh cũng là một ngày lễ đặc biệt của trẻ em, một đêm thần diệu mà hầu như mọi ước nguyện của chúng sẽ thành sự thật.

Ngoài ra, lễ Giáng sinh cũng là gửi tới chúng ta một thông điệp hòa bình: “Vinh danh Thượng Đế trên cao - Bình an cho người dưới thế”. Đây là câu được hát bởi những thiên thần báo tin về sự xuất hiện của vị cứu thế và ngày lễ này cũng là ngày mọi người chia sẻ với những ai bị bỏ rơi, già yếu, cô đơn.

Phân biệt ngày 24 và ngày 25 trong lễ Giáng sinh

Đêm Giáng Sinh 24/12 - lễ vọng

Theo Công giáo Roma, đêm 24/12 sẽ là thời điểm “lễ vọng” được tổ chức nhằm thu hút đông đảo người tham gia. Vào thời gian này, nhiều địa điểm như các thánh đường hay những gia đình đều trang trí hàng đá với máng cỏ, bên trong đặt tượng chúa Hải đồng tượng Đức Mẹ Maria và xung quanh là những chú lừa, tượng Ba Vua, một số thiên thần,...

Ngoài ra, đêm 24/12 còn gắn liền với hình ảnh là sự ra đời của cây thông Noel. Vào giữa những năm 2000 và 1200 TCN, nhiều người truyền tai nhau về một loại cây thông Epicea được trang trí bởi hoa, quả và lúa mì, đây là ngày tái sinh của Mặt trời.

Người ta kể rằng, vào cuối thế kỷ thứ VII có một vị tu hành Thánh Boniface đang trên đường hành hương thì tình cờ gặp một nhóm người ngoại đạo sùng bái quanh một cây sồi lớn và dùng một đứa bé tế thần. Để giải cứu đứa bé, ông đã hạ gục cây sồi bằng một quả đấm và tại nơi này mọc lên một cây thông nhỏ. Thánh Boniface nói với những người ngoại đạo rằng, cây thông nhỏ này là cây của sự sống và tượng trưng cho cuộc sống vĩnh hằng của Chúa cứu thế. Chính vì thế, nhiều người thường trồng cây thông để dùng trong ngày lễ Giáng sinh với biểu tượng của sức sống mới và

những niềm hy vọng.

Ngày Giáng Sinh 25/12 - lễ chính ngày

Nhiều người cho rằng, ngày 25/12 là ngày Chúa Jesus sinh ra đời nên đây mới chính là ngày Giáng sinh chính thức. Tuy nhiên, điều không chính xác, bởi chưa có tài liệu nào khẳng định chắc chắn Chúa Jesus sinh ra ngày đó hay không. Những gì mà chúng ta biết chỉ là Chúa Jesus được ra đời vào một đêm tối mùa đông lạnh, trong một chuồng gia súc của quán trọ nhỏ.

Từ đó, lễ Giáng sinh được các tín đồ Cơ Đốc tổ chức ăn mừng. Tuy nhiên, trước sự cấm đoán của chính quyền La Mã lúc đó, họ đã bí mật chọn ngày 25/12 để tổ chức và đặc biệt lễ Giáng sinh được cử hành trùng vào ngày lễ “Thần Mặt Trời” của người La Mã.

Sau đó, vào năm 312 Hoàng đế La Mã Constantine I đã bỏ thần giáo theo Cơ Đốc giáo và cho hủy bỏ lễ thờ Thần Mặt Trời. Vì thế, ngày 25/12 hàng năm trở thành ngày lễ mừng sinh nhật của Chúa Jesus. Nhưng phải đến năm 354 Giáo hoàng Libero mới chính thức công bố ngày 25/12 là ngày để mọi người cử hành lễ Giáng sinh.

Do đó, ngày 25/12 chỉ là ngày quy ước của toàn thế giới để kỷ niệm một sự kiện lịch sử có thật, Con Đức Chúa Trời giáng thế và nhập thế, hoàn thành sứ mạng cứu rỗi nhân loại, mang bình an và hạnh phúc đến cho con người •

HƯỚNG LÒNG VỀ TÌNH YÊU THƯƠNG ĐỂ CÙNG NGHE, CÙNG ĐỌC BÀI PHÁT BIỂU NỔI TIẾNG CỦA

Mẹ Térésa Calcutta

Mẹ Térésa (tên đầy đủ là Mary Teresa Bojaxhiu - 26/8/1910 – 5/9/1997) là một nữ tu rất đạo đức và là nhà truyền giáo Công giáo Rôma người Ấn Độ gốc Albania đã được phong Thánh. Bài phát biểu nổi tiếng của Mẹ Térésa kêu gọi tình yêu thương, chia sẻ giữa con người với con người, dẫn cho sự chia sẻ đó có gây tổn hại đến lợi ích của cá nhân.

Đứng giữa nước Mỹ, phía dưới là 3.000 khán giả, trong đó có gia đình Tổng thống Mỹ Bill Clinton, các đại biểu quốc hội Mỹ và các nhà lãnh đạo trên toàn thế giới, Mẹ Térésa đã kêu gọi mỗi con người đều nên “cho đi”, đặc biệt là với những người yếu thế, bắt đầu từ ngay trong chính gia đình mình.

Nhân ngày Lễ Giáng Sinh, nhân loại đều hướng về tình yêu của Thượng Đế, tình yêu nhân loại đối với tha nhân, tình yêu hòa bình của mọi dân tộc, chúng tôi xin trích đăng bài phát biểu của Mẹ Teresa diễn ra ở Washington DC. khi còn sinh tiền, xem như món quà vô giá trân trọng gửi đến quý độc giả.

Những người nghèo về vật chất vẫn có thể là những người rất tuyệt vời.

Một buổi tối, chúng tôi đi ra ngoài và đón 4 người trên đường phố về nhà. Một trong số họ đang trong tình trạng khủng khiếp nhất. Tôi đã nói với các nữ tu: “Các chị em hãy chăm sóc 3 người kia, tôi sẽ chăm sóc cô gái này”. Tôi đã chăm sóc cô ấy bằng tất cả tình yêu của tôi. Tôi đặt cô ấy lên giường, và tôi thấy một nụ cười rất đẹp xuất hiện trên khuôn mặt của cô ấy”.

Cô ấy nắm lấy tay tôi và nói một từ duy nhất: “Cảm ơn” rồi cô ấy chết.

Tôi không thể không xem lại lương tâm của mình trước cô ấy. Tôi tự hỏi: “Mình sẽ nói gì nếu ở vị trí của cô ấy?” Và câu trả lời của tôi rất đơn giản. Tôi sẽ cố gắng thu hút sự chú ý đến chính bản thân tôi. Tôi sẽ nói: “Tôi đang đói, tôi đang hấp hối, tôi lạnh, tôi đau đớn”, hoặc một cái gì đó tương tự. Nhưng

cô ấy đã cho tôi nhiều hơn thế - cô ấy đã cho tôi thấy sự biết ơn của cô ấy. Và cô đã chết với một nụ cười trên khuôn mặt.

Sau đó, chúng tôi đón về một người đàn ông sống trong ống cống. Anh ta bị sâu bọ ăn mòn da thịt đến một nửa. Khi được chúng tôi đưa về nhà, anh ấy chỉ nói: “Tôi đã sống như một con vật trên đường phố, nhưng tôi sắp chết như một thiên thần, vì được yêu thương và chăm sóc”.

Sau khi chúng tôi bắt sâu ra khỏi cơ thể của anh ta, tất cả những gì anh ta nói, với một nụ cười lớn, là: “Sơ ơ, tôi sẽ về nhà với Đức Chúa Trời” và anh ta chết. Thật tuyệt vời khi nhìn thấy sự vĩ đại của người đàn ông đó - một người có thể nói như vậy mà không đổ lỗi cho bất cứ ai, cũng không so sánh với bất cứ điều gì. Như một thiên thần - những người giàu có về mặt tinh thần có thể vĩ đại ngay cả khi họ nghèo về vật chất.

Có quá nhiều hận thù, quá nhiều đau khổ và bằng lời cầu nguyện của mình, với đức hy sinh của mình, chúng ta hãy bắt đầu từ gia đình mình.

Tôi muốn các bạn hãy đi tìm những kẻ “nghèo khó” ngay tại nơi đây, ngay trong ngôi nhà của bạn. Hãy trở thành “tin lành” với người thân của mình trước. Và hãy tìm những người hàng xóm xung quanh. Bạn có biết họ là ai không?

Tôi đã chứng kiến một câu chuyện tuyệt vời về tình yêu của những người hàng xóm với một gia đình Ấn Độ giáo.

Một người đàn ông đến nhà chúng tôi và nói: “Mẹ Teresa, có một gia đình đã không có gì ăn trong một thời gian dài. Xin hãy làm điều gì đó”. Nghe thấy vậy, tôi đã mang một ít gạo đến đó ngay lập tức. Tôi thấy những đứa trẻ - đôi mắt chúng sáng lên vì đói. Tôi không biết các bạn đã bao giờ thấy người đói hay chưa. Nhưng tôi thấy điều đó thường xuyên. Người mẹ trong gia đình đã cầm lấy túi gạo và đi ra ngoài. Khi cô ấy quay trở lại, tôi hỏi cô ấy: “Cô đã đi đâu vậy? Cô đã làm gì?”. Cô ấy cho tôi một câu trả lời rất đơn giản: “Họ cũng đang đói”. Họ là ai? Họ là một gia đình Hồi giáo mà cô ấy quen. Tôi không mang thêm gạo đến vào tối hôm đó vì tôi muốn họ, những người

Ấn giáo và Hồi giáo, cùng nhau tận hưởng niềm vui của sự sẻ chia.

Giống như ví dụ về gia đình này, Chúa sẽ không bao giờ quên chúng ta và luôn có điều gì đó mà bạn và tôi có thể làm được. Chúng ta có thể giữ niềm vui về tình yêu của Chúa trong trái tim mình, và chia sẻ niềm vui đó với những người mà chúng ta gặp gỡ.

Chúng ta hãy đảm bảo một điều rằng - không có đứa trẻ nào không được cần đến, không được yêu thương, không được chăm sóc, hay bị giết chết và vứt bỏ. Hãy cho đi với một nụ cười ngay cả khi phải chịu tổn hại.

Bởi vì tôi đã nói quá nhiều về việc cho đi với một nụ cười, tôi muốn kể một câu chuyện.

Có lần, một giáo sư từ Mỹ hỏi tôi: “Bà đã kết hôn chưa?”. Tôi đã trả lời: “Rồi, và tôi luôn nhận thấy đôi khi rất khó để cười với người đồng hành của mình, đó là Chúa Giê-su bởi vì đôi khi Ngài có yêu cầu rất cao”. Điều đó thực sự có chút gì đó đúng.

Một trong những yêu cầu cao nhất đối với tôi là đi khắp nơi và đứng trước công chúng. Tôi đã nói với Chúa rằng nếu tôi không được lên thiên đường vì bất cứ lý do nào, tôi sẽ lên thiên đường nhờ tất cả những lần di chuyển và những lần xuất hiện trước công chúng, bởi vì điều đó đã thanh tẩy tôi, khiến tôi phải hy sinh và khiến tôi sẵn sàng lên thiên đường.

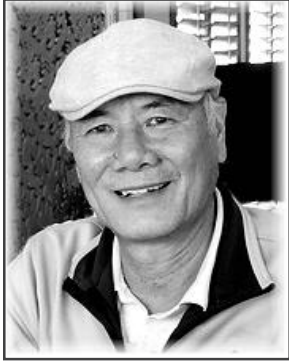
Nếu chúng ta nhớ rằng Chúa yêu thương chúng ta, và rằng chúng ta có thể yêu thương người khác như Ngài đã yêu chúng ta, thì nước Mỹ sẽ trở thành chỉ dấu cho hòa bình của thế giới.

Từ nơi đây, chỉ dấu của việc chăm sóc cho những người yếu thế nhất trong những người yếu thế - những đứa trẻ không được sinh ra - sẽ lan toả ra khắp thế giới.

Nếu các bạn là một ngọn lửa rực cháy cho công lý và hòa bình trên thế giới, thì các bạn sẽ làm đúng với những gì những người sáng lập đất nước này đã đấu tranh vì nó.

Xin Chúa ban phước lành cho các bạn! •

Sổ Tay của Nhà Văn **TUỞNG NĂNG TIẾN**

Quà

Sinh Nhật

MUỘN

“**K**hông Có Gì Quý Hơn Độc Lập Tự Do” là tên của một bài thơ mà Nguyễn Chí Thiện viết từ năm 1968. Tuy hơn nửa thế kỷ đã qua, tác phẩm này vẫn được nhiều người trích dẫn (đều đều) vì tâm đắc hay yêu thích:

Tôi biết nó, thằng nói câu nói đó

Tôi biết nó, đồng bào miền Bắc này biết nó

Việc nó làm, tội ác nó ra sao!

Tác giả, và độc giả mến mộ những câu thơ thượng dẫn – xem ra – đều hơi quá lạc quan khi tin rằng “đồng bào miền Bắc” đều biết” rõ “việc làm”, và “tội ác” của ông Hồ Chí Minh (HCM) người đã từng là Chủ tịch Nước kiêm Chủ tịch Đảng CSVN suốt hai mươi bốn năm dài (1945 – 1969) gần một phần tư thế kỷ.

Tuy cũng sinh cùng nơi, và sống cùng thời, với nhà thơ Nguyễn Chí Thiện nhưng cái nhìn của nhà văn Lê Phú Khải lại khác: “Độc lập và dân chủ là hai phạm trù lớn nhất, được cả dân tộc nhắc đến nhiều nhất trong thế kỷ qua. Độc lập thì Hồ Chí Minh là hình tượng”

G.S Tương Lai cũng thế. Ông tuyên bố: “Dứt bỏ mọi liên hệ với đảng Nguyễn Phú Trọng thao túng, để tiếp tục chiến đấu với tư cách đảng viên Đảng Lao Động Việt Nam, đảng của Hồ Chí Minh.”

Nhà văn Dương Thu Hương cũng dành cho nhân vật lịch sử này không ít thiện cảm cùng nhiều lời ưu ái: “*Đó cũng là người sáng suốt nhất giữa đám người cầm quyền Việt Nam cùng thời đại.*”

Theo bác Hà Sĩ Phu thì đây là chuyện: “không lạ, vì nhiều trí thức trong nước hiện nay, dù là đảng viên trung thành hay trí thức phản biện, cũng có cùng quan điểm như Dương Thu Hương (phê phán Cộng sản nhưng tôn vinh Hồ Chí Minh), trong khi Hà Sĩ Phu và nhiều người khác thì lại có những ý kiến có phần khác biệt.

Vấn đề khó, không dễ “nhất trí” ngay, xin cứ lưu lại tất cả để cùng suy ngẫm.”

Với ít nhiều chủ quan, tôi thì tin rằng vấn đề chẳng có “khó khăn” gì ráo trọi và cũng không có chi để mà “suy gẫm” nữa. Ngoại trừ một số ít quý vị nhân sỹ vẫn còn tiếc nuối cái Thời Đại Hồ Chí Minh Quang Vinh (“Thời Đại Rực Rỡ Nhất Trong Lịch Sử Dân Việt”) dù “nó” đã đi rất xa, và rất sâu, vào tận trong lòng của quần chúng mất rồi:

– Đả đảo Thiệu, Kỳ cái gì cũng có,

Hoan hô Hồ Chí Minh cái đình cũng phải xếp hàng.

– Chiều chiều trên bến Ninh Kiều

Dưới chân tượng bác đĩ nhiều hơn dân.

Nói chi ngay tại bến Ninh Kiều, ở tuốt luốt dưới miệt Năm Căn mà lăm người cũng “biết,” và cũng cảm (“nó”) lăm:

Vừa có thông báo lãng Ba Đình sẽ được dùng làm nhà xí công cộng một thời gian, trước khi đập bỏ, ông Tư Ngô (ở Năm Căn) vội vã bay ra Hà Nội. Ông định xin ở trọ nhà một người quen vài hôm để có dịp vào thăm lãng Bác cho thoả ước nguyện ấp ủ cả đời người. Đến nơi, chủ nhà rầy rẩy: Sao ở vài ngày mà xong được. Thiên hạ đã đăng ký và xếp hàng dài ra tới tận đèo Cù Mông rồi. Ông cứ về lại Năm Căn đi, chờ vài năm nữa rồi ra lại đây vẫn chưa muộn.

Chờ “vài tháng” thì ok chờ chờ “vài năm” thì sợ muộn vì cái lãng này đã bị nhà thơ Nguyễn Quốc Chánh canh me (và lăm le, hoặc hăm he) từ lâu:

“Tôi đề nghị một phương pháp xử lý lãng Hồ Chí Minh như vậy: chôn ông ta thật sâu dưới lòng đất, ngay nơi xác ông ta đang quàn, rồi dán lên bên trong, bên ngoài của tất cả những bức tường, trần và các lối đi trong lãng những đầu lâu của những nạn nhân, ưu tiên là những nạn nhân trong cải cách ruộng đất, và đổi tên thành: LÃNG NHỮNG NẠN NHÂN CỦA CHỦ NGHĨA CỘNG SẢN VIỆT NAM.”

Đề nghị “bất nhơn” của ông thi sĩ khiến tôi thoáng nhớ đến cái ý niệm “tri thức tập thể” (*collective consciousness*) của Émile Durkheim. Đây có lẽ chính là “túi khôn của loài người,” hay “vốn sống” của một giống nòi – nếu chỉ xét ở mức độ quốc gia.

Khi vô thức tập thể (*collective unconsciousness*) của một dân tộc đã trôi lên đến bình diện ý thức, và đã được chuyển hóa thành hò vè/ ngạn ngữ/tục ngữ/ca dao/chuyện hài, về một sự kiện (hay nhân vật) nào đó thì dân gian, rất ít khi sai:

– Dối như Cuội

– Láo như Vem

– Mất mùa là tại thiên tai,

Được mùa là bởi thiên tài đảng ta!

– Một năm hai thước vải thô,

Làm sao che nổi cụ Hồ hỡi em?

Che chắn không được, bênh vực cũng xong vì thời gian không đứng về phía Bác và thời thế cũng đã hoàn toàn đã khác. Cái nhìn của giới trẻ hiện nay về Người trần trụi và tỉnh rụi hà.

– Phạm Chí Dũng:

“Tôi tôn trọng quan điểm của giáo sư Tương Lai, nhưng tôi thấy khó chia sẻ suy nghĩ trở về đảng Hồ Chí Minh của ông.”

– Phạm Thanh Nghiên:

“Chẳng có đảng nào là đảng ‘của ông Hồ’ hay ‘của ông Trọng’ đâu ông Tương Lai ạ. Nó đích thị chỉ là một, tên gọi của nó là đảng cộng sản Việt Nam, thủ phạm gây ra mọi tội ác với nhân dân Việt

Nam trong suốt mấy chục năm kể từ ngày ra đời 3-2-1930 đến nay.

Hồ, Duẩn, Linh, Mười, Mạnh, Trọng chỉ là những kẻ luân phiên nhau cầm đầu cái đảng ấy để làm khổ người dân VN thôi ông ạ.”

– Phạm Hồng Sơn:

“Ai là người có thẩm quyền chính trị cao nhất đã để cho đất tư từ hàng ngàn năm biến hết thành đất ‘sở hữu toàn dân’, đã tiến hành cuộc ‘cách mạng long trời lở đất’ ở nông thôn cách đây hơn nửa thế kỷ mà vẫn khiến lòng người hôm nay bán loạn, hãi hùng, rồi cũng chính người ấy lại đưa tay chấm nước mắt tiếc thương nhưng vẫn giữ trọn ngai vàng cho tới lúc chết?”

“Ai là người vừa là Chủ tịch nước kiêm Chủ tịch đảng cầm quyền trong lúc ông Thủ tướng Phạm Văn Đồng hạ bút ký một công hàm công nhận lãnh hải Trung Quốc bao phủ cả hai quần đảo Hoàng Sa, Trường Sa? Chắc chắn 54 năm chưa phải là thời gian quá lâu để mọi người quên mất người đó là Hồ Chí Minh.”

Đó là tôi mới điểm qua (theo thứ tự *alpha*) vài vị thức giả thuộc dòng họ Phạm thôi đó nha, chớ nếu ghi lại ý kiến của cả trăm dân muôn họ thì chắc phải ngồi gõ bàn phím cho tới Tết (hoặc đám tới chết) luôn nữa – không chừng!

Chuyện về HCM, tuy thế, chưa thể chấm dứt ngang đây.

Trong một bài tiểu luận khác

(“Bỏ Đảng Vì E Tội Công Rắn”) bác Hà Sĩ Phu lại đặt ra tiền đề sau: “*Muốn Thoát Trung phải Thoát Cộng, muốn Thoát Cộng phải Thoát Hồ.*”

Cũng như tuyệt đại đa số người Việt, tôi tin chắc là chúng ta đã “Thoát Hồ” rồi. Chuyện “Thoát Cộng” thì vẫn còn phải đợi, và chắc là phải đợi hơi lâu!

Tức nước vỡ bờ!
Nước chưa đủ tức? Ý thức và ý chí của kẻ bị trị chưa đủ mạnh? Hay đơn giản có thể chỉ vì vận mệnh của dân tộc này vẫn còn đen đui lắm?

Thường dân như tôi, tất nhiên, không đủ tư cách để bàn đến những chuyện lớn lao cỡ đó. Còn những chuyện lật vật (cỡ “nó”) thì dễ ợt nên tôi nào có ngại chi đôi câu, thanh nghị:

Chúng ta đã bị thế giới loài người bỏ lại phía sau xa lắc, xa lơ rồi. Xin đừng tiếp tục phí thì giờ cho một con chó chết nữa. Quên “nó” đi! •

Cười mỉm chi với bà con ở trong nước

ĐÀN ANH ĐẢNG KÍNH MẸN

Nếu Minh Chí Hồ trước đó đã từng lừa Phạm Văn Đồng, dụ Đồng ký hiệp ước dâng lãnh thổ cho Trung Cộng để mình tránh tiếng xấu thì đó cũng chỉ là chuyện nhỏ... Thực ra từ khi mới quen nhau khi chưa có sự nghiệp gì thì Hồ đã lừa Đồng rất nhiều, điển hình như chuyện dưới đây. Bà con trong nước rất khoái chuyện này do Nguyễn Khánh Đăng (DCV) phóng tác:

Hồ tới một căn gác tồi tàn thăm Đồng. Vợ Đồng mở cửa:
- Anh Tất Thành ơi, nhà em đi vắng từ hôm qua.

Hồ ngồi lại chờ, nói chuyện với vợ Đồng, nói nhăng nói cuội giỡn cợt. Không khí mỗi lúc mỗi chớt nhả. Rồi Hồ tỉnh bơ, bảo:

- Anh nói cô đừng giận nhé. Anh nghĩ cô có bộ ngực đẹp nhất Hà Nội. Cô chỉ cần vạch áo cho anh nhìn một chút là anh tặng cô một trăm đồng. (LTS. Thời ấy 100 đồng “to” lắm!)

Vợ Đồng thấy gã đàn anh của chồng kỳ quái quá, nhưng vốn nể Hồ từ lâu, lại nghĩ Hồ chỉ giỡn chơi nên cười:

- Một trăm là tiền chợ tiền nhà cả vài tháng, anh đào đâu ra? Anh mà có một trăm là đây cho anh rửa mắt liền, sợ gì chứ?

Ai ngờ Hồ nghiêm nét mặt:

- Anh nói thật mà. Anh biết hai vợ chồng cô chú nghèo, mới cưới nhau, thiếu tiền. Còn anh thì cô biết đấy, bao nhiêu đứa mà có đứa nào đáng là vợ đâu. Thôi thì thế này, cô cho anh... xoa nhẹ một tí thôi, rồi anh đưa cho cô 200 đồng...

Vợ Đồng còn đang ngần ngừ thì Hồ dụ thêm:

- Chúng ta là người cộng sản chân chính, chẳng nên giữ cái gì là tài sản cho riêng mình...

Vợ Đồng ngẫm nghĩ: Nói theo kiểu hiện đại, đó là câu nói “có tình có lý”- với lại, xoa một chút cũng chẳng hại gì- thôi thì cứ đồng ý mà còn có chút tiền đi chợ... Và thế là Hồ thò ngay hai bàn tay thô kệch vừa phiêu lưu vừa nghiên ngẫm kỹ lưỡng dăm bảy phút bộ ngực của vợ Phạm Văn Đồng. Xong, Hồ móc túi lấy 200 đồng đưa cho vợ Đồng như đã hứa, lại cảm ơn tử tế, rồi ra về.

Hồ ra đi một lúc thì Đồng về. Vừa bước vào cửa, Đồng đã bô bô cười nói vui vẻ:

- Em ơi, hôm qua, làm mấy cái giấy tờ, anh kiếm được tới 200 đồng. Nhưng anh Tất Thành có chuyện cần tiền bất ngờ nên anh đã đưa cho anh ấy mượn, anh ấy hứa sáng nay sẽ ghé trả nợ đấy. Anh đã dặn nếu anh đi vắng thì cứ đưa 200 đồng cho em.

Vậy anh ấy đã ghé trả lại tiền cho em chưa? •

TRÂN TRỌNG VỚI Chữ Nghĩa

Tạp Ghi của Nhà Văn Quá Cố HUY PHƯƠNG

(Trong tình thân hữu, để tưởng nhớ nhà văn quá cố Huy Phương với những tạp ghi giá trị của ông, chúng tôi vẫn duy trì trang báo này trích từ những tác phẩm để đời của ông đã dành tặng cho chúng ta lúc sinh tiền)

Kính gửi đến những ai có lòng với chữ nghĩa. - Ân Quang Đại sứ, thuộc phái Tịnh Độ Tông của Trung Quốc, thế kỷ XIX, đã từng có phát biểu, đề cao “chữ nghĩa” như sau:

“Chữ nghĩa là của cải quý báu nhất trong thế gian, có thể khiến kẻ phàm thành thánh, biến kẻ ngu thành trí, kẻ nghèo hèn thành phú quý, kẻ tật bệnh trở thành khỏe mạnh. Đạo mạch thánh hiền được lưu truyền thiên cổ; kinh doanh nuôi sống mình và gia đình, để của cải lại cho con cháu, không việc gì chẳng nhờ vào sức lực chữ nghĩa. Nếu trên đời không có chữ nghĩa, hết thảy sự lý sẽ đều chẳng thành lập được, con người cũng chẳng khác gì cầm thú!”

Vậy thì muốn sống cho ra con người cần phải biết quý chữ nghĩa. Người xưa, không phải chỉ biết quý chữ nghĩa theo nghĩa bóng, mà còn trân quý chữ nghĩa đã viết ra trên giấy, in thành sách.

Thời ông Nội tôi, khoảng đầu thế kỷ 20 thôi, một tờ giấy có chữ, một trang sách rách, nhất thiết không vứt bỏ, mà phải đem đốt hay tốt hơn, bỏ vào miệng, nhai mà nuốt!

Thời nay, sách, chữ đem gói xôi, lót nền nhà hay dùng làm giấy vệ sinh. Chữ nghĩa cũng là một nhu cầu thiết yếu của con người, cứ nhớ đến những ngày trong nhà tù, một mảnh báo gói mẩu ruc theo những chuyến thăm nuôi, từ ngoài gửi vào, đem rửa sạch, thay phiên nhau mà đọc.

Biết quý chữ nghĩa thì phải trân trọng với chữ nghĩa. Một nhà văn tự trọng không có

cái tâm bừa bãi với chữ nghĩa mà phải cân nhắc mỗi khi hạ bút, chữ phải đúng nghĩa, đúng nơi, đúng thời.

Trong một bài trước, tôi đã có nói đến trường hợp... hay vắng tục trong chữ nghĩa của nhà văn, ký mục gia Bùi Bảo Trúc

(di ảnh) nhưng ông lại là người cân nhắc, chịu tra cứu, dùng đúng chữ, đúng nghĩa. Người như vậy đương nhiên là người luôn luôn khó chịu, bực mình khi thấy ai dùng chữ bừa bãi, chữ sai nghĩa, không đúng nơi.

Một tác giả, ông Nguyễn Ngọc Hoa, trong một bài viết khi Bùi Bảo Trúc qua đời, đã nói rằng ông chính là người bị sửa lưng vì chữ nghĩa, và ông đã nhắc lại một câu nói quen thuộc của Bùi Bảo Trúc là: “Cậu thấy không, chúng nó đốt không thể tả!”

Kinh Tế Gia Nguyễn Xuân Nghĩa, một người bạn thân của Bùi Bảo trúc cũng đã công nhận: “Ông khó tính chừng nào với tình yêu và với người tình thì lại khó tính gấp bội với văn chương chữ nghĩa.”

Ký giả Đinh Quang Anh Thái trong một bài viết tưởng niệm cũng đã nhận xét về Bùi Bảo Trúc: “BBT còn căn dặn tôi khi đặt bút viết điều gì nếu không hiểu cặn kẽ thì phải tra cứu vì chữ nghĩa

không phải trò chơi đùa. Lời dặn thể hiện cá tính của anh khi ngồi vào bàn viết. Bài anh viết, từng câu, từng chữ, là sự chọn lựa, cân nhắc, ngay cả những từ ngữ dung tục, số sàng anh mắng những người anh cho là bất xứng.”

Người ta biết đời viết văn của Bùi Bảo Trúc có sự hỗ trợ không phải một, mà là bốn cuốn từ điển trên bàn viết của ông.

Ngay những ca sĩ hát sai lời ca của tác giả, Bùi Bảo Trúc cũng không chịu được và đã kiên nhẫn giải thích và phê phán không tiếc lời.

Bây giờ chữ nghĩa trong thiên hạ càng ngày càng vô... nghĩa và rối bời, không còn ra cái thể thống gì nữa!

Trong nước chữ nghĩa được “sáng tạo” một cách bừa bãi, nhiều khi trở thành một thứ ngôn ngữ xa vời, lai căng, khó hiểu.

Ở hải ngoại, một số người viết không khỏi bị ảnh hưởng, một phần thiếu cân nhắc, dễ dãi với mình. Nếu chúng ta cứ viết đại, viết ẩu thì liệu rồi, ngày mai đây, con cháu chúng ta, lớn lên sẽ dùng, viết chữ Việt như thế nào?

Chưa nói đến những chữ thông thường bị dùng sai, ghép từ Hán Việt một cách ngô nghê kệch cỡm, trong khi ngôn ngữ của chúng ta, có nhiều phần trăm là Hán Việt, nếu không thấu rõ, tra cứu sẽ rất dễ bị nhầm lẫn. Một nhà văn tự trọng không bao giờ chủ quan, tin cậy vào sự hiểu biết của mình, vì sự hiểu biết nào mà không bị giới hạn!

Không phải một nhà văn giỏi là một nhà văn không bao giờ nhờ cậy đến những cuốn từ điển, nói khác đi, là nhờ đến kiến thức của những người khác. Không biết thì hỏi những người biết hơn

mình. Có ngạo mạn như Cao Bá Quát, tự đắc là tài giỏi nhất thiên hạ, cho rằng mình giữ hết hai bờ chữ, thì thế gian cũng còn lại hai bờ chữ khác mà mình chưa biết. Chữ nghĩa có nhiều cái bẫy rất tinh vi, bởi vậy mới có người lầm “huy hoắc” với “huy hoàng,” hay “hồng nhan đa truân” với “hồng nhan đa đoan!” Một mình biết chẳng sao, nhưng làm văn hóa viết lên để có người nhầm lẫn hay tin theo là có tội với... chữ nghĩa và hậu thế!

Chính kẻ viết bài này, đôi khi cũng lấy làm khó chịu, phải thốt nên lời hay viết thành bài, vì không thể chấp nhận được lối dùng chữ nói và viết của trong nước, thì bị một người làm báo trẻ của thế hệ hôm nay lên lớp: “chữ nghĩa là sáng tạo, phải chấp nhận, sao cứ ca ra căng rẳng hoài vậy!”

“Tiếng Việt còn, nước Việt còn,” nhưng không phải là thứ tiếng Việt tối mù lai căng như hiện nay. Hơn 40 năm trở lại quê nhà, nhiều người nghe tiếng Mẹ mà không hiểu. Tình trạng này, nếu tiếp tục vài ba chục năm nữa, ngôn ngữ Việt Nam sẽ ra sao?

Chúng ta đã bỏ nước chạy lấy người ra đây, bây giờ lại đang bị làn sóng đồ văn hóa, ngôn ngữ bén theo gót. Nói rõ là “bén gót” cho đến Bolsa. Mới hôm qua, mới bước vào một ngân hàng ở góc đường Westminster và Brookhurst, thành phố Westminster, kẻ hèn ngoại bát tuần này được một cô nhân viên trẻ đẹp, vốn vã hỏi rằng: “Mình cần gì?”

Như vậy điều quan trọng khẩn thiết là hải ngoại chúng ta đừng du nhập thứ ngôn ngữ trong nước ra đây một cách tùy tiện vô ý thức, bằng cách với báo chí thì copy và paste nguyên văn một bài báo của trong nước, với truyền thanh, truyền hình thì dùng nguyên bản tin viết sẵn của các nhà báo quốc nội.

Ngoài ra những chương trình ca nhạc, những show giải trí được “cho không” từ trong nước, hay đính kèm những món quà “khuyến mãi” theo tinh thần của nghị quyết 36, rõ ràng là một mối di hại lớn cho văn hóa Việt Nam tại hải ngoại.

Đã thua súng đạn, không có lẽ giờ đây, chúng ta lại thờ ơ để thua văn hóa:

*“Nhìn lại xưa, có tội với tiền bối,
Nghĩ mai sau mang lỗi với hậu sinh!” •*

MỸ ĐI RỒI MỸ LẠI VỀ

• TRẦN ĐỖ CẨM

Trong thời gian gần đây, dư luận thế giới cũng như tại Á Châu, nhất là Việt Nam đang bàn tán xôn xao về việc các quan chức cao cấp Hoa Kỳ kể cả Tổng Thống Joe Biden thay nhau nườm nượp thăm viếng Việt Nam để “nâng cấp” (upgrade) mối quan hệ song phương, ít nhất đó là lời tuyên bố “ngoại giao” trên giấy tờ. Kể ra, dư luận quan tâm cũng phải, vì trong cuộc chiến tranh Việt Nam, “bên chiến thắng” Việt Cộng và đối thủ “Mỹ Ngụy” đã là những kẻ tử thù không đội trời chung qua những trận đánh nảy lửa khắp nơi như tại Khe Sanh, Đông Hà, Quảng Trị, An Lộc ... ở miền Nam, cùng những vụ dội bom khốc liệt nhằm đưa Bắc Việt trở về thời Đồ Đá.

Nhưng thời gian qua mau, lòng người thay đổi, vết thương chiến tranh cũng lành lại, đôi bên đã bình thường hóa quan hệ ngoại giao, tuy chưa tới mức tối huệ quốc, song cũng đã có nhiều tiến triển đáng khích lệ. Có thể nói, Việt Nam đã thay đổi nhiều, từ thái độ thù nghịch trước đây trở thành thân thiện hơn, có lẽ nhờ đường lối ngoại giao “mấy chục tỷ đô la” do khúc ruột ngàn dặm gửi về cố quốc mỗi năm. Nhìn cảnh tượng trai thanh gái lịch ăn chơi nhẩy nhót với nhạc vàng bolero trên khắp nẻo đường phố thành Hồ, ta có cảm tưởng bác đang cùng các cháu ngoan đạo điệu Sơn Đổ Mì năm xưa, và dân Việt Nam còn Mỹ hơn cả ... Mỹ Ngụy trước đây đã bị các đồng chí đánh đuổi đến cút và nhào!

Ngược giòng lịch sử cận đại, sau 20 năm gián đoạn kể từ khi kết thúc chiến tranh vào năm 1975, Việt Mỹ đã chính thức nối lại mối bang giao. Năm

1995 bãi bỏ cấm vận vào dưới thời Tổng Thống thời kèn Bill Clinton. Năm 2006, Tổng Thống George W. Bush (con) viếng thăm và Việt Nam được tham gia vào Tổ Chức Mậu Dịch Thế Giới (WTO - World Trade Organization). Gần đây nhất, Phó Tổng Thống Kamala Harris, Bộ Trưởng Tài Chánh Janet Yellen, Bộ Trưởng Ngoại Giao Anthony Blinken và Bộ Trưởng Thương Mại Gina Raimondo cũng thi nhau ghé bến Việt Nam để “đẩy mạnh mối liên hệ giữa hai quốc gia”. Những hoạt động ngoại giao liên tiếp giữa đôi bên không khỏi khiến người bàng quan chú ý, nói gì tới những quốc gia liên hệ trong vùng như Tàu Cộng, Philippines, Đài Loan, Nhật, Hàn Quốc ... không khỏi quan tâm. Có thể Việt Nam đang ở ngã ba đường, cơ hội chuyển mình theo đường hướng tiến bộ hay ... thoái bộ tùy theo cách hành xử!

Chúng ta, những người Việt trong cũng như ngoài nước, đa số thường mong ước quê cha đất tổ sớm được ấm no thịnh vượng. Nhưng trước những hoàn cảnh khó xử tiến thoái lưỡng nan giữa láng giềng gần và họ hàng xa, Việt Nam cần chuẩn bị ra sao và sẽ phải làm gì để nắm lấy cơ hội ngàn năm một thuở khiến nước giàu dân mạnh, thoát khỏi ách kìm kẹp của Tàu Cộng?

Chúng ta sẽ lần lượt duyệt xét tình hình hiện tại, đồng thời khách quan nhận định về những biến chuyển quan trọng đã và đang xảy ra xảy ra để hy vọng tìm được câu trả lời thỏa đáng. Cũng nên nói trước, những lời tuyên bố hoặc thông báo chính thức đăng tải trên báo chí thường chỉ là cái “diện” hào nhoáng bề ngoài, chưa chắc phản ánh đúng ý định thực sự là “điểm” ẩn dấu bên trong. Ngoại giao là một nghệ thuật phức tạp, cũng như tay chơi

cao cờ, ít khi lộ rõ nước đi thật sự sắp tới.

Theo những thông báo chính thức, vào ngày 10 tháng 9 năm 2023 vừa qua, hai nhà lãnh đạo Việt Mỹ là Tổng Bí Thư Đảng CSVN Nguyễn Phú Trọng và Tổng Thống Jo Biden đã gặp nhau ở Hà Nội để ca ngợi sự hợp tác, tình hữu nghị anh em thân thiết cùng mỗi bang giao lịch sử có một không hai. Sau những lời lẽ tán tụng tâng bốc nhau như những bạn cố tri lâu ngày không gặp, cặp đôi kẻ thấp người cao Trọng - Biden thi nhau cất tiếng đồng tâm đồng ý nâng cấp mối quan hệ lên cấp cao hơn, ngang hàng với Nga Sô, Tàu Cộng v.v... Đồi bên cũng hứa hẹn hợp tác chặt chẽ trên các lãnh vực thương mại, ngoại giao, chính trị, chủ quyền và cả quân sự. Có thể nói, cặp Trọng- Biden như đôi tình nhân thắm thiết lâu ngày không gặp, huyền thuyên buông lời đường mật thể non hẹn biển “nâng cấp” về đủ mọi mặt còn hơn Kim Trọng tán tỉnh Thúy Kiều!

Cụ thể và chi tiết hơn, về phương diện ngoại giao và chính trị, đồi bên hứa hẹn hợp tác chặt chẽ giữa các chính đảng để trao đổi kinh nghiệm lập pháp cũng như hành pháp, đồng thời song phương thỏa thuận về luật lệ giữa hai quốc gia. Về mặt kinh tế, mậu dịch và đầu tư, đồi bên nhấn mạnh sẽ đẩy cao phát triển kinh tế, mở rộng thị trường cũng như hợp tác chặt chẽ, tạo điều kiện thuận lợi để cùng thịnh vượng chung. Đặc biệt Hoa Kỳ ủng hộ và tán dương Việt Nam về nỗ lực kinh tế thị trường và hứa hẹn sẽ tạo điều kiện thuận lợi để Việt Nam dễ dàng hội nhập vào mô hình kinh tế tự do Hoa Kỳ. Đồi bên cũng thỏa thuận sẽ đối xử công bằng, tôn trọng và không kỳ thị. Hoa Kỳ cũng hứa hẹn trợ giúp tài chánh để VN có thể phát triển mạnh mẽ hơn về các lãnh vực khác như kiến tạo hạ tầng cơ sở, trợ giúp giới thiệu thương, gia tăng sản xuất năng lượng, giảm thiểu ô nhiễm. Về mặt khoa học, kỹ thuật và công nghệ điện tử cấp cao, Hoa Kỳ cũng sẽ giúp đào tạo, huấn luyện kỹ sư, chuyên gia và kỹ thuật gia tin học để Việt Nam có thể tự phát minh và tạo sáng kiến thực dụng nâng cao đời sống hàng ngày.

Ngoài ra, các công ty của hai quốc gia sẽ hợp tác chặt chẽ để tạo điều kiện thuận tiện cho những đóng góp chung trong lãnh vực điện toán toàn cầu

cũng như thị trường tiêu thụ trên mạng.

Để đạt được những thành quả trên, Hoa Kỳ sẽ rộng mở các trường đại học và trung tâm huấn luyện kỹ thuật đào tạo các chuyên viên để Việt Nam có đội ngũ nhân viên sẵn sàng phục vụ nền kinh tế kỹ thuật cao. Về môi sinh, năng lượng và sức khỏe, Hoa Kỳ sẽ tích cực trợ giúp việc phát triển vùng đồng bằng sông Cửu Long, đồng thời giúp giảm thiểu ô nhiễm để dân chúng sinh sống trong môi trường lành ạnh hơn. Việt Nam cũng được khuyến khích và trợ giúp trong việc dùng năng lượng sạch như điện hay năng lượng mặt trời. Nói tóm lại, Việt Nam được Hoa Kỳ hứa hẹn sẽ “nâng cấp” về hầu hết mọi phương diện như hào phóng trao cho tám ngàn phiếu còn bỏ trống số tiền, còn hơn Biden lo cho chính dân Mỹ, ngoại trừ một mặt rất quan trọng sẽ được đề cập sau.

Thành thực mà nói, căn cứ vào những thông báo chung với những lời hứa hẹn đường mật tốt đẹp, ta có cảm tưởng ông Biden là Tổng Thống nước Việt... Cộng và không khỏi mừng thầm vì viễn ảnh sau cơn mưa bom, trời đã sáng bằng đô la. Về hầu hết mọi mặt, Hoa Kỳ đã mở rộng một biểu đồ (roadmap) “hoành tráng” giúp Việt Nam trở thành con rồng con phượng trong nháy mắt, dễ dàng ngoạo mục và bay bướm như bước đi Tango!

Trong lúc thực tế, kể từ khi “thống nhất đất nước”, Việt Cộng đã khiến đất nước tụt hậu thành con chồn, con vượn. Không cần phải nói nhiều, ai cũng biết thực trạng xã hội Việt Nam hiện nay ra sao. Ngoại trừ một số đảng viên được hưởng đặc quyền đặc lợi, phải nói 95% trong số gần 100 triệu dân Việt sống trong đói khổ dưới mức bần cùng. Tệ nạn tham nhũng, bè phái lan tràn vô phương cứu chữa. Đi tới đâu, muốn xin giấy tờ gì thì đầy tớ của nhân dân cũng hỏi “thủ tục đầu tiên”, nhất là những khúc ruột ngàn dặm muốn về thăm hay có thiện chí đóng góp cho sự phát triển của quê cha đất tổ đều hiểu rõ thủ tục này.

Mỗi năm, Việt Kiều nước ngoài gửi về nước mấy chục tỉ đô la, tiền này được đổi thành giấy lộn in hình bác Hồ, rồi sau đó đô la đi đâu chỉ có đảng và nhà nước biết. Cứ nhìn gương Chủ Tịch Nước Nguyễn Xuân Phúc đầu đã không còn tóc mà lại

phải cay đắng từ chức sau khi than thở “vợ con tôi không làm tư lợi”! Nếu đúng như vậy thì không có tội, tại sao lại phải mất chức? Mà cũng lạ khi các chính khách ngoại quốc viếng thăm, ông Chủ tịch Nước đâu không chường mặt, để ngài Chủ tịch ... Đảng chính thức đón tiếp Biden rồi ra thông cáo chung?

Hóa ra đất nước Việt Nam Dân Chủ Cộng Hòa thật sự lại do đảng Cộng Sản cai trị, không độc lập tự do hạnh phúc như ra rả tuyên truyền. Đó là một sự lừa bịp trắng trợn theo kiểu “treo đầu dê bán thịt chó”.

Hơn nữa, nếu Việt Nam đã có những bước tiến nhảy vọt ngoạn mục như bác và đảng khoe khoang, thì làm gì mà nước ta cần đế quốc Mỹ “nâng cấp” nhiều đến như thế? Gần như về đủ mọi mặt, từ kinh tế, tài chính, xã hội, giáo dục... Chỉ có thể chế chính trị “Bốn Không, Một Tùy” cần nâng cấp ưu tiên một để làm nền tảng căn bản cho các nâng cấp kia là không thấy nói đến? “Bốn không một tùy” của đảng ta chủ trương là Không liên minh quân sự, Không để ngoại quốc lập căn cứ quân sự, Không dựa vào nước ngoài, Không sử dụng vũ lực; nhưng những điều này còn Tùy vào thời thế. Hóa ra chủ trương này cũng lại là một chuối xảo ngữ, vì chỉ cần bác và đảng dùng cái một “Tùy” này cũng dư để phủ nhận cả ngàn cái Không chứ nói gì chỉ có bốn! Cũng như nhà nước công bố “dân chủ công hòa” nhưng lại dùng công an làm chủ vì phải Tùy theo tình hình, nên đây trở lại trở thành chủ cũng vẫn là Tùy!

Trong đoạn trước, chúng tôi có nói khi ông Biden đưa ra củ cà rốt ngon ngọt, khiến Việt Nam thêm muốn, nhưng đây lại là ngã ba đường hay một khúc quanh quan trọng đưa tới tiến bộ hay thoái bộ tùy theo cách hành xử. Lý do vì bên cạnh Việt Nam không phải chỉ có chú Sam nặng túi đô la, mà lại còn tên “láng giềng gần” Tàu Cộng thô lỗ tự xưng là con trời nhiều tham vọng luôn mưu đồ thôn tính Việt Nam qua mấy ngàn năm lịch sử. Sau khi bác Hồ phạm phải lỗi lầm tầy trời công rấn Tàu Cộng về căn gà nhà Việt Nam, bây giờ mỗi đã tới miệng, dễ gì rấn nhả? “Bác” chủ trương nhờ người anh em “sông liền sông, núi liền núi” giữ hộ đất nước, đến khi kháng

chiến thành công rồi bạn sẽ trả, nhưng bác đã quên câu “tin bạn mất vợ nằm co một mình”. Chắc chắn Tàu Cộng và ngay cả Việt Cộng biết rõ đế quốc Mỹ chẳng hào phóng đến độ đổ tiền vào nhà khó như “gió vào nhà trống”, mà thật sự sau những lời lẽ ngon ngọt, chú Sam đang âm mưu “chiêu mộ” những sứ quân láng giềng của đối thủ để hình thành một trận thế bao vây Tàu Cộng không cho thoát khỏi Biển Đông.

Nhìn vào bản đồ Biển Đông, từ Bắc xuống Nam, Hoa Kỳ đã có những đồng minh tin cậy như Nhật, Nam Hàn, Đài Loan, Philippines... bố trí thành vòng cung như hàng rào che chắn vòng ngoài, lại có hạm đội 7 thường trực tuần tra. Hoa Kỳ cũng đang dùng kế hoạch đô la tương tự để lôi kéo Ấn Độ của ông Modi trở thành ngọn giáo sau lưng Tàu Cộng. Nay nếu có thêm được “đồng minh đặc công” Việt Nam như lưỡi dao kề sát mông phía Nam, chắc chắn Tàu Cộng sẽ mất ăn mất ngủ sợ có ngày “mất giống”.

Chính vì muốn chiêu mộ Việt Nam nên Hoa Kỳ luôn lên tiếng bênh vực và giúp đỡ về mọi mặt mỗi khi bị Trung Cộng ăn hiếp. Có thể nói, lúc bị quan thầy bắt nạt như đưa giàn khoan dầu “cắm” ngay sân trước hay dùng chiến hạm tập trận uy hiếp lấn chiếm Biển Đông, tên đệ tử nhấp nhồm như ngỗng phải cọc nhưng cũng chỉ ú ớ không giám ra mặt như Philippines đưa chiến hạm ra bảo vệ chủ quyền. Có lẽ nạn nhân Việt Nam còn phần đối yếu ớt hơn khách Hoa Kỳ. Tàu Cộng cũng thừa hiểu Hoa Kỳ đang dùng chính sách ngoại giao đô la, tuy ngoài miệng nói giúp Việt Nam tiến bộ, nhưng thật sự đang chiêu mộ tân binh, vì vậy trong tương lai rất gần chắc chắn đảng ta sẽ chịu thêm “sức ép” về mọi mặt. Nghe nói trước và cả sau khi các yếu nhân Hoa Kỳ thăm viếng Việt Nam, Tàu Cộng đã cho các quan thái thú tân thời qua Việt Nam đe dọa và nhắc nhở con cháu không được quên ơn.

Ngòai áp lực răn đe của Tàu Cộng, Việt Nam còn lý do khác phải nghi ngại củ cà rốt ngon ngọt của chú Sam nên dù rất thèm nhưng chưa chắc đã giám nuốt. Đó là bài học cay đắng về tình đồng minh giữa Mỹ Và Miền Nam VN cách đây không lâu. Có thể nói trước đây, Mỹ đã dùng chiến tranh để tiếp cận Trung Cộng hầu cô lập kẻ thù số 1

Nga Xô; khi mục tiêu đã đạt được lúc Nixon qua thăm Trung Cộng vào năm 1972 dưới chiêu bài ngoại giao bóng bàn, Mỹ lập tức giải kết không thương tiếc để mặc Miền Nam đầy chết! Lần này, biết đâu bốn cũ sẽ được soạn lại kiểu “bình mới rượu cũ” với cái nhãn hiệu hào nhoáng trợ giúp về mọi mặt. Khi chưa làm lành được với Tàu Cộng thì vô vậ ve vãn, tới khi cơm lành canh ngọt, chăn êm nệm ấm thì Việt Cộng sẽ còn giá trị gì để người Mỹ quan tâm?

Thêm một điều nữa là các yếu nhân Hoa Kỳ khuyến khích và hứa trợ giúp Việt Nam phát triển nền Kinh Tế Thị Trường có nghĩa là tự do kinh doanh không lệ thuộc vào quyết định của nhà nước. Để đạt được tiến bộ và thịnh vượng, kinh tế thị trường tiên quyết đòi hỏi phải có tự do dân chủ, điều mà các quốc gia Cộng Sản tối kỵ. Trên thế giới hiện nay, chỉ còn lại 4 quốc gia theo chủ nghĩa Cộng Sản, đó là Tàu Cộng, Việt Nam, Cuba và Bắc Hàn. Ngoại trừ Tàu Cộng tương đối phát triển vì đã cải tiến theo kinh tế thị trường từ lâu nên có những công ty lớn như Alibaba chuyên bán hàng trên mạng như Amazon của Mỹ hay Bidu bắt chước Google v.v... nhưng mấy năm gần đây, khi Tập Cận Bình hay “vua Xi” bắt tự phong hoàng đế muôn đời, thì các tay chủ hãng giàu có như Jack Ma của Alibaba đã hầu như bị nhốt vô chuồng chó vì không thể tiếp tục kinh doanh dưới chế độ độc tài đảng trị. Ngay cả các hãng lớn của Mỹ từng có công lớn đem lại công ăn việc làm, thịnh vượng giàu có cho Tàu Cộng trước đây như Apple, IBM, Google ... cũng từ từ cuốn gói đi nơi khác. Có thể nói đây là cơ hội bằng vàng cho Việt Nam phát triển. Nhưng chuyện gì cũng có cái giá của nó, vậy trước những lời hứa thuận lợi của Hoa Kỳ cho việc phát triển đất nước về mọi phương diện như “cá vượt vũ môn”, Việt Nam phải chuẩn bị những gì, và cân nhắc lợi hại ra sao?

Điều trước nhất Việt Nam bắt buộc phải thay đổi từ kinh tế đảng trị do nhà nước kiểm soát qua kinh tế thị trường các công ty tư nhân tự điều hành. Như vậy cũng đồng nghĩa với việc chuyển đổi từ thể chế độc tài đảng trị qua tự do dân chủ. Mô hình kinh tế thị trường dưới sự chỉ đạo của đảng và nhà nước đã chứng tỏ chỉ đưa tới tham nhũng,

hối mại quyền thế đến phá sản tại Việt Nam và các quốc gia độc tài ở châu Á cũng như ở Nam Mỹ. Ngay cả Tàu Cộng hay Nga Xô cũng gặp rất nhiều khó khăn và vẫn còn phải lệ thuộc rất nhiều vào kinh tế thị trường của Hoa Kỳ và Âu Châu. Nói tóm lại khi các công ty bị nhà nước chỉ huy không được tự do kinh doanh và cạnh tranh thì sẽ không thể nào phát triển được. Tương tự nhà nông phải diệt trừ sâu bọ và cỏ hoang trước khi trồng trọt thì hoa mầu mới tươi tốt; muốn kinh tế thị trường phát triển thịnh vượng, việc đầu tiên là phải xóa bỏ chế độ sâu mọt độc tài đảng trị.

Tuy thay đổi thể chế là điều kiện tối cần, nhưng vẫn chưa phải là điều kiện đủ để đất nước tiến bộ. Trên thế giới có rất nhiều quốc gia chủ trương kinh tế thị trường, nhưng không phải nước nào cũng giàu có, kể cả những quốc gia kỳ cựu bên Âu Châu. Khi thể chế đã thay đổi, dân trí cũng cần phải nâng cao, trật tự an ninh xã hội và đời sống dân chúng, cần được bảo đảm, luật pháp công minh ... Nói tóm lại tất cả những điều ngon tiếng ngọt trong củ cà rốt chú Sam đều phải được thực hiện. Liệu chính phủ và nhất là dân Việt Nam đã có đủ ý chí quyết tâm thất lũng buộc bụng đổi mới toàn diện để thích hợp với hoàn cảnh không? Trong tình trạng hiện tại, thấy cảnh dân chúng ăn chơi trác táng luân lý bại hoại, cà phê cà pháo, nhạc bolero ngoài đường, uống bia tỷ lệ bình quân mỗi đầu người cao nhất thế giới, hút sách, cờ bạc, trộm cướp đi điểm ... chúng tôi dù mong nước giàu dân mạnh, nhưng cũng rất hoài nghi sẽ thực hiện được canh tân đổi mới. Cứ nhìn lại kinh nghiệm của chính của người Việt hải ngoại, tuy đã sống dưới thể chế dân chủ, kinh tế thị trường ổn định nhất thế giới, ai nấy cũng phải chăm chỉ làm ăn mới có được cuộc sống ổn định. Được nghe nói có nhiều trường hợp người Việt được thân nhân bảo lãnh qua Hoa Kỳ, họ lại than phiền thà ở Việt Nam còn sướng hơn! Muốn đất nước chuyển mình thì chính mình phải lay chuyển, không chỉ há miệng chờ sung nhờ người giúp đỡ.

Trên đây mới chỉ bàn qua về những thay đổi tối cần về xã hội và kinh tế, ta đã thấy nhiều trở ngại, nhưng những áp lực chính trị từ bên ngoài, cụ thể từ phía Tàu Cộng còn nặng nề và khó giải

quyết hơn nhiều. Tuy Hoa Kỳ và Việt Nam ngoài mặt chỉ nói về thay đổi đời sống xã hội và kinh tế giúp Việt Nam giàu có và thịnh vượng hơn, nhưng ai cũng hiểu Hoa Kỳ muốn lôi Việt Nam ra khỏi quỹ đạo của Tàu Cộng, kéo về phía mình. Chính Hoa Kỳ và Việt Nam cũng thẳng thừng tuyên bố muốn giảm bớt lệ thuộc vào “nước ngoài”. Đương nhiên, Tàu Cộng không bao giờ muốn điều này. Việt Cộng từ trước tới nay vẫn thường dùng chính sách ngoại giao luồn lách khi ngả bên này, lúc nghiêng phía kia giữa hai phe thân Nga Sô hay thân Tàu Cộng; nhưng bây giờ, chiến thuật đi giầy cổ hữu chắc không còn sử dụng được vì phải lựa chọn ranh giới rõ ràng, không thể chung sống hòa bình để thủ lợi giữa cả hai. Đây là thử thách lớn lao nhất cho Việt Nam.

Người ta thường nói “bán họ hàng xa, mua láng giềng gần”, nhưng liệu lần này Việt Nam có giám ra mặt “bán láng giềng gần Tàu Cộng xấu để mua họ hàng xa Hoa Kỳ tốt” “không? Trong thực trạng nhà nước độc tài đảng trị hèn với giặc, ác với dân hiện tại, hơn nữa lời hứa của chú Sam đâu chưa thấy mà sức nặng của bác Xi đã nặng chiu trên đầu, câu trả lời rõ ràng là “không”!

Ngoài những nghi vấn kể trên, chúng ta cũng đừng vội quên hậu quả tang thương của tình đồng minh gắn bó môi hở răng lạnh của Hoa Kỳ với VNCH trước đây. Hoa Kỳ đã “giải kết” với VNCH vì Nixon không còn làm Tổng thống nữa thì giờ đây, Việt Cộng cũng biết rõ Biden không phải là Tổng Thống mãi đời như kiểu Putin, Xi và Trọng.

Bài học này quốc tế đều nhớ và Việt Cộng lại càng nhớ hơn ai hết vì chính bác và đảng là phe thắng cuộc được thủ lợi nuốt trọn miền Nam chính vì những lời hứa hẹn và thề thốt long trọng của Tổng Thống xứ Cờ Hoa.

Khi Biden về vườn hay chỉ ngay khi vừa về tới Washington những lời tuyên bố trợ giúp hậu hĩnh chính Biden chưa chắc đã còn nhớ!

Liệu Việt Nam có thể tin vào những lời hứa này không?

Vậy trước những khó khăn vừa đề cập tới, Việt

Cộng sẽ tiến thoái ra sao trước củ cà rốt ngon ngọt của Hoa Kỳ và dưới áp lực rắn đe nặng nề của Tàu Cộng? Chúng tôi dự đoán trước sức nặng của quan thầy trên đầu, Việt Cộng sẽ không giám công khai ra mặt đối kháng, dù trong lòng rất muốn.

Điều Việt Cộng sẽ làm là tiếp tục tìm đủ cách chiều lòng quan thầy gọi dạ bảo vâng như đã làm từ trước tới nay để tạm thời sống còn. Bằng chứng là mới đây, Tàu Cộng vừa ngang nhiên vẽ lại bản đồ chiếm trọn Biển Đông mà Việt Cộng vẫn chẳng giám hé môi. Đây là hậu quả ngàn đời tai hại của hành động ngu xuẩn cống rắn cắn gà nhà do bác Hồ khởi xướng khiến Việt Cộng phải nai lưng trả. Giả sử bây giờ Tàu Cộng có chiếm thêm mấy đảo ngoài Trường Sa, Việt Cộng cũng chỉ giám nhờ Mỹ la làng không hành động cụ thể. Chỉ khi nào Việt Nam công khai trở thành những đồng minh thân cận của Hoa Kỳ tại vùng Đông Nam Á như Nhật Bản, Nam Hàn, Đài Loan v.v... thì may ra mới có hy vọng tránh khỏi hiểm họa diệt vong. Từ đây tới đó còn một đoạn đường xa thẳm chưa chắc Việt Cộng đã giám làm. Dù chông gai gian khổ, bắt buộc phải có bước đầu tiên, đó là công khai từ bỏ thể chế Cộng Sản như các quốc gia Đông Âu đã làm, rồi sau đó mới có cơ hội thực hiện các bước canh tân cần thiết kế tiếp để tự túc tự cường.

Bán họ hàng xa mua láng giềng gần hay bán láng giềng gần mua họ hàng xa?

Đây là câu hỏi chưa có câu trả lời dứt khoát! Nhưng với tình thế hiện tại, chúng ta có thể thấy rõ câu sấm Trạng Trình “Mỹ đi rồi Mỹ lại về” hoặc “Mỹ về rồi Mỹ lại đi”...đang xảy ra rất đúng trong trường hợp Việt Nam. ●

Không Ai Thù Mãi Mãi, Không Ai Bạn Muôn Đời!

• ĐỖ VĂN PHÚC

LGT. Bình luận về việc Hoa Kỳ nâng cao quan hệ với CSVN lên mức Đối Tác Chiến Lược và việc Thủ Tướng VC mới đây tiếp xúc với “Cộng Đồng Việt Nam” (theo lời của báo chí VC) tại San Francisco.

Buổi phỏng vấn ông Đỗ Văn Phúc, Cựu Chủ Tịch Cộng Đồng Người Việt Quốc Gia Hoa Kỳ, do Tiến sĩ Phan Quang Trọng thực hiện trên đài SBTN, trong chương trình Diễn Đàn Chính Luận, phát hình trưa ngày thứ Sáu (09/29/2023) vừa qua.

Lịch sử bang giao quốc tế từng chứng minh rằng không có những đồng minh muôn đời và cũng không có kẻ thù mãi mãi. Cục diện chính trị thế giới luôn thay đổi mà sự bang giao giữa các nước phải đặt trên cơ sở quyền lợi thiết thân của các nước liên hệ trong từng giai đoạn chiến lược.

Năm 1972, Tổng Thống Hoa Kỳ Richard Nixon đi thăm Bắc Kinh, thiết lập bang giao với Trung Cộng sau hàng chục năm coi nhau là kẻ thù không đội trời chung trong cuộc chiến tranh lạnh. Hoa Kỳ đã nhẫn tâm gạt bỏ bạn đồng minh Trung Hoa Dân Quốc ra khỏi Liên Hiệp Quốc để dành ghế cho Trung Cộng. Đó là một biến cố nghiêm trọng bất ngờ mà chúng ta phải coi là một bài học lớn. Không có sự phân biệt chủ nghĩa gì cả, các nước coi quyền lợi của mình là chính, coi thế cân bằng chính trị là nền tảng đối ngoại. Đó cũng là cách khi Hoa Kỳ bỏ rơi Việt Nam Cộng Hòa vào tay Việt Cộng hồi tháng 4 năm 1975.

Gần 50 năm sau khi mất miền Nam, cộng đồng tị nạn hải ngoại đã làm hết sức mình để duy trì công cuộc chống Cộng. Nhưng Hoa Kỳ không có sự kiên nhẫn để chờ chúng ta làm được điều gì nữa. Năm 1995, Tổng Thống Bill Clinton đã xoá bỏ cấm vận đối với VNCS và tuyên bố chính thức thiết lập bang giao với cựu thù.

Có người sẽ hỏi, tại sao phải chờ đến 28 năm sau, Hoa Kỳ mới chịu nâng mối quan hệ giữa hai nước lên tầm đối tác chiến lược?

Phía Hoa Kỳ thì rất nóng lòng khi thấy sự bành trướng thách thức ngang ngược của Trung Cộng trên thế giới nói chung qua kế hoạch “Một Con Đường, Một Vành Đai” và tại biển Đông nói riêng qua tuyên bố về “Đường Lưỡi Bò”. Còn về phía CSVN, chúng ta dư biết họ đã chịu một món nợ khổng lồ từ Trung Cộng trong cuộc chiến chống lại miền Nam chúng ta; tầng lớp cán bộ lãnh đạo không nhiều thì ít đã bị lệ thuộc vào Trung Cộng. Có thể nói CSVN đã và đang bị một vòng kim cô siết chặt trên đầu nên khó lòng làm theo ý muốn của mình.

Bây giờ thì thế giới Cộng Sản bị thu nhỏ còn lại ba bốn nước, mà trực gian ác thì đang thành hình giữa Nga, Trung Cộng, Iran, Bắc Hàn. Hoa Kỳ ở trong tình thế phải nhanh chóng liên minh với VNCS để giữ thế cân bằng ở vùng Thái Bình Dương. Hoa Kỳ cũng như chúng ta, dư biết cái Chủ nghĩa Cộng Sản đã tàn lụi. Chúng ta không quên một thực tế. Đó là khối Cộng Sản từ sau Cách Mạng Nga, đã phát triển trên hàng chục nước, kiểm soát hơn một nửa dân số thế giới nhưng rồi cũng

tan rã sau 1990 để chỉ còn đúng bốn nước như hiện nay.

Hiện nay ở VN, nhà cầm quyền VNCS thực chất chỉ còn là một băng đảng độc tài, mafia núp dưới danh nghĩa Cộng Sản và con ngáo ộp Hồ Chí Minh là hai công cụ để duy trì an ninh chính trị mà thôi. Nhà cầm quyền CSVN dù sao, ít nhiều cũng còn chút tinh thần dân tộc, họ cũng biết cần phải dựa vào một thế lực mạnh để mới có thể sống còn trước hiểm họa bắc phương.

Đối với cộng đồng người Việt tị nạn thì gần 50 năm, chúng ta đã không thể làm gì được khi không có điều kiện và thực lực để có sự thay đổi ở Việt Nam theo cách chúng ta. Bây giờ, dù muốn hay không, chúng ta phải nhìn thấy thực tế.

Ở trong nước, dư luận cũng lên tiếng hỗ trợ mối quan hệ mới giữa Hoa Kỳ và VNCS. Nhưng vẫn còn lo ngại những lãnh tụ bảo thủ còn nhiều nghi ngờ nên khó thúc đẩy mối quan hệ lên tầm cao hơn một cách nhanh chóng và thực tâm. Đúng thế, thế hệ trưởng thành trong chiến tranh hiện vẫn còn đầy rẫy trong các cơ cấu đảng và nhà nước CSVN. Có lẽ phải chờ thế hệ này qua đi, những người trẻ hơn - nhờ có tri thức - sẽ có cách nhìn rộng rãi, khách quan để có thể tiến tới bắt tay liên minh với các nước trong khối tự do dân chủ. Điều này sẽ rất thuận lợi cho việc thay đổi từ chế độ Cộng Sản, tiến dần tới thể chế tự do để người dân Việt Nam được ngang bằng các dân tộc khác trong hạnh phúc, ấm no.

Khi bàn về việc ông Phạm Minh Chính, Thủ Tướng CSVN ghé qua San Francisco, chúng tôi đã thấy ông Chính và báo chí trong nước đã đánh tráo, lập lờ khi nói rằng ông Phạm Minh Chính tiếp xúc với “Cộng Đồng Việt Nam”.

Hình ảnh cho thấy có vài mươi người Việt Nam cầm cờ đỏ sao vàng đi đón tiếp các lãnh tụ CSVN hay ngồi trong phòng nghe các ông này nói chuyện. Họ là ai? Chẳng qua chỉ là những kiều dân Việt Nam, tức là những người có quốc tịch Cộng Hoà Xã Hội Chủ Nghĩa VN đang ở Hoa Kỳ dưới các dạng du học, công tác, làm ăn.

Còn Cộng Đồng Việt Nam thật sự là những người từ 50 năm nay, bỏ chạy ra khỏi nước vì quá

kinh hãi chế độ Cộng Sản. Họ là những người tị nạn, chống Cộng (dĩ nhiên không thể không có những kẻ háo danh, háam tiền mà trở cờ chạy theo CS).

Suốt cuộc đời chiến đấu và hoạt động của tôi, tôi đã chiêm nghiệm rằng Cộng Sản là bậc thầy trong việc lừa bịp, tráo trở. Họ đã lừa gạt cả thế giới chứ không riêng gì dân tộc Việt Nam. Ông Phạm Minh Chính, đã tráo chữ thay nghĩa để nhận vợ những người Việt tị nạn vào cái “Cộng Đồng Việt Nam” mà ông đến nói chuyện tại San Francisco mới đây.

Chúng tôi nhắc nhở nhà cầm quyền CSVN rằng, chúng tôi là người Mỹ gốc Việt, tị nạn cộng sản; không hề là công dân của các ông, không hề liên hệ gì đến nhà nước CHXHCNVN dù rằng chúng tôi vẫn luôn mang hoài bão về một nước Việt Nam không cộng sản, độc lập, và cường thịnh. Những người đóng góp đặc lực vào kinh tế xã hội Hoa Kỳ, như lời Tổng Thống Biden ca tụng khi phát biểu ở Hà Nội, là những người Mỹ gốc Việt chứ không phải là các Việt Kiều theo nghĩa chúng tôi vừa nói ở trên.

Hàng triệu nhân tài người Mỹ gốc Việt sẵn sàng đóng góp cho đất nước Việt Nam. Nhưng chúng tôi không hề tin rằng nhà cầm quyền CSVN thực tâm muốn sử dụng, họ chỉ muốn khai thác lợi dụng và rồi sẽ vứt bỏ qua bên sau khi chanh đã vắt hết nước, như họ từng làm đối với trí thức do Pháp, Việt Nam Cộng Hoà đào tạo. CSVN dùng người không dựa trên tài năng và đạo đức mà trên lòng trung thành, tuân phục với đảng.

Người CSVN chỉ muốn ổn định an ninh chính trị để cầm quyền hơn là phát triển xã hội cho dân chúng nhờ.

Điều này đã thấy rõ qua ngân sách Bộ Công An thì như trái núi, trong khi ngân sách giáo dục chỉ bằng viên đá; Họ bỏ ra hàng trăm, hàng ngàn tỷ để xây tượng đài, khu du lịch mà không màng xây trường lớp, bắc cầu cho học sinh qua sông đi học. Cho nên dù có được các nước phương Tây yểm trợ tích cực, khó hy vọng nước Việt Nam phát triển sánh vai với Nam Hàn, Thái Lan •

CƯỜNG BÁCH

HÔN NHÂN

• Phó tế
NGUYỄN MẠNH SAN

Người ta vẫn thường nói ép dầu ép mỡ, ai nỡ ép duyên. Quả thật như thế, vì ngay cả hai người yêu thương nhau thật tình, cũng chưa chắc gì có thể đem lại hạnh phúc cho nhau nói chi đến con cái bị cha mẹ ép buộc phải lấy nhau, thì làm sao có thể mang lại hạnh phúc cho nhau được?

Nói như thế là khi chúng ta còn ở quê nhà, cha mẹ đặt con cái ngồi đâu thì con cái phải vâng lời. Cha mẹ ngồi đấy, cha mẹ bảo con lấy ai thì phải lấy người đó, không được quyền cãi lại.

Từ khi chúng ta đến định cư tại Hoa Kỳ, thì xem như cái truyền thống cha mẹ đặt đâu con phải ngồi đấy không tồn tại. Không chừng con cái đặt cha mẹ ngồi đâu, cha mẹ phải ngồi nay là đằng khác. Nói rõ hơn, nếu con cái có lựa chọn Tây, Tàu, Nhật, Đại Hàn, Ấn Độ, Nga, Mỹ, Phi Châu, hay gì đi nữa thì cứ mặc chúng, cha mẹ không có quyền từ chối, bằng không, chúng nó sẽ cưới hỏi nhau trước pháp luật, không cần đến sự hiện diện của cha mẹ, kể như cô dâu chú rể đều là mồ côi cho tới một ngày đẹp trời nào đó nếu cha mẹ có thương nhớ con quá, bằng cách tỏ thái độ bằng lòng chấp nhận nó là con dâu hay con rể thì tình nghĩa phận làm con cái đối với cha mẹ không chừng từ lúc đó mới được phục hồi.

Kể chuyện pháp luật, như chúng ta đã biết cách đây không lâu, Sở Di Trú Hoa Kỳ đã khám phá ra một số đông những cặp vợ chồng lập hôn thú giả (fraud marriage) hoặc trực tiếp hoặc qua trung gian của một số cơ sở dịch vụ thương mại tư, để đem cô dâu từ Việt Nam hay từ bên Trung Quốc sang Hoa Kỳ, mà trên thực tế cô dâu chú rể không hề chung sống với nhau bao giờ,

thậm chí không biết nhau từ trước.

Tất cả những vụ đưa người vào Hoa Kỳ bất hợp pháp này, đều bị truy tố ra tòa xét xử về tội vi phạm Luật Di Trú Hoa Kỳ.

Mục đích chính của bài viết này, chúng tôi muốn kể lại câu chuyện của một cặp giả vợ lấy nhau làm vợ làm chồng nhưng có liên hệ đến pháp lý. Tuy nhiên, đi sâu vào chi tiết của câu chuyện này, thì ngoài tội người chồng hờ và người vợ hờ vi phạm luật Di Trú ra, riêng người chồng hờ còn vi phạm thêm một trọng tội khác nữa: Tội phạm cưỡng bách hôn nhân – lý do chỉ vì thấy cô vợ hờ của mình quá xinh xắn, đẹp như một bông hồng vừa mới chớm nở.

Câu chuyện thứ nhất được diễn tiến như sau:

Lần đầu tiên trở về thăm quê hương trong 3 tuần lễ, tình cờ trong thời gian này anh Hanh được một người em họ của mình, biết rõ anh vẫn còn độc thân, nên ngỏ ý với anh là nếu anh bằng lòng lập hôn thú với một cô sinh viên đang theo học năm thứ nhất tại một trường Đại Học Mỹ Thuật mà người em họ quen thân với tất cả gia đình cô ta thì có thể tiến tới. Tuy nhiên, cô ta chỉ yêu cầu anh Hanh giả vợ lấy cô ta làm vợ vì phải nhờ vào giấy giá thú là vợ anh, thì cô ta mới hội đủ điều kiện để được phép sang Hoa Kỳ, tiếp tục ghi danh vào học ngành Mỹ Thuật, với hy vọng sau này sẽ trở thành một họa sĩ nổi danh mà cô ta hằng mơ ước từ lúc còn ở bậc trung học.

Cô cũng yêu cầu là trên thực tế cô ta luôn coi anh như một người bạn thân thiết và sau khi cô ta đã cư ngụ tại Hoa Kỳ đủ 2 năm trở lên và có thể thường trú rồi, cô sẽ yêu cầu anh lập thủ tục ly dị

để cô ta không bị trục xuất trả về nguyên quán. Cô cũng ngờ ý cho anh biết là cha mẹ cô ta sẽ đền đáp anh một số tiền mặt xứng đáng bằng Mỹ kim, trao tận tay anh vài ngày trước khi anh lên đường trở về Hoa Kỳ.

Anh Hanh nhận thấy số tiền đền đáp này quá lớn, tưởng chừng như mình vừa mới trúng số lô độc đắc 25 ngàn Mỹ kim, nên anh nhận lời đề nghị của cô thông qua người em họ.

Sau một số thủ tục cần thiết, vài ngày sau anh cùng cô ta đến cơ quan chính quyền để cùng “đăng ký” kết hôn trước sự chứng kiến của một số người (mà có thể anh cũng chẳng biết là những ai). Giữ đúng như lời giao ước trước đây, cha mẹ cô ta cũng đã trao tận tay anh Hanh đầy đủ số tiền đền đáp như đã hứa trước khi anh đáp máy bay trở về Hoa Kỳ. Tiền bạc đâu có mua được tình yêu?

Về tới Hoa Kỳ, anh liền lập thủ tục bảo trợ cho cô ta sang Hoa kỳ theo diện đoàn tụ vợ chồng tại sở Di Trú và chỉ sau một thời gian không lâu, cô ta vui mừng gọi điện thoại báo tin cho anh biết đã được cấp visa cùng với ngày giờ, tên hãng máy bay để anh ra phi trường đón nàng. Giữ đúng y như lời cam kết của anh với cha mẹ nàng, anh thuê dùm cho nàng một căn phòng trong khu chung cư gần một trường Đại Học Cộng Đồng (Community college), để cho nàng không cần phải lái xe đi học mỗi ngày. Thỉnh thoảng vào những ngày cuối tuần, anh lái xe đến thăm nom nàng, xem nàng có cần mua bán gì thì anh chở nàng đi.

Khoảng 6 tháng sau, cũng vào ngày cuối tuần, anh đến đón nàng về nhà anh chơi và cũng như mọi khi nàng đến nhà anh, nàng đều có dịp gặp gỡ một vài người bạn thân của anh. Lần này ngoài anh, nàng không thấy có ai ở trong nhà và anh lợi dụng dịp may đã trịnh trọng nói cho nàng biết, kể từ hôm nay nàng phải về chung sống với anh trong căn nhà này. Anh nói cho cô nàng biết là trên giấy tờ pháp lý, nàng là người vợ chính thức của anh, kể từ ngày nàng đặt chân đến Hoa kỳ và nàng phải hành xử bốn phận của một người vợ đối với chồng. Anh Hanh còn sẵn giọng đe dọa rằng nếu nàng không chịu bằng lòng làm vợ anh, thì bắt buộc anh phải bắn chết nàng ngay trong căn nhà này rồi anh sẽ tự sát.

Nói xong, anh đứng dậy, lấy tay thọc vào túi quần, để rút ra một khẩu súng lục nhỏ (chẳng biết

súng thật hay giả), chĩa đầu súng thẳng vào mặt nàng. Vừa thấy khẩu súng chân tay nàng đã run lên cầm cập như người bị lên cơn sốt, miệng lắp bắp trả lời: - Vâng, Em van xin anh đừng bắn em, em xin hoàn toàn vâng lời anh.

Hầu hết người Việt Nam chúng ta ở tuổi trung niên trở lên, đều hiểu rõ nghĩa bóng cũng như nghĩa đen của câu “Tiền trao cháo múc”, thế mà anh chàng này không những lấy tiền của người ta rồi, lại còn tham lam đòi múc cháo ăn nữa, đúng là ở đời lắm chuyện oái oăm!

Về mặt pháp luật, sự việc này nếu xảy ra ở Tiểu Bang Oklahoma và nạn nhân trong cuộc là một thường trú nhân chưa làm hôn thú, thì nạn nhân chắc chắn sẽ tố cáo trước pháp luật, là đã bị uy hiếp bằng vũ khí, phải chấp nhận lấy anh ta làm chồng và theo đạo luật Oklahoma số 21, điều khoản 1118, liệt kê các Tội Danh và các Hình Phạt (Title 21, Crimes and Punishments, Section 1118) quy định rằng: Bất luận ai có hành động cưỡng bách bằng vũ lực, hăm dọa hay ép buộc người phụ nữ lấy mình làm chồng, là phạm tội đại hình và có thể bị tù không quá 10 năm (Every person who takes any woman unlawfully against her will, with intent to compel her by force, menace or duress to marry him or marry other person, shall be guilty of felony and he is punishable by imprisonment in the penitentiary not exceeding ten (10) years).

Khổ một nỗi là cô nàng này đã làm giá thú với anh Hanh từ Việt Nam rồi và chưa có thể thường trú. Hơn nữa, nếu sự thật được phơi bày trước ánh sáng công lý, là cha mẹ cô này đã trả tiền cho anh Hanh, để anh giả vờ lấy cô làm vợ, đem cô sang đây thì chắc chắn cô này sẽ bị trục xuất trả về nguyên quán, còn anh Hanh sẽ được chính quyền mời đi “nghỉ mát” ở một nơi ít nhất vài năm, vì phạm tội hình sự.

Trong trường hợp như thế này, giả thử nạn nhân không dám tố cáo anh Hanh là cưỡng bách cô ta phải lấy anh làm chồng, vì những lý do vừa được nêu trên, thì nạn nhân vẫn có thể tố cáo anh dùng vũ khí để cưỡng hiếp dâm cô, cho dù trên giấy tờ pháp lý cô ta là vợ chánh thức của anh (điều này áp dụng đối với tất cả vợ chồng dù có quốc tịch hay không có quốc tịch). Chúng ta nên hiểu rằng người vợ hay người chồng không phải là một món đồ chơi của con nít, hễ thích lúc nào, mang nó ra

chơi. Hành động như thế, vô tình hay hữu ý, một trong hai người đã vi phạm đến quyền bình đẳng, sự tự do, vấn đề sức khỏe và ý muốn của cá nhân mỗi người, cần phải luôn luôn được tôn trọng trong đời sống gia đình cũng như ngoài xã hội.

Trong phạm vi bài viết này, chúng tôi không thể tiếp tục trình bày thêm những chi tiết pháp lý của sự tố cáo hiếp dâm nếu có, vì nó hoàn toàn chuyển sang một đề tài pháp luật khác, khi nói về tội Hiếp Dâm bằng vũ lực đối với người phối ngẫu vợ hay chồng của mình. Nhiều người trong chúng ta thường nghe thấy, hành động hiếp dâm chỉ xảy ra đối với người khác, chứ không xảy ra đối với người vợ hay chồng của mình nhưng sự thật không phải như vậy và vấn đề này, chúng tôi sẽ trình bày cùng bạn đọc trong một dịp thuận tiện khác nếu thời gian cho phép.

Sau này chúng tôi tình cờ gặp lại người vợ của anh Hanh, trong câu chuyện trên đây, chị ta cho chúng tôi biết là chị đã có một con với anh Hanh, nhưng chị đã ly dị anh vì anh mắc căn bệnh ma men (Alcoholic addition), sáng say chiều xỉn, cộng thêm cái tật mỗi khi mở miệng nói câu nào với ai, thì anh phải mở đầu một câu tiếng “Đan Mạch”, chị không thể chịu đựng nổi hai căn bệnh trầm kha này của người chồng bất đắc dĩ cùng với sự lười biếng không chịu làm ăn gì của anh.

Kết thúc câu chuyện không được gọi là tốt đẹp chút nào chưa kể là những khó khăn còn phải đối mặt trong tương lai của cặp vợ chồng thiếu may mắn này!

Thêm một câu chuyện thứ hai khác, trong một trường hợp khác, cũng một tình trạng và hoàn cảnh tương tự như câu chuyện trên nhưng nội dung của câu chuyện này lại hoàn toàn khác biệt.

Chúng tôi xin kể tiếp: Nếu cô dâu ở trong câu chuyện trên, đã phải trả một số tiền khá lớn cho chú rể Việt kiều lập hôn thú để được sang Hoa Kỳ, mà cô dâu vẫn không được toại nguyện theo điều mình mơ ước thì ngược lại cô dâu trong câu chuyện sau đây không những không phải trả một đồng xu các bạc nào cho chú rể mà vẫn được chú rể bảo trợ sang Hoa Kỳ với kết quả lại quá tốt đẹp, ngoài sức tưởng tượng của mọi người.

Ông Vương có một cậu con trai đã lập gia đình

được hơn 3 năm, nhưng chưa kịp có con thì cô vợ đã ly dị để bước sang thuyền khác. Cậu con trai này rất có hiếu với cha mẹ, hiện sống chung với cha mẹ và luôn luôn làm những gì có thể để vui lòng các đấng sinh thành.

Nguyên là ông Vương có một người bạn học cũ, thân thiết nhau như anh em ngay từ khi hai người cùng học chung một lớp. Người bạn thân này cùng gia đình vẫn còn ở Việt Nam vì không có điều kiện để xin định cư tại Hoa Kỳ. Ông ta có một người con gái duy nhất vừa có nhan sắc lại rất thông minh, nói năng hoạt bát, đang theo học năm thứ 2 ngành Quản trị tài chính tại một trường Đại Học. Ông bà vốn không dư giả, không đủ tiền bạc để gửi con gái đi du học, nhưng ông bà vẫn mơ ước làm sao cho con mình được sang Hoa Kỳ tiếp tục học, mong tương lai con mình sau này sẽ tốt đẹp hơn.

Ông bà đã nghĩ tới bạn của mình và đã nhờ ý nhờ ông Vương, cố gắng tìm phương cách nào có thể giúp đỡ con gái ông thì gia đình ông hứa sẽ không bao giờ quên ơn. Vì quý mến tình nghĩa bạn học chung với nhau đã mấy chục năm, nên ông Vương đã nhận lời và bảo con trai mình - hiện đang độc thân sau khi ly dị vợ cũ - về Việt-Nam tìm cách lập thủ tục kết hôn với cô con gái này rồi đưa cô ta sang Mỹ. Đây chỉ là một cuộc kết hôn giả, chờ đợi khi nào cô ta chính thức có thể thường trú, cộng thêm thời gian cư trú của cô ta ở đây được đủ 2 năm, tới lúc đó con trai ông mới làm giấy ly dị mục đích để cô không bị trục xuất là xong.

Mọi việc diễn ra tốt đẹp theo đúng ý của hai bên gia đình và sau một thời gian, sang đến Hoa Kỳ được vài tháng, cô gái này được ông Vương cho phép tạm trú nhà của ông, để giúp cho cô con gái của bạn mình có thì giờ chuẩn bị đầy đủ các giấy tờ ghi danh vào học ngành quản trị tài chính tại một trường đại học cộng đồng (community college) như đã được dự tính.

Nhờ sống cùng chung một nhà với gia đình cha mẹ của anh chồng hờ này, cô biết được anh chàng con trai của ông bà Vương rất có hiếu và chăm chỉ làm ăn. Anh ta đang làm nghề chở nước đá, hàng ngày phải lái xe đi giao nước đá cho một số tiệm Convenience stores. Nhiều lần cô thấy tận mắt, anh phải khuôn vác những bịch nước đá nặng, chất đầy lên xe, rồi phải dỡ xuống khỏi xe, đem chất

vào tủ đựng đá trong tiệm, và cứ thế lái xe chạy ngược chạy xuôi 10 tiếng mỗi ngày, để bốc hàng và giao hàng, mà tiền lương kiếm được chỉ vừa đủ cho anh tiêu xài hàng tháng.

Thấy được cảnh cực nhọc của người chồng hờ này, trái tim cô đã rung động thật sự, cô cảm thấy yêu mến anh hết lòng. Trước khi cô định tỏ tình yêu với anh, để chính thức nhận lãnh bốn phận làm vợ anh như hai người đã ký giấy hôn thú tại Việt Nam, cô liền đi đến quyết định, thay vì tiếp tục học lấy bằng quản trị tài chánh, cô chuyển sang học nghề làm móng tay (nails).

Nhờ có năng khiếu thẩm mỹ, với đôi bàn tay khéo léo của cô và sự làm việc chăm chỉ 7 ngày một tuần, cô đã có nhiều khách hàng trung thành đến với cô, giúp cô kiếm tiền khá khá và chỉ chưa đầy một năm sau, với số tiền dành dụm, cô sang luôn cửa tiệm của chủ cô đang làm. Câu chuyện đẹp ai cũng có thể đoán được là chỉ vài tháng sau ngày làm chủ tiệm, cô tự nguyện nhận lãnh bốn phận làm vợ chánh thức của con trai ông Vương và chồng cô nghiễm nhiên trở thành ông chủ mới của tiệm nail của cô, gồm có 10 cộng sự viên làm việc trong tiệm mỗi ngày, dưới quyền điều khiển của chồng cô.

Cách đây hơn một năm, chúng tôi gặp lại ông Vương, ông vui vẻ và tỏ thái độ hãnh diện, khoe với chúng tôi là vợ chồng con trai ông đã sang thêm một tiệm nail khác, cách tiệm nail cũ không xa là bao.

Vợ chồng hai cháu sống rất hạnh phúc, đã có một “tí nhau” và vợ của nó đã khuyên anh chồng đi học lớp buổi tối, mỗi tuần 3 ngày về ngành quản trị xí nghiệp tại một trường Đại Học Cộng Đồng (community college) trong vòng 2 năm. Chúng mong sau này sẽ dự định làm ăn lớn hơn, trên thị trường thương mại, với mục đích sẽ cung ứng đầy đủ những dụng cụ và những sản phẩm của ngành nail, cho những tiệm nails trên toàn quốc.

Đúng là thuận vợ, thuận chồng, tát biển Đông cũng cạn, và những gì giả dối đều khó có thể tồn tại trên cõi đời này.

So sánh hai câu chuyện đời đã thực tế xảy ra, xin dành những tư tưởng chợt đến cho quý độc giả sau khi đọc! •

BÓNG ĐÁ hay ĐÁ BÓNG TIẾNG VIỆT TUYỆT VỜI

Người ta đi xem *dấu võ* chứ không đi xem *võ dấu*.

Người ta đi xem *dấu vật* chứ không đi xem *vật dấu*.

Người ta đi xem *dấu kiếm* chứ không đi xem *kiếm dấu*.

Người ta đi xem *chạy đua* chứ không đi xem *đua chạy*.

Người ta đi xem *đua thuyền* chứ không đi xem *thuyền đua*.

Người ta đi xem *đua xe đạp* chứ không đi xem *xe đạp đua*. Xe đạp có nhiều loại, xe đạp thồ, xe đạp đua, xe đạp đàn bà, xe đạp đàn ông...

Đến để xem *đua xe đạp* chứ đến để xem “chiếc xe đạp đua” để làm gì?

Người ta đi xem *đánh nhau* chứ không đi xem *nhau đánh*.

Người ta đi xem *đua ngựa* chứ không đi xem *ngựa đua*. Ngựa đua là con ngựa để đua. Đến ngắm nó để làm gì?

Và như vậy người ta đi xem *đá bóng* chứ không phải đi xem *bóng đá*.

Đá bóng là môn chơi dùng chân để đẩy, đá quả bóng đi. Còn *bóng đá* là quả bóng dùng để đá. Hai cái hoàn toàn khác nhau.

Trong nước, tiếng Việt đã đổi đời và bát nháo. Nay hải ngoại cũng bắt chước và đổi đời theo mà không một ý thức gì cả!

Trước đây và từ lâu lắm rồi kể từ khi môn túc cầu du nhập vào Việt Nam dưới Thời Pháp thuộc ai ai cũng nói “*đi xem đá bóng*”. Sau 1975, tiếng Việt truyền thống “chết tươi” và thay bằng tiếng Việt đổi đời không một ý thức cho nên mới nói “*đi xem bóng đá*”.

Xin ý thức và suy nghĩ lại bà con ơi. Xin nói “*môn đá bóng*” hay “*môn túc cầu*” và đừng nói “*môn bóng đá*” và “*đi xem đá bóng*” chứ không “*đi xem bóng đá*”.

Tiếng Việt còn, dân tộc còn. Tiếng Việt đổi đời, linh hồn Việt chết đi một nửa!•

• ĐÀO VĂN BÌNH

BÀI VIẾT THÊM VỀ NHẬP TỊCH HOA KỲ

• FRANCIS KHUC

Có thể nói dưới thời Tổng thống Donald Trump, các chính sách nhập cư mới của Mỹ đã được thực thi khá chặt chẽ và dù có hợp lý hay không thì cũng đã gây ảnh hưởng rất lớn đến kế hoạch và điều kiện nhập cư Mỹ của nhiều người. Các kế hoạch siết chặt này không những ảnh hưởng đến người Việt di trú Mỹ mà còn với cả nhiều nước khác trên thế giới.

Việc này đã đem lại không ít lo lắng cho những người nhập cư bất hợp pháp khi phải đối mặt với tình trạng trục xuất khỏi đất Mỹ vĩnh viễn.

Vậy để không phải đối mặt với các trở ngại trên, những người đang định cư tại Mỹ hoặc đang có ý định nhập tịch Mỹ cần nắm rõ chính sách nhập tịch Mỹ năm 2023 để có thể yên tâm và thoải mái hơn khi chuyển đến sinh sống tại đất nước này cũng như đặc biệt bổ túc cho mình một số kiến thức về những điều kiện để nhập tịch Hoa Kỳ được làm rõ hơn trong số báo này.

Điều kiện nhập quốc tịch Mỹ :

Điều kiện nhập tịch Mỹ này áp dụng cho tất cả các người nước ngoài đang muốn nhập cư tại Mỹ, gồm:

- Được sinh ra trên đất nước Mỹ hay một phần lãnh thổ bất cứ chỗ nào của Mỹ trên bản đồ thế giới.

- Còn vị thành niên tức là dưới 18 tuổi là con của công dân Mỹ (Khi cha/mẹ thi đậu quốc tịch trở thành công dân của Mỹ thì có đủ điều kiện, chúng tôi sẽ đề cập trong một bài khác).

-Người ngoại quốc trên 18 tuổi đang cư trú tại Mỹ đủ điều kiện, đã nộp đơn xin thi.

-Đáp ứng yêu cầu tiếng Anh, hiểu về lịch sử cũng như chính trị tại nước này.

- Là người có hạnh kiểm tốt bao gồm: Đạo đức tốt, không vi phạm pháp luật tại Mỹ, không gian

lận giầy tờ giả,...

- Trong điều kiện nhập cư Mỹ có mục ưu tiên những người luôn trung thành với Hiến Pháp Mỹ và luôn trong tư thế sẵn sàng gia nhập quân đội.

Xin lưu ý có một số trường hợp thuộc diện miễn giảm điều kiện nhập tịch Mỹ, chúng tôi sẽ viết chi tiết hơn ở phần cuối bài.

Các Yêu Cầu Để Nhập Quốc Tịch Mỹ

Để trở thành công dân Mỹ được gọi là nhập quốc tịch. Bạn có thể xin nhập tịch Mỹ khi đáp ứng những yêu cầu sau đây:

- *Cư trú liên tục:* Cư trú theo quy định ở Mỹ với tư cách thường trú nhân hợp pháp trong một khoảng thời gian theo quy định. Hầu hết các thường trú nhân hợp pháp ở Mỹ phải cư trú liên tục trong 5 năm (hoặc 3 năm nếu kết hôn với một công dân Mỹ) tại Mỹ trước khi có thể bắt đầu thủ tục xin nhập quốc tịch Mỹ. Lưu ý là việc rời khỏi nước Mỹ trong khi đơn xin nhập quốc tịch đang được xét duyệt có thể làm cho bạn không đủ điều kiện nhập tịch bao gồm cả việc bạn nhận công việc làm ở nước ngoài.

- *Sự hiện diện tại Mỹ thực tế:* Nghĩa là Bạn phải chứng minh việc có mặt tại Mỹ trong những khoảng thời gian cụ thể. Thời gian cư trú tại tiểu bang hoặc quận tại Mỹ đòi hỏi Bạn chứng minh mình đã sinh sống ở tiểu bang/ quận của mình trong khoảng thời gian cụ thể cho Sở Di Trú Mỹ (USCIS).

- *Tư cách đạo đức tốt:* Đương đơn phải là người có tư cách tốt, công dân mẫu mực.

- *Trình độ tiếng Anh và bốn phần công dân:* Đương đơn phải cho thấy được sự hiểu biết thông tin cơ bản về lịch sử hay về tổ chức Chính phủ Mỹ cũng như khả năng Anh ngữ.

-*Tuân thủ hiến pháp*: Hiểu và chấp thuận các nguyên tắc của Hiến Pháp Mỹ.

Lưu ý: Hiện nay USCIS cũng đã xiết chặt các quy định về việc nhập quốc tịch, cụ thể như trẻ được sinh ra tại nước ngoài trong thời gian bố mẹ chúng là công dân Mỹ, làm việc cho chính phủ hay phục vụ trong quân đội Mỹ ở hải ngoại sẽ không còn nghiêm nhiên mang quốc tịch Mỹ.

Ngoài ra USCIS cũng đang tiến hành sửa đổi nội dung bài thi nhập quốc tịch Mỹ theo thể thức mới và cụ thể hơn.

Xin nói rõ hơn về các điều kiện trên?

- *Cư trú liên tục*: Là sự kiện người nộp đơn phải được nhập cảnh Mỹ hợp pháp theo diện thường trú nhân. Ngày bạn trở thành thường trú nhân (thường là ngày ghi trên thẻ Xanh vĩnh viễn của bạn - Residence since...) là ngày bắt đầu thời gian của 5 năm theo quy định này.

Việc bạn rời khỏi nước Mỹ trong thời gian dài (6 tháng trở lên) bạn sẽ làm gián đoạn tình trạng cư trú liên tục của mình.

- *Sự hiện diện thực tế*: Nghĩa là bạn đã thực sự có mặt tại Mỹ tối thiểu 30 tháng trong thời gian 5 năm vừa qua (hoặc 18 tháng trong thời gian 3 năm vừa qua nếu đã kết hôn với công dân Mỹ) trước khi bạn có thể nộp đơn xin nhập tịch.

- *Thời gian ở tiểu bang hoặc quận USCIS*: Hầu hết các đương đơn nộp đơn nhập quốc tịch phải sống ở tiểu bang hay quận USCIS nơi họ nộp đơn ít nhất 90 ngày. Đây là lý do cần copy thẻ căn cước (ID Card) hay bằng lái xe của bạn nơi tiểu bang mình đang cư ngụ nộp theo đơn xin thi.

- *Tư cách đạo đức tốt*: Đương đơn phải là người có tư cách đạo đức tốt. Người không được coi là có tư cách đạo đức tốt nếu vi phạm pháp luật trong khoảng thời gian 5 năm cuối, trước khi nộp đơn xin nhập tịch; hoặc không khai báo đúng sự thật trong buổi phỏng vấn nhập tịch.

Một số hành vi có thể bị đánh giá là thiếu tư cách đạo đức được kể ví dụ như sau: Lái xe trong tình trạng say rượu (DUI) hoặc thường xuyên trong tình trạng say rượu, Bạo lực trong gia đình (Domestic violence), Đánh bạc bất hợp pháp, Mại dâm, Gian lận để xin định cư Mỹ, Không trả tiền trợ

cấp nuôi dưỡng con khi có lệnh của tòa... Ngược đãi người khác vì lý do chủng tộc tôn giáo, nguồn gốc quốc gia, quan điểm chính trị hay quan hệ xã hội...v.v...

- *Trình độ tiếng Anh và bổn phận công dân*: Bạn phải chứng minh biết đọc, viết, nói tiếng Anh ở mức căn bản. Bạn cũng phải có kiến thức căn bản về lịch sử và tổ chức chính phủ Mỹ. Đây được gọi là bổn phận công dân.

-*Tuân thủ hiến pháp*: Bạn phải luôn bày tỏ sự ủng hộ và bảo vệ nước Mỹ, trung thành với nước Mỹ và hiến pháp Mỹ.

Có một số trường hợp đương đơn nộp đơn xin nhập quốc tịch được xét miễn trừ phần thi tiếng Anh, hỏi về bổn phận công dân và được áp dụng các điều kiện kiểm tra khác vì một số lý do chính đáng mà chúng tôi liệt kê dưới đây vì Bạn có thể sẽ được hưởng chế độ ngoại lệ tùy vào độ tuổi, thời gian thường trú và nếu bạn bị khuyết tật. tính tới ngày nộp đơn.

- *Tạm gọi là quy luật 50/20 để dễ nhớ*, nghĩa là bạn trên 50 tuổi, là thường trú nhân trên 20 năm, không cần phải thi tiếng Anh nhưng vẫn bắt buộc tham dự bài thi về kiến thức công dân bằng tiếng mẹ đẻ của mình với phiên dịch riêng.

- *Quy luật 55/15*, khi Bạn trên 55 tuổi, là thường trú nhân trên 15 năm, không cần phải thi tiếng Anh nhưng vẫn bắt buộc tham dự bài thi về kiến thức công dân bằng tiếng mẹ đẻ của mình với phiên dịch riêng.

- *65/20*: Bạn 65 tuổi trở lên và là thường trú nhân trên 20 năm, không cần phải thi tiếng Anh phải tham dự bài thi về kiến thức công dân song bạn có thể làm bài thi bằng tiếng mẹ đẻ của mình với ít câu hỏi hơn với phiên dịch riêng. Trường hợp này Bạn chỉ cần học 20 câu hỏi về kiến thức công dân thay vì 100 câu. Bạn phải trả lời được 6 trên 10 câu hỏi từ danh sách 20 câu để vượt qua bài thi này.

- *Khuyết tật hoặc khiếm khuyết về thể chất*, về phát triển hoặc về mặt y học (có chứng thực y khoa cụ thể), tác động đến khả năng hiểu tiếng Anh và hiểu kiến thức công dân Hoa Kỳ của bạn thì có thể được xét cho miễn trừ phỏng vấn và miễn thi.

Đương đơn không bị hủy bỏ quyền thường trú tại Mỹ khi nào?

Khi rời khỏi nước Mỹ từ 1 năm đến 2 năm, bạn có thể tái nhập cảnh nếu có giấy phép tái nhập cảnh (Re-entry Permit). Bạn phải xin giấy này (I-131) trước khi rời khỏi nước Mỹ. Tuy nhiên thời gian bạn cư trú liên tục ở Mỹ trước khi xuất cảnh sẽ không được tính vào thời gian cư trú liên tục tại Mỹ nghĩa là sau khi bạn quay trở về Mỹ, thời gian cư trú liên tục của bạn sẽ được tính lại từ đầu.

Các điều kiện yêu cầu về thời gian cư trú liên tục và thời gian hiện diện thực tế có thể được miễn trừ cho các trường hợp như Quân nhân tại ngũ ; hoặc Quân nhân vừa giải ngũ ra khỏi quân đội Mỹ.

Đương đơn bị hủy bỏ quyền thường trú khi nào?

Liên tục từ 6 tháng -12 tháng nếu đương đơn vắng mặt tại Mỹ thì sẽ bị hủy bỏ tình trạng thường trú cho dù thẻ xanh vẫn chưa hết hạn. (Đây là trường hợp cá biệt, vì bị hủy bỏ tình trạng Thường trú, thẻ xanh có thể bị cắt, bị từ chối tái nhập cảnh và có thể phải làm những thủ tục bảo lãnh lại như ban đầu khi chưa nhập cảnh nếu muốn vào định cư tại Mỹ như cũ.)

Đơn nhập tịch có thể nộp trong vòng 90 ngày trước thời hạn của 3 năm hoặc 5 năm. Trường hợp này chỉ được áp dụng trong trường hợp cư trú liên tục tại Mỹ và nộp đơn sớm hơn quy định trước 90 ngày sẽ bị hoàn lại.

Lệ phí nhập tịch bao nhiêu?

Phí nộp đơn nhập tịch Hoa Kỳ được chia làm hai phần. Phí nộp đơn \$640 và phí dịch vụ cho lãn tay (sinh trắc học (biometrics system service) \$85, cộng chung là USD725.

Lệ phí nhập tịch dự tính sẽ tăng lên trong năm 2024. Một số đối tượng không cần phải thanh toán toàn bộ chi phí, gồm:

- Quân nhân, miễn hoàn toàn.
- Người cao tuổi trên 75 tuổi không cần phải thanh toán \$85 dịch vụ lãn tay mà chỉ chi trả lệ phí \$640 thôi.

Cách thanh toán phí?

- Bạn có thể thanh toán trực tuyến hoặc qua

đường bưu điện.

1. Thanh toán trực tuyến:

Nếu bạn nộp đơn trực tuyến, bạn sẽ được hướng dẫn để thanh toán lệ phí bằng credit card hoặc thẻ trả trước. Sau khi bạn đã sẵn sàng nộp đơn, hệ thống sẽ đưa bạn đến trang pay.gov để thanh toán phí trực tuyến.

2. Thanh toán qua đường bưu điện:

Nếu bạn gửi mẫu đơn vào hộp thư USCIS địa phương, bạn có thể đính kèm chi phiếu, Money Order hoặc Mẫu đơn G-1450 để thanh toán qua thẻ tín dụng. Bạn không được gửi tiền mặt.

Lời khuyên khi thanh toán cho USCIS:

- Đảm bảo thanh toán đúng lệ phí, USCIS sẽ từ chối đơn nhập tịch nếu thanh toán sai lệ phí.

-Đừng sử dụng thẻ tín dụng mà mình nghĩ có khả năng bị từ chối. Nếu thẻ bị từ chối, USCIS sẽ khước từ đơn của bạn.

Xin lưu ý là lệ phí đơn thi và dịch vụ sinh trắc học sẽ không được hoàn lại nếu đơn nhập tịch bị từ chối.

Trường hợp Bạn không đủ điều kiện thanh toán phí thì Bạn có thể nộp đơn xin miễn hoặc giảm lệ phí với USCIS qua đường bưu điện. USCIS có thể cứu xét đơn của Bạn dựa vào bản đánh giá tiêu chuẩn lợi thức của gia đình bạn (Poverty Guideline). Thu nhập hộ gia đình là tổng thu nhập của mọi người trong gia đình của bạn trong một năm.

Đối tượng nào có thể nộp đơn thí miễn lệ phí?

Bạn phải thuộc một trong những điều kiện sau đây để có thể xin miễn hay giảm lệ phí:

1. Bạn, vợ/chồng của bạn hoặc chủ hộ gia đình đang nhận phúc lợi Medicaid, SNAP, TANF và SSI là những phúc lợi công cộng đều được tính trong chương trình này.

2. Bạn gặp khó khăn trong việc thanh toán do gặp các vấn đề như hóa đơn y tế ngoài dự kiến hoặc trường hợp khẩn cấp.

3. Thu nhập thường niên của hộ gia đình bạn ở mức hoặc nằm dưới mức 150% theo tiêu chuẩn quy định.

Nếu Quý vị có những thắc mắc khác, xin vui lòng liên lạc Chương trình Nhập Tịch Hội Người Việt Illinois để được phục vụ •

TIẾNG VIỆT HÀ NỘI NGÀY NAY - SÀO THÊ THẢM QUÁ!

• ĐÀO VĂN BÌNH

Tiếng nói là sinh mệnh của dân tộc. Không phải phở, nước mắm không còn hay truyện Kiều không còn thì dân tộc mất. Tiếng nói không còn, dân tộc diệt. Phở, nước mắm không còn thì ăn món khác, dù có tiếc nuối nhưng dân tộc vẫn còn. Truyện Kiều không còn thì viết truyện khác, dù tiếc nuối nhưng dân tộc vẫn còn. Mất tiếng nói là dân tộc biến dạng và biến thành một dân tộc khác. Chẳng hạn mai đây toàn dân Việt Nam đều nói tiếng Tàu thì Việt Nam biến thành một tỉnh của Trung Hoa. Nếu 90 triệu dân đều nói tiếng Pháp thì Việt Nam biến thành một “Pháp Quốc Hải Ngoại.” Còn nếu 90 triệu dân đều nói tiếng Anh thì Việt Nam biến thành tiểu bang thứ 51 của Hoa Kỳ hay giống như Phi Luật Tân, Puerto Rico.

Như vậy tiếng nói phải tồn tại cùng với dân tộc. Khi nào dân tộc diệt thì tiếng nói mới bị diệt. Thế nhưng dù tồn tại miên viễn, nó phải tồn tại trong sáng đẹp, có tính văn chương cao và phát âm thanh thoát, rõ ràng. Mỗi một dân tộc có một vùng miền nào đó mà “giọng nói” trở thành tiêu biểu cho cả quốc gia. Chẳng hạn giọng nói của Paris là tiêu biểu cho tiếng Pháp. Giọng Bắc Kinh là tiêu biểu cho tiếng Trung Hoa. Giọng nói của Nữ Ước và California là tiêu biểu cho tiếng Anh ở Hoa Kỳ... và hiển nhiên giọng Hà Nội trước năm 1954 và giọng Sài Gòn trước 1975 là tiêu biểu cho giọng nói của người Việt Nam, có thể tạm nói như vậy.

Thế nhưng không hiểu sao gái Hà Nội bây giờ giọng nói rất nhà quê, lơ lớ, ngai ngái, phát âm không rõ chữ, liến thoắng, cộc lốc, không dịu dàng, không có tiếng “vâng ạ, dạ, thưa” như ngày xưa.

Nghe nói trong lúc nói chuyện với nhau, các cô Hà Nội bây giờ, mặt mũi xinh đẹp nhưng ăn nói khô khốc, thậm chí có khi tục tằn.

Tôi có ông bạn được sĩ về thăm Hà Nội cách đây vài năm nói rằng, “Nó nói chuyện với mình thì chú chú, cháu cháu ngọt sớt; Khi quay qua nói chuyện với bạn nó thì thô tục kinh hồn! Không hiểu gia đình, trường học giáo dục nó như thế nào?” Nổi tiếng nhất có

bà “Bún măng cháo chửi” ở Đường Ngô Sĩ Liên, đã được đưa lên chương trình truyền hình của đài CNN. Rồi mới đây nhất một bà đại úy công an thuộc Quận Đống Đa, Hà Nội chửi bới thô tục một nhân viên của hãng hàng không tại Phi trường Tân Sơn Nhất đã được đưa lên trang tin “Sputnik News.”

Ngay cả giọng Bắc của các nam/nữ xướng ngôn viên đài VOA, BBC tiếng Việt cũng thế. Cũng liến thoắng, ngai ngái, lơ lớ, phát âm không rõ chữ và thường lên giọng ở chữ cuối cùng, nghe khó chịu vô cùng. Khi đọc diễn văn, đọc một bản tin, nói chuyện mà lên giọng ở chữ cuối cùng thì giống như người Thượng nói tiếng Việt. Những cô gái Thái, Mường, Mèo, Dao nói còn dễ nghe và dễ thương hơn những cô gái này. Sự đổi đời lan rộng ra hải ngoại, tới tận Thủ Đô Hoa Thịnh Đốn, California và Texas!

Ở đây tôi không viết vì thù ghét. Nếu viết vì thù ghét sẽ không còn trung thực.

Một nhà nghiên cứu văn hóa ở trong nước nói rằng tiếng Bắc

thì còn nhưng giọng Hà Nội bây giờ không còn nữa. Có rất nhiều nguyên do.

Năm 1954, dân Hà Nội di cư vào Nam gần một nửa. Vào chiếm lĩnh thành phố lúc đó là dân “bần cố” có công với “cách mạng” cho nên ngôn ngữ “bần cố” trở thành ngôn ngữ của giai cấp thống trị và giết chết ngôn ngữ thanh lịch, dịu dàng, văn vẻ của đất “Ngàn Năm Văn Vật.” Lý do thứ hai, có lẽ là để biện minh, rằng thế hệ sau lớn lên nói giọng quê mùa, liến thoắng, lơ lớ như vậy là vì các chị vú em, người giữ trẻ cho con nhà “cán bộ” từ vùng quê nghèo khổ kéo về, không được học hành cho nên tiếng nói nó mới “đổi đời” như thế.

Một giọng nói muốn trở thành mẫu mực cho đất nước, bất kể Nam-Trung-Bắc phải hội đủ những điều kiện như sau:

-Phát âm đúng, không ngọng nghịu, ngai ngái, lơ lớ như lai Tây, lai Tàu, lai Mỹ..Tôi đã có dịp hỏi nhạc sĩ Phạm Duy điều kiện để trở thành danh ca.

Phạm Duy nói rằng điều quan trọng nhất là phát âm phải đúng. Thí dụ, “buồn” không thể phát âm thành “buông,” “tuổi” không thể phát âm thành “túi,” “hoàng hôn” không thể phát âm thành “hoàn hôn,” “mỏi mòn” không thể phát âm thành “mỡi mòn,” “nổi lòng” không thể phát âm thành “nối lòng,” “hỏi han” không thể phát âm thành “hời hang,” “lãng đãng” không thể phát âm thành “lảng đảng,” “điện thoại” không thể phát âm thành “điện thọi,” “lan” không thể phát âm thành “lang.” Tiếng Việt không có âm “shờ,” “chờ” uốn cong lưỡi như tiếng Anh. Cô/cậu/ông/bà/cụ... ca sĩ nào hát những chữ như “anh mong chờ,” “chiều về,” “đêm nay thu sang”... mà uốn cong lưỡi, đều không phải là danh ca, dù hát hay thế nào đi nữa.

Theo nhạc sĩ Phạm Duy thì Thái Thanh và Lệ Thu là hai người phát âm giọng Bắc đúng nhất.

-Nói với tốc độ (speed) vừa phải, không liến thoắng, để người nghe kịp hiểu mình nói gì.

Vào xem các chương trình phóng sự ở Việt Nam và VOA, BBC nhiều khi các cô/cậu phóng viên nói một thôi một hồi mà tôi không hiểu các cô/cậu nói gì vì giọng liến thoắng, chữ lú vào nhau và nhanh quá!

Xin nhớ cho, nước Mỹ này hơn 300 triệu dân, ai cũng học hành giỏi giang cả, nhưng để tuyển xướng ngôn viên đài truyền hình có giọng nói hay thì chỉ có vài trăm cô. Đất nước Việt Nam 90 triệu dân, nhưng để tuyển xướng ngôn viên đài truyền hình, đài phát thanh có giọng nói như Miền Nam thuở xưa, chưa chắc đã tìm ra một người. Cứ thử mở các băng ghi âm cũ của các chương trình phát thanh hay truyền hình của Miền Nam xưa, xem có đúng như vậy không?

-Âm lượng vừa đủ, không lớn quá, không lí nhí, không the thé.

-Phải có chút trầm bổng, không đều đều, buồn tẻ để hấp dẫn người nghe và dĩ nhiên không nhà quê. Phải biết ngắt câu đúng nơi, đúng chỗ, vừa để mình thở để lấy hơi, vừa để người ta hiểu mình nói gì.

-Không được cộc lốc, gằn, chấm dứt câu đột ngột làm như muốn mắng chửi người ta. Thật lạ lùng! Miền Bắc bây giờ khi nói chuyện, đọc bản tin hoặc đọc diễn văn, trả lời phỏng vấn... mọi người đều “lên giọng” ở chữ cuối cùng, nghe khó chịu vô cùng, giống như đồng bào Thượng ở Kontum, Pleiku nói tiếng Việt. Trong ngôn ngữ, chỉ ở thể “mệnh lệnh cách” hoặc “câu hỏi” người ta mới “lên giọng” ở chữ cuối cùng.

Có lẽ do lối đọc diễn văn nhát gừng, kích động của Ô. Phạm Văn Đồng mấy chục năm về trước hoặc lối đọc diễn văn, tuyên truyền dưới thời Mao Trạch Đông cho nên cả nước “học tập” và bắt chước theo khiến di họa cho tới ngày nay?

-Phải có những tiếng như “ạ,” “thưa,” “vâng” trong câu nói để chứng tỏ sự lịch sự của mình. Trong một chương trình truyền hình của VTV3, phỏng vấn một bà nguyên là đại sứ tại Liên Hiệp Quốc của đất nước mình mà gọi bằng “chị” thì thật vô lễ, bất lịch sự quá đỗi. Bắt buộc phải nói, “Thưa bà đại sứ” hoặc “Thưa bà giáo sư.” Không có chuyện “chị em” ở đây vì đó là phép lịch sự tối thiểu.

-Dĩ nhiên là phải có học để lựa chọn những từ ngữ thanh tao, tránh những từ ngữ thô lỗ, đường phố. Điều này phải nhờ giáo dục học đường mà còn cả giáo dục gia đình nữa.

Thí dụ; Một con nhà có giáo dục sẽ không nói, “Mày cầm cái hôm mày lại!” mà có thể nói, “Ông/bà/anh chị, em ...mà cứ nói như vậy thì câu chuyện sẽ trở nên khó khăn hơn.” Hoặc “Ông/bà/anh chị/em không nên nói như vậy.” Ngoài ra phải có những câu như “Xin lỗi.” Chẳng hạn, “Xin lỗi, chúng tôi phải chấm dứt chương trình vì đã hết giờ.” hoặc “Xin lỗi, tôi ra ngoài một chút.” “Xin lỗi” ở đây không có nghĩa là mình có lỗi, mà là lỗi nói lịch sự. Các câu “I am sorry,” “Excuse me,” “Thank you” luôn luôn được thốt ra từ cửa miệng người Mỹ.

Thú thực, xem các đoạn phim phóng sự sinh hoạt của các cô gái Thái, Mèo, Mường ở Lai Châu, Lào Cai tôi lại thích giọng nói của các cô này hơn là giọng nói của các cô gái Hà Nội chỉ vì họ nói dịu dàng, nhỏ nhẹ, không liến thoắng và giọng thì không nhão, ngại ngái. Hầu hết các cô/cậu làm phóng sự đều ở tuổi đôi mươi, nhưng không bao giờ nói được câu “quý vị” trong khi những người xem có thể đáng tuổi ông nội, chú bác, cô dì... của họ... mà chỉ dùng các chữ như “các bạn,” “các bạn nhé!” khiến gây khó chịu cho người nghe. Đây không phải lỗi của các phóng viên mà lỗi ở chủ nhiệm, chủ biên, giám đốc các đài truyền hình, trình độ giáo dục quá kém, không biết thế nào là lịch sự, lễ phép đối với khán-thính giả.

Ngay cả giọng nữ của những phát ngôn viên đài truyền hình lớn nhất của Sài Gòn, mặt mũi tuyển chọn rất xinh đẹp nhưng giọng miền Nam lại vô cùng quê mùa. Nó không phải là giọng nói thanh lịch của những nữ sinh Gia Long, Trưng Vương, Marie Curie của Sài Gòn năm xưa, mà nó là giọng quê mùa của các cô gái từ Củ Chi, Cà Mau, Châu Đốc, Đồng Tháp Mười mới lên Sài Gòn. Thật đau buồn! Trong khi giọng nói của các cô gái Nam của các chương trình phát thanh thương mại ở Nam, Bắc Cali, Hoa Thịnh Đốn thì lại sang và trí thức biết là bao nhiêu. Cứ thử thu băng rồi đem về cho cả nước nghe rồi so sánh xem có đúng như vậy không.

Tôi không bao giờ có ý nghĩ khinh thị các cô gái nói giọng quê mùa. Tại Mỹ này cũng có những giọng nói quê mùa của những vùng như Texas, Alabama và North Carolina... Họ là những

con người dễ thương, không có gì chê trách. Nhưng khi tuyển một xướng ngôn viên tiêu biểu thì phải tuyển các cô/cậu có giọng nói trí thức, có học, sống ở nơi đô hội. Ở Mỹ này họ thường tuyển chọn xướng ngôn viên theo giọng nói của Nữ Ước, California. Cũng giống như thi hoa hậu thì phải tuyển cô đẹp. Tuyển cô xấu mà nói là “hoa hậu” thì người ta “máng” cho. Xin nhớ, tuyển cả ngàn cô gái đẹp rất dễ. Nhưng tuyển một cô có giọng nói đúng giọng, sang, trí thức, mẫu mực, dễ nghe..., thì cả ngàn cô, chưa chắc đã tuyển được một cô. Có cả trăm loài chim, nhưng chim hót hay chỉ có vài con!

Tôi còn nhớ, có lẽ khoảng 1964-1965, khi miền Nam bắt đầu có chương trình truyền hình. Đài Sài Gòn tuyển và thí nghiệm ba giọng đọc Nam, Bắc và Huế cùng lúc. Nhưng chỉ sau vài lần, phải bỏ giọng Huế. Dĩ nhiên là giọng Huế rất dễ thương. Nghe các cô ở Sông Hương, Núi Ngự nói chuyện thì “mê” lắm. Nhưng nghe các cô đọc một bản tin trên đài phát thanh hay đài truyền hình thì nó “nặng” quá. Cho nên giọng Huế không thích hợp cho các xướng ngôn viên, hướng dẫn chương trình, quảng cáo, văn nghệ v.v...

Hiện nay tình trạng ngôn ngữ đổi dời lan ra hải ngoại nguyên do chỉ vì các báo ở hải ngoại, các đài phát thanh, truyền hình, cá nhân tuy chửi rủa trong nước đủ điều nhưng lại đua nhau chuyển tiếp/forward và đăng “nguyên con” trên “báo chợ” trên các

*nguyệt san người việt illinois,
thực sự là nguồn vui của mọi gia đình
ra mắt mỗi ngày đầu tháng*

Diễn Đàn “Yahoo Groups” các bản tin, bài viết trong nước, nhất là hai trang tin VOA và BBC Việt Ngữ. Chính vì thế ngôn ngữ đời, ngôn ngữ bát nháo, giọng nói ngọng, ngai ngái, lơ lơ đang trở thành ngôn ngữ chính thống ở hải ngoại. “Buồn ơi chào mi!”

Sống không phải chỉ là miếng ăn ngon, quần áo đẹp, xe đất tiền, iPhone, iPad, thánng nào, chỗ nào, hang cùng ngõ hẻm nào cũng thi hoa hậu, tuyển lựa ca sĩ... (tất cả những thứ này chỉ là văn nghệ, không phải là văn hóa và có khi phản văn hóa) mà cần có nghệ thuật, văn chương và văn hóa. Tiếng nói là bộ phận sống còn của một dân tộc.

Tiếng nói thanh tao, lịch sự, lễ độ, mẫu mực, dễ nghe biểu tỏ một trình độ văn hóa, giáo dục cao và một cuộc sống đẹp. Mất nó, hay tiếng nói còn đó mà thô tục, bát nháo, thiếu lễ độ là biểu tỏ một xã hội suy đồi, hư đốn.

Không thể phủ nhận, tiếng Bắc giọng Hà Nội trước 1954 và tiếng Nam giọng Sài Gòn 1954-1975 là tiêu biểu cho giọng nói của hai miền Nam-Bắc. Giọng Bắc Hà Nội thanh lịch, dịu dàng, văn vẻ. Giọng Nam Sài Gòn, tình cảm, mặn mà, chân thật, dễ thương, chậm rãi, dễ hiểu.

Ôi, thềm làm sao tiếng nói dịu dàng, thanh thoát, lịch sự, văn vẻ của Hà Nội và cả giọng nói rất trí thức của Sài Gòn năm xưa, mà nay:

Tạo hóa gây chi cuộc hý trường.
Đến nay thắm thoát mấy tinh sương.
Dấu xưa xe ngựa hồn thu thảo.
Nền cũ lâu đài bóng tịch dương.
Đá vẫn trơ gan cùng tuế nguyệt.
Nước còn cau mặt với tang thương.
Ngàn năm gương cũ soi kim cổ.
Cảnh đấy, người đây luống đoạn trường.
(“Thăng Long Hoài Cổ” - Bà Huyện Thanh Quan)

Không biết tới bao giờ giọng nói thanh lịch của đất “Ngàn Năm Văn Vật” sống lại ở Việt Nam đây? Có lẽ nó đã bị hủy diệt mất rồi!
(Đã đăng trên tạp chí Văn Chương)

FLU 2023

• Prevent the flu: Get vaccinated every year

With COVID-19 also affecting our community, the flu vaccine is more important this year than ever. Influenza, commonly called “the flu,” is a viral infection of the respiratory tract that may cause symptoms very similar to those of COVID-19.

THÔNG BÁO của HỘI CAO NIÊN CHICAGO

Tính đến ngày 19 tháng 11 năm 2023, Hội Người Việt Cao Niên Chicago đã hoạt động được 32 năm, được Bộ Nội Vụ Illinois ban hành qui chế non-profit. Mục đích nhằm phát triển tinh thần thân hữu và tương trợ giữa các hội viên, duy trì và phát huy văn hóa truyền thống.

Hội hiện có 195 hội viên cũ và 3 mới, tiền tồn quỹ trong ngân hàng tính đến ngày 06 tháng 11 năm 2023 là \$18,940.09. Hội cũng sở hữu 11 huyệt mộ tại Rosehill Cemetery, Chicago. Hàng năm Hội tổ chức ba ngày họp mặt chính gồm Liên Hoan Tất Niên, Lễ Giỗ Tổ Hùng Vương, và Đại Hội Cao Niên. Ngoài ra, tùy hoàn cảnh, có thể có những sinh hoạt khác như du ngoạn, picnic...

Ứng viên muốn nhập hội phải từ 50 tuổi trở lên. Tiền nhập Hội là \$20.

Hai sponsors của Hội hiện nay là ông Gregory J. Lindeman, Chủ nhân Midtown Funeral Home & Cremation Options, và bà Nguyệt Phùng, Chủ nhân nhà hàng Hing Wang, 1120 W. Wilson Ave., Chicago •

Hội Trưởng:
Nguyễn Văn Dũng

Mùa Thu Cuộc Tình

Truyện ngắn hay của Nhà Văn TIỂU TỬ

Bữa ăn trưa đó của ông Năm thật giản dị : một trái cà tô-mát không dầu không mắm và một miếng thịt bò nhỏ bằng bàn tay nướng trên vỉ sắt không muối không bơ. Quá giản dị ! Nhứt là hôm nay thứ bảy, không phải đi làm. Nghĩa là có dư dả thì giờ để làm một món gì đó cho có vẻ một bữa ăn cuối tuần. Cho nó khác với ngày thường ăn vội ăn vàng cái gì cũng được. Thật quá giản dị ! Nhứt là ông Năm sống một mình, không bị phiền toái bởi những chuyện vụn vặt lĩnh kính phải làm vào cuối tuần của người có gia đình. Ở Paris này mà sống một mình như ông Năm thì thời gian không biết phải làm gì cho hết chớ đừng nói không có thì giờ để làm một bữa ăn cho thơm tất vào trưa thứ bảy.

Nói rằng ông Năm không biết làm bếp cũng không đúng. Hồi xưa, hồi còn ở bên nhà, thật tình ông Năm không biết chiên một cái trứng gà. Ông chỉ biết đi làm ngày hai buổi, còn việc bếp núc có bà Năm lo hết. Bây giờ thì khác. Ông cũng biết nấu vài món thông thường và lâu lâu cũng biết “ làm “ một nồi phở để đãi đôi ba ông bạn già cùng lứa tuổi và cùng thân phận lưu vong...

Như bình thường thì trưa thứ bảy, ông hay thả xuống khu 13 la-cà ở nhà sách Khai Trí một lúc rồi sang qua mấy cửa hàng nho nhỏ trên lầu Paris Stores để coi có gì lạ không. Sau đó, ông mới tập vô tiệm phở để ăn trưa, có khi một mình, nhưng

thường thì với một vài người bạn gặp nhau ngoài phố. Ở khu 13 này vào trưa thứ bảy, không gặp người này cũng gặp người nọ, bởi vì ai cũng đến đó để mua đồ, nói là “ đi chợ Tàu “ chớ thật ra là để tìm lại một chút gì hơi hướm của quê hương: những khuôn mặt gần gũi (gặp ai cũng thấy quen quen !), những món hàng còn giữ nguyên nét cũ (đòn chả lụa vẫn phải có màu xanh của lá, con vịt quay vẫn phải đỏ ao màu mật...) và những cái tên chỉ cần đọc lên là đủ để gọi nhớ...

Hồi sáng này, ông Năm cũng đã đóng bộ để đi ra khu 13. Trời đã sang thu, nhưng nắng còn thật ấm. Cây marronnier nhà hàng xóm nằm ngay dưới cửa sổ nhà ông Năm đã trở màu vàng. “ Chắc lá đã rụng đầy”, ông Năm nghĩ vậy khi đứng thắt cravate gần khung cửa sổ. Chỗ ông cư ngụ là một studio nhỏ ở lầu ba khu nhà cũ nằm sâu phía sau nhà thờ Sacré Coeur. Cây marronnier che hết phía

dưới thành ra từ cửa sổ nhà ông Năm nhìn thẳng ra chỉ thấy bức tường cao của khu nhà đối diện chắn ngang, chừa phía trên bầu trời bị đóng khung hình chữ nhật bởi hai dãy nhà dài. Trên nền trời đó, tuốt phía xa, là nóc nhà thờ với cây thánh giá. Thành ra, thế giới bên ngoài nhìn từ phòng ông Năm chỉ còn lại vồn vẹn có cây thánh giá để cái nhìn còn có một điểm tựa !

Ông Năm theo đạo Phật, nhưng từ ngày dọn về đây - năm sáu năm gì rồi - cứ nhìn cây thánh giá riết mà ông có cảm tưởng như mình đã thành con chiên của Chúa ! Nhiều khi ông thấy cây thánh giá thật là sinh động. Ông không hay rằng niềm suy tư của ông đã gởi trên đó từ lâu...

Có lần, trong thư gởi về Việt Nam cho bà Năm, ông viết : “Anh thường nhìn cây thánh giá đứng cao vọi vọi một mình trên kia mà tự hỏi không biết anh và cây thánh giá, ai cô đơn hơn ai ? Nhưng cây thánh giá hãy còn giang tay ngạo-nghe chớ anh thì từ lâu rồi anh đã buông tay đầu hàng số mệnh ! Tuy nhiên, ở đây anh còn có cây thánh giá trước mắt để hướng về đó mà cầu nguyện, chớ ở bên nhà giờ đây muốn cầu nguyện em phải hướng về đâu hả em ? Anh bỗng ứa nước mắt thương em vô cùng... Ở ngay trong lòng quê hương mà thiếu thốn đủ thứ, đến nỗi điểm tựa cho niềm tin mà còn không có thì em sống ra sao, em hả ?”

Đối với ông Năm, cây thánh giá trên chót nhà thờ Sacré Coeur mặc nhiên đã trở thành một vật gì thật gần gũi, thật trần gian, thật người, và là động cơ khơi nguồn kỷ niệm...

Hồi xưa, ông làm việc cho Air France ở Sài Gòn. Đời sống rất thoải mái, nhưng hai vợ chồng lại không có con. Chạy thầy chạy thuốc mãi rồi mới biết tại vì tử cung của bà Năm nằm lệch. Điều này làm bà Năm khóc hết nước mắt. Tuy nhiên, hồi đó còn trẻ nên cũng dễ nguôi, hai vợ chồng chẳng quan tâm cho lắm. Lần hồi, tuổi đời chồng chất, sự không có con đã trở thành một vấn đề cho hai vợ chồng. Mặc dù ông Năm không bao giờ nhắc đến chuyện đó, bà Năm vẫn khơi ra để nhận lỗi về mình. Mặc cảm đó làm cho bà lúc nào cũng ân hận, áy náy. Rồi cái gì hư, cái gì trật, cái gì bậy ở trong nhà dù là do lỗi những người

giúp việc, bà cũng nhận hết. Ông Năm phải mất một thời gian dài để giải thích, khuyên lơn, an ủi bà Năm mới lấy lại được quân bình.

Có hôm, trong lúc hai vợ chồng đi dạo trên bãi biển Vũng Tàu, nhìn thấy mấy gia đình đông con đùa giỡn vui vẻ, bà Năm chợt thở dài than : “Nếu không phải tại em thì bây giờ hai đứa mình đâu có bơ vơ như vậy !”. Ông Năm choàng tay ôm vai vợ xoay người lại để nhìn sâu vào mắt : “Em à ! Mình không có con, nhưng mình còn có nhau. Đó là Trời thương lắm rồi, em còn đòi hỏi gì nữa ? Thử tưởng tượng một ngày nào đó không còn có nhau nữa thì sao?”. Bà Năm gật gật đầu nhưng chẳng bao giờ tưởng tượng đến “cái ngày không còn có nhau” đó.

Vậy mà cái ngày đó đã đến cho ông bà Năm. Hai năm sau ngày mất nước, trong chuyến vượt biên ở Cà Mau, ông Năm đi thoát, bà Năm bị bắt lại với một số người không may khác ! Ông Năm sang Pháp, làm việc lại cho hãng Air France. Bà Năm nằm tù hết mấy tháng. Được thả ra thì nhà cửa đã bị tịch thu, đành về quê ở Gò Công làm công nhân cho nhà máy xay lúa của gia đình mà trong đợt đánh tư sản đầu tiên, Nhà Nước đã tịch thu để biến thành hợp tác xã. Từ đó, là những chuỗi dài thương nhớ, là những lo âu dần vặt, là những lá thư nhiều ẩn nghĩa cho đúng “văn phạm Nhà Nước”. Còn chuyện vượt biên lần nữa là chuyện mà bà Năm không bao giờ dám nghĩ đến!

Bên này, ông Năm chạy mãi rồi cũng được nhập cảnh gởi về, nhưng phía bà Năm thì gặp quá nhiều khó khăn trong hồ sơ xin xuất cảnh, cứ bị kéo dài, kéo dài bằng những châu chực, bằng những lời hứa hẹn suông và bằng mấy lần bị lường gạt... Để cuối cùng, mấy năm sau, mới biết là hồ sơ đã bị bác từ lâu! Tin đó đến với ông Năm bằng tờ giấy tập học trò vàng như giấy sục mà trên đó bà Năm chỉ còn đủ sức viết có mấy hàng... Vậy là vĩnh viễn không còn có nhau nữa ! Ông Năm mất tinh thần hết một thời gian dài. Sau đó, dọn về khu phố này tình cờ cửa sổ mở về hướng nhà thờ Sacré Coeur, để mỗi sáng trước khi đi làm ông nhìn cây thánh giá một lúc, giống như một tín đồ ngoan đạo...

Khi ông Năm mặc xong quần áo thì trời

cũng đã gần trưa. Đốt điều thuốc để lên môi, ông đóng cửa bước chậm rãi xuống cầu thang, giống như đo từng nấc thang một ! Thật ra, tại tánh ông Năm vốn đã trầm thêm tuổi đã gần sáu mươi bắt ông phải cẩn thận khi bước lên bước xuống. Ngoài ra, có gì phải vội phải gấp khi mà chẳng có ai đợi ai chờ? Đi khu 13 vào trưa thứ bảy đã thành một thói quen, chẳng có gì phải náo nức. Bỗng nhiên, ông Năm nhận thấy cuộc đời mình sao thật vô vị. Giống như tờ giấy trắng mênh mông trải dài, trắng băng, chẳng có một dòng mực, chẳng có một đốm màu, cũng chẳng có một vết hoen ố. Hình ảnh đó làm cho ông Năm dừng lại ở giữa cầu thang, ngỡ ngơ một lúc như vừa khám phá ra một điều gì quá rõ-rệt nằm ngay trước mắt mà sao lâu nay ông không nhận thấy !

“Mình đi làm đều đặn. Mỗi tuần xuống khu 13 cũng đều đặn vào trưa thứ bảy. Mỗi tối thứ hai đi ciné một lần vì giá vé hạ. Đêm nào cũng coi télé vào 8 giờ tối để theo dõi tin tức, rồi đọc sách đọc báo đến 11 giờ rưỡi là tắt đèn ngủ. Đều đặn. Đều đặn. Đến như cái cầu thang này, mình cũng đều đặn trèo xuống trèo lên đến nỗi biết nó có bốn mươi tám nấc ! Vậy rồi thôi ! Rồi cứ như vậy cho tới về hưu, tới chết !”

Ông Năm hít hơi thuốc thật sâu để thở khói ra thật dài. Ông làm mấy lần như vậy, giống như đang tìm một đáp số ! Rồi ông vỗ nhẹ bàn tay lên thành lan can gỗ, tự nhủ “Thôi ! Đừng nghĩ tới nữa” Ông tiếp tục bước xuống, nhưng bây giờ sao thấy bước chân nặng hơn hồi nãy nhiều...

Khi đi qua trước phòng guardian, có tiếng gọi:

- Ông Georges ! Ông Georges !

Georges cũng là tên của ông Năm. Người Pháp phát âm Năm thành Nam, nghe lơ lơ chói lỗ tai, nên ông lấy đại tên Georges cho dễ gọi dễ kêu. Bà gác-dang bước ra trao cho ông một điện tín, nói :

- Vừa mới tới. Tôi định lên nhà đưa cho ông thì ông xuống đây.

Ông Năm run tay mở bức điện tín. Giòng chữ ngắn ngắn hiện lên nhảy múa : “*Đã có xuất cảnh. Lo vé máy bay cho em. Mai*”.

Điều thuốc trên môi bỗng rơi xuống đất. Ông

Năm có cảm giác như mình đang lên cơn sốt. Ông đọc lại điện tín một lần nữa, hai tay phải gồng cứng lại mới kềm được tờ giấy đứng yên căng thẳng dưới mắt. Ông nói cho mình nghe : “Đúng rồi ! Bả được xuất cảnh rồi !”. Bà gác-dang nghiêng đầu lo lắng :

- Có sao không ? Có chuyện gì không ? Ông Georges ?

Tiếng bà ta lôi ông Năm về thực tại. Ông nhìn bà ta, mỉm cười, rồi nắm lấy tay bà ta lắc mạnh :

- Cám ơn bà ! Cám ơn bà nhiều ! Tôi thật không biết nói gì cho phải. Bà thật tốt bụng ! Quá tốt bụng ! Cám ơn ! Cám ơn !

Giọng ông thật thành khẩn, làm như chính bà đã cho giấy xuất cảnh ! Bà ta không hiểu gì cả, vừa ngạc nhiên vừa buồn cười trước thái độ của ông Năm. Bà áp úng “Nhưng mà... Nhưng mà...” trong lúc ông Năm buông bà ra để chạy lên cầu thang. Nửa chừng, sức nhớ ra, ông dừng lại nghiêng người nói với xuống :

- Điện tín của vợ tôi ở Việt Nam. Bả nói bả sẽ qua đây ở với tôi ! Cám ơn ! Cám ơn nhiều !

Rồi ông phóng lên cầu thang, nhảy hai bậc một, nhanh như sóc, nhẹ như hươu. Làm như ông mới có hai mươi tuổi !

Vào phòng, ông ngã người lên giường, thở hổn hển. Cái tuổi hai mươi bắt thần tìm lại chỉ đủ giúp ông trèo hết bốn mươi tám nấc thang thôi ! Một lúc sau, ông cầm điện tín lên, đọc lại một lần nữa. Thật rõ ràng mà ! Đây nè, hàng chữ không bỏ dấu “*Da co xuat canh. Lo ve may bay cho em. Mai*” Đọc là hiểu ngay ! Còn Mai là tên của bả rồi, chớ còn ai vô đây nữa ! Cái tên dễ thương mà mình đã thương từ mấy chục năm, không còn lộn với ai được!

Vậy là chỉ còn có vé máy bay nữa là xong. Ông nhòm người lên nhìn tấm lịch tháng treo gần đó để thấy rằng mình bỗng quên mất hôm nay là thứ bảy ! Vậy phải đợi thứ hai mới vào sở lo vụ này được. Ông lại nằm xuống. Để thôi ! Nhờ thằng Durand đánh cái télex là xong ngay. Ờ... nhưng mình cũng phải gửi cái điện tín về cho bả mừng. Tội nghiệp ! Không biết ai chạy lo cho bả cái xuất cảnh, chớ bả thì lo khổ gì được với cái tánh hiền khô và nhất hất của bả. Nghĩ đến đó, ông Năm bỗng

thấy thương vợ vô cùng.

Cái người đàn bà hiền khô và nhát hít đó đã về làm vợ ông từ hơn ba mươi năm, trước sau như một, theo chồng như một cái bóng. Ngoài chuyện không có con, chẳng thấy bao giờ bà làm bận tâm ông. Con nhà giàu ở Gò Công, học ở Marie Curie, vậy mà cô gái có cái tên Trần thị Lệ Mai đó đã có một quan niệm sống thật cổ điển, thật Á đông. Và khi trở thành bà Trần văn Năm, luôn luôn bà đối xử với bên chồng thật vuông tròn và xem việc nội trợ như một thiên chức ! Hồi xưa, bạn bè vẫn nói là “thằng Năm trúng số độc đắc” hoặc “để bọc điều mới có người vợ như vậy”. Ông thì nghĩ rằng tại vợ mình hiền khô và nhát hít nên chẳng dám làm phiền ai bao giờ. Có lẽ nhờ vậy mà ai cũng thương... Ông lại nhòm dãy nhìn tấm lịch. Trên đó ông có ghi bằng marker đỏ con số 10 to bằng nửa bàn tay ở góc trái. Vậy mà cũng đã mười năm xa nhau ! Mỗi năm mua lịch, mình ngồi nắn nót viết con số lên đó giống như người tù bị lưu đày ghi số năm mà mình biệt xứ. Có khác là người tù còn biết ngày được thả chớ còn mình thì mù tịt. Đã tưởng vĩnh viễn sống một mình rồi... chết cũng một mình trên đất lưu vong này, nào ngờ Trời còn thương mình nhiều quá !

Ông ngồi hẳn dậy đốt điếu thuốc, khói thuốc thật thơm thật ngọt. Vậy mà cũng đã mười năm xa nhau ! Mười năm... lâu lắm chớ ! Vậy mà sao vẫn thấy còn thương còn nhớ. Lạ quá ! Có phải như vậy người ta gọi là chung thủy hay không ! Rồi ông nhìn quanh. Nhà cửa thiệt là lượm lượm, phải dọn dẹp lại coi cho nó được một chút. Vậy là ông đứng lên đẩy ghế, đẩy bàn, quên mất là mình còn mặc bộ đồ lớn để đi khu 13 và làm như bà Năm sắp qua tới bây giờ !

Vừa làm vừa nói một mình, lâu lâu ông ngừng lại hít một hơi thuốc thật sảng khoái. Hai cái fauteuils này cho sát vào tường, kê gần nhau để cùng ngồi coi télé. Cái télé nằm đó được rồi. Cái bàn ăn nhích qua một chút để có chỗ kéo cái nệm dưới gầm giường ra. Bả trên giường, mình dưới đất, tạm ổn trong khi chờ đợi kiếm nhà khác rộng hơn. Cái tủ búp-phê đẩy tới một chút là nằm ngang với bàn ăn. Mẹ nó ! Coi vậy mà cũng nặng ớn ! Ông đứng lên thở hổn hển, nhìn quanh. Bây giờ

coi có nét rồi đó. À ! Cái màn cửa sổ, phải tháo xuống đem giặt, cho nó “sáng” ra mới được. Rồi ông vào buồng tắm thay đồ. Đồ đạc ở đây thì sạch sẽ rồi, khỏi lo. À ! Còn cái tủ quần áo ở bên phòng ngoài nữa. Phải thu gọn lại cho có chỗ để bả để quần áo chớ ! Ông bỗng phì cười. Làm như mình sắp cưới vợ vậy ! Mà thiệt ! Sau mười năm xa cách, gặp lại nhau cũng giống như cưới nhau lần nữa chớ gì ! Ông soi gương chải lại tóc. Tóc mình mới có mấy sợi bạc thôi. Mặt mũi hầy còn “nét” lắm, ai mà nói mình sắp sáu mươi ? Cô dâu qua đây thấy chú rể như vậy là nhìn... rớt con mắt ! Ông Năm bỗng nghe lòng vui rộn rã, giống như tâm trạng ngày xưa, thuở còn trẻ, lúc sửa soạn đi đến nơi hẹn với người con gái tên Trần thị Lệ Mai...

...Vậy là trưa thứ bảy này ông Năm không thấy đói ! Tuy vậy, cũng phải “bỏ bụng” một cái gì, vì thói quen hơn là vì nhu cầu. Ông mở tủ lạnh lấy một trái cà tô-mát và một miếng thịt bò. Cà xắt khoanh, không dầu không dấm, thịt nướng trần trên vỉ sắt không muối không bơ. Làm cho “lấy có” và ăn cũng cho “lấy có”. Bởi vì tâm hồn ông đang mãi phiêu bồng ở đâu đâu xa lắm, hình như là ở Gò Công quê vợ, ở Gia Định quê mình, ở những ngày đầu “hai đứa gặp nhau” (Tiếng nói của tình yêu là một chuỗi dài im lặng !), ở rạp hát bóng Đại Nam là nơi “hai đứa hẹn hò” (Dù trời mưa anh cũng tới. Em nghe không ?), ở Đà Lạt ít lâu sau đó. Chao ôi ! Đẹp quá ! Dễ thương quá ! Tình yêu là cái gì mà sao mãi mãi vẫn còn nguyên, như mới hôm qua hôm kia...

Ông Năm lái xe lên phi trường Charles de Gaulle lần này là lần thứ hai. Hồi sáng, đã lên đó một lần, đợi cả tiếng đồng hồ để được thông báo là chuyến bay Air France từ Thái Lan qua sẽ đến trễ gần tám tiếng. Nhờ là nhân viên của hãng nên ông Năm được biết là máy bay bị trục trặc kỹ thuật ở Karachi. Trở về sở làm, ông ngồi đứng không yên, lâu lâu cứ nhìn đồng hồ. Bạn bè trong sở thấy vậy thương hại, mỗi người một câu an ủi trấn an. Có người ngồi lại gọi chuyện tán dóc cho ông đỡ thấy sốt ruột. Có người đặt tay lên vai ông

bóp mạnh:

- Georges ! Đợi chờ nhau mười năm mà mày còn chịu nổi huống gì chỉ có mấy tiếng đồng hồ nữa thôi. Can đảm lên chứ !

Vậy rồi thời gian cũng qua, chiều cũng xuống, để ông Năm lái xe đi phi trường, lòng náo nức xôn xao trong sự đợi chờ kỳ diệu.

Vào phi trường, ông gắn thẻ nhân viên lên ngực áo rồi đến quầy Air France hỏi thăm. Mô phật! Lần này máy bay sẽ đến đúng giờ. Hai cô tiếp viên trong quầy không quen ông Năm nhưng thấy đeo thẻ Air France, nên cũng hỏi đẫy đưa :

- Ông chờ đón bạn à ?

Ông mỉm cười, vừa bước đi vừa trả lời :

- Không ! Tôi đón nhà tôi. Chào hai cô.

Phi trường giờ này nhiều chuyến bay cùng đến một lúc nên người đi kẻ lại tấp nập. Ông Năm ngồi uống cà phê, hút thuốc, nhìn thiên hạ. Ông thấy ai cũng dễ thương hết! Ông muốn họ uống với ông một tách cà phê, hút với ông một điếu thuốc lá. Cà phê espresso thật ngon. Khói thuốc Dunhill thật ngọt. Tâm hồn ông Năm được trải rộng mênh mông...

Lại nghĩ đến bà Năm. Bả “điệu” lắm ! Lúc nào cũng sạch sẽ gọn ghẽ. Tóc lúc nào cũng chải gọn về phía sau rồi cuốn thành một vòng kẹp lại phía trên ót, thành ra khuôn mặt trái soan và cái cổ tròn lúc nào nhìn cũng rõ nét. Còn về quần áo thì bả chẳng bao giờ mặc loại có màu sắc sặc sỡ loè loẹt, luôn luôn hoặc đen hoặc xanh đậm và nếu có bông thì cũng phải tiệp màu với nền vải và hình dáng phải nhã nhặn, nho nhỏ tương xứng với tầm vóc của bả.

Hà ! Bả hiền khô và nhất hút vậy mà về vấn đề ăn mặc bả khó dàng trời ! Người ta nói bả có “gout”. Mình cũng nghĩ như vậy, nhưng nếu bả không có thân hình đều đặn cân đối thì không biết cái “gout” để vào đâu cho nó nổi?

Ông hít một hơi thuốc dài sảng khoái. Hồi đó sao mà mình mê bả quá, nhất là đôi bàn tay có ngón thon dài sang trọng và cặp mắt đen to như mắt đằm làm cho cái nhìn của bả lúc nào cũng có vẻ như ngạc nhiên. Điều lạ là sau này khi đã đứng tuổi, bả vẫn còn giữ nguyên đường nét thời con gái. Thành ra lắm khi nhìn bả, mình muốn trêu chọc bằng câu “Gái không con mà nom cũng mơn con mắt”, nhưng vì sợ bả buồn nên mình nín thinh luôn !

Ông Năm ngừng suy tư trên hình ảnh đẹp của bà vợ, mỉm cười vu vơ. Lại hút thuốc, lại nhìn thiên hạ. Hớp cà phê cuối cùng đã nguội ngắt mà sao vẫn còn thấy ngon lạ lùng. Bỗng ông bật cười. Sau bảy mươi lăm, sống với Việt Cộng mà bả vẫn tiếp tục “điệu” như thường !

Trong lúc người ta lôi quần áo cũ rách ra bán và để mặt mũi tóc tai lôi thôi lếch thếch cho có “tác phong cách mạng” thì bả vẫn gọn ghẽ sạch sẽ như thường, vẫn chút đỉnh má hồng, chút đỉnh son, vẫn quần dài áo ngắn tươm tất, mặc dù phải đạp xe đi làm công nhân ở tổ may thêu xa bảy tám cây số. Mình hay trêu chọc bả bằng câu nói của Việt Cộng “Song chân lý ấy vẫn không bao giờ thay đổi”, bả cười không nói. Vậy mà có hôm, bả trả lời bằng một câu... xanh dờn : “Đàn bà phải biết tự trọng. Làm như mấy bà cách mạng tóc tai xủ xộp, quần áo xốc xếch rộng rinh hoặc ngắn

ngủ như mất đồ khấn, em làm không được”...

Có tiếng nhạc chuông đìu dặt, tiếp theo là giọng bông trầm của cô tiếp viên thông báo chuyến bay Air France số AF 199 đến từ Thái Lan đã đáp xuống sân bay. Ông Năm đứng lên trả tiền, xong đi vào phía trong qua ngã văn phòng trực của hãng. Ông nghe lòng vừa náo nức vừa hồi hộp giống như ngày xưa khi đứng chờ xem kết quả thi tú tài ! Ông ra đón tận cổng vào. Có hai chuyến bay đến từ hai nơi khác nhau nhưng đồ hành khách xuống cùng một lúc, nên sân bay đầy người. Giữa cái lao xao lộn xộn đó, ông Năm nghển cổ tìm vợ trong luồng người thoát ra từ cổng F, cổng của chuyến bay Air France.

Ông nhìn từng khuôn mặt, từng người. Ông nhìn, ông chớp mắt để nhìn cho rõ hơn. Những gương mặt Á đông phờ phạc. Những gương mặt Á đông hốc hác. Những gương mặt Á đông xanh xao. Ông nhìn, ông chồm tới, nhích tới để nhìn. Bả dễ nhìn lắm. Lúc nào cũng sạch sẽ gọn ghẽ. Lúc nào cũng điệu. Trong đám đông, bả nổi hơn người ta nhờ nước da trắng hồng của gương mặt trái soan và đôi mắt lớn, cho nên dễ nhận ra lắm. Không phải bà này. Bà này già quá cũng không phải. Bà này coi ngờ ngờ nhưng đi chung với bầy con nít, không phải bả. Ông nhón chân lên để cái nhìn được đưa ra xa thì tai thoáng nghe hình như có tiếng người gọi nhỏ : “Ông Năm !” Ông vẫn tiếp tục nhìn từng người, từng khuôn mặt. Lại có tiếng người gọi nhỏ, lần này tiếng gọi lạc đi : “Ông Năm...”

Nghe rõ có tiếng ai gọi mình, ông nhìn lại. Ngay phía trước, đứng cách ông chỉ mấy bước, người gọi ông là một bà già tóc muối tiêu hớt bom bê ngắn như mấy bà Tàu Chợ Lớn, mặc áo len nâu rộng thùng thình, ống tay dài phủ mất hai bàn tay đang xách mỗi bên một túi vải.

Chỉ mới nhìn tới đó thôi, linh tánh bắt ông nhìn lại gương mặt : khuôn mặt gầy xạm nắng với những nếp nhăn trắng trắng ở khoé môi và đuôi mắt. Ngần đó thứ giống như miếng cau khô, chỉ trừ có hai con mắt là sinh động, là mở to như có vẻ ngạc nhiên, là nói lên, là nhắc nhở, là... là... Trời ơi ! Là vợ tôi đây mà ! Ông Năm nghẹn ngào bước tới,

hai tay đưa về phía bà già và chỉ còn đủ sức gọi có một tiếng : “Mai !” Ông ôm lấy vợ mắt nhắm nghiền đầu đón. Tội nghiệp ! Người vợ chỉ dám gọi chồng bằng hai tiếng “Ông Năm” như người xa lạ, và chỉ dám gọi có hai lần. Và khi chồng nhìn ra mình, ông chăm lấy mình, người vợ đó chỉ còn nói được bằng nước mắt !

Ông Năm buông vợ ra để nhìn lại lần nữa. Ông nghe nghẹn lời và nghẹn cả lòng. Ông chỉ còn nói được bằng hai bàn tay... Hai bàn tay vuốt làn tóc bạc bây giờ sao quá thẳng quá ngắn. Hai bàn tay ông lấy khuôn mặt bây giờ sao không lấp đầy hai lòng bàn tay. Hai bàn tay đặt xuống bờ vai bóp nhẹ. Dưới lớp áo len, ông cảm rõ nét gầy của bờ vai bây giờ. Bây giờ... Hồi đó... Từ trong sâu thẳm của lòng ông, nỗi đau khổ tột cùng bỗng bật lên thành tiếng, một thứ tiếng nói lệch lạc méo mó vì uất nghẹn : “Sao vậy nè ?”. Rồi, không kềm chế nổi nữa, không cần giữ gìn ý tứ gì nữa, trong cái rùng người xào xạc đó, ông ôm lấy vợ, ngửa mặt lên trời hét lên một cách thống thiết : “Sao vậy nè... Trời ?”. Tiếng “Trời” nặng trĩu thoát ra từ lồng ngực ông như tất cả sinh lực trong người được trút ra hết... Rồi ông ôm lấy vợ, nước mắt ràn rụa. Bà Năm cũng khóc nhưng vẫn không buông rời hai cái túi vải. Hơn mười năm sống với Việt Cộng, đã trở thành một bản năng : nắm chặt, giữ chặt những gì còn thuộc về mình, những gì mà “tụi nó” chưa kịp chiếm lấy, cướp lấy !

Một lúc lâu sau, phải một lúc lâu sau, ông Năm mới lấy lại bình tĩnh. Ông nói :

- Thôi mình về đi em !

Tiếng “em” thật tự nhiên, thật nhẹ nhàng. Tiếng “em” mà đã mười năm, bà không còn nghe thấy ! Bà cắn môi để kềm xúc động, nhìn chồng mà đuôi mắt nheo lại mỉm cười. Bà nghe một cái gì mát rượi đang len vào lòng, một cái gì đã làm rơi mất từ hơn mười năm, bây giờ mới tìm gặp lại. Mãi đến bây giờ, ông Năm mới thấy trong đôi mắt vợ, nét cũ ngày xưa : to tròn như mắt đằm, trông đen lay láy. Đôi mắt đó đang nhìn ông, cái nhìn ngời lên như muốn nói thật nhiều... Ông cúi xuống định xách hai túi vải. Bà Năm lắc đầu :

- Để em xách !

Tiếng “em cũng thật tự nhiên thật nhẹ nhàng. Giọng nói thật dịu dàng, trong trẻo. Làm như nước mắt đã tẩy sạch dấu vết của mười năm...

Ông vói tay cầm lấy quai túi :

- Để anh xách cho.

Bà Năm vừa bước đi, vừa nói, tay vẫn nắm chặt hai túi vải :

- Không sao. Em xách được. Ở bên, em gánh lúa mỗi ngày cho nhà má, có sao đâu?

Ông Năm bỗng nghe lòng quặn thắt. Thì ra “tụi nó” đày đọa bả đến nước đó ! Bả tội gì ? Tội gì ? Tội vượt biên ? Thì đã ở tù trên ba tháng rồi còn gì nữa ? Vậy tội gì ? Ông Năm nghiêng cái cằm thù trong răng để dừng chửi đổng, nhưng rồi ông cũng bật ra : “Quân khốn nạn !”

Về đến nhà thì trời đã xẩm tối. Lần này thì chính ông Năm xách hai túi vải, đi trước dẫn đường, lòng vui như mở hội. Đến chân cầu thang, ông nói :

- Ở từng lầu ba lận. Em leo nổi không ?

Bà Năm trả lời, giọng vẫn trong trẻo

- Gì không nổi ? Bây giờ em làm cái gì cũng nổi hết.

Rồi bà bước lên cầu thang, bước đều đặn. Ông Năm theo sau, nhìn dáng dấp nhỏ thó với mái tóc bạc hớt bom-bê cao ông bỗng thương vợ vô cùng. Mười năm... Mái tóc huyền mà ngày xưa hay kéo sát về phía sau để cuốn tròn kẹp gọn một vòng trên ót... bây giờ chỉ còn là như vậy ! Cái cổ tròn dẫn xuống bờ vai thon thon của hồi đó... bây giờ gầy nhom như vậy ! Mười năm... Chắc bả phải khổ ghê lắm, phải chịu đựng ghê lắm mới ra nông nổi này ! Tội nghiệp ! Người đàn bà hiền khô và nhát hót đó chưa làm phiền lụy ai bao giờ, vậy mà Việt Cộng vẫn moi ra một cái cớ nào đó để hành hạ. Và như vậy suốt mười năm. Lam lũ quá nên bả già trước tuổi, chớ bả cũng còn giữ được cái nhìn, giọng nói và tâm hồn... những thứ mà Việt Cộng không cưỡng chiếm được !

Vào nhà, ông Năm bật đèn lên, bà Năm nhìn quanh mỉm cười, không nói. Ông Năm đặt hai túi lên bàn ăn, rồi cũng nhìn quanh :

- Nhà của anh đó. Nhỏ như cái lỗ mũi. Tạm một

thời gian rồi mình sẽ kiếm nhà khác rộng hơn.

Bà Năm dịu dàng :

- Như vậy cũng được. Có hai đứa mà gì...

Bỗng nhiên hai người nhìn nhau. Tiếng “hai đứa” nhắc cho họ nhớ tới hoàn cảnh bây giờ, một hoàn cảnh mà từ lúc gặp lại nhau bao nhiêu thống hận đập dồn đã làm họ quên đi : bây giờ “hai đứa” vẫn còn có nhau, thật sự còn có nhau. Rồi sẽ không còn gì chia cách. Rồi sẽ đi bên nhau, đi hết đoạn đường còn lại, một đoạn đường không còn bao nhiêu xa... Bởi vì họ biết : họ đang bước vào mùa thu của cuộc đời... Cho nên họ nhìn nhau mà yêu thương dâng đầy trong mắt.

Bà Năm bước lại cửa sổ. Ngoài xa trên nền trời trắng đục, hiện lên thật rõ cây thánh giá và nóc nhà thờ Sacré Coeur. Bà Năm hỏi :

- Cây thánh giá này đây ?

Câu hỏi trống không nhưng hai người cùng hiểu: cây thánh giá mà ông Năm viết đi viết lại không biết bao nhiêu lần trong thư gửi về Việt Nam. Ông bước lại khoác vai vợ, gật gật đầu. Hai người yên lặng nhìn cây thánh giá như đang tạ ơn, giống như đang rước lễ, giống như cô dâu chú rể sau khi được kết hợp thành vợ chồng... Thời gian bỗng như dừng lại, để hình ảnh trở thành bất diệt, nói lên cái cao cả của tình yêu, cái huyền diệu của niềm tin... những thứ mà Việt Cộng muốn xoá bỏ để biến con người thành gỗ đá.

Một lúc lâu sao, bà Năm như sực tỉnh

- Để em soạn đồ ra.

Rồi bà bước lại bàn mở hai túi vải. Ông Năm đốt điếu thuốc, khói thuốc lằng lằng nhẹ. Ông ngồi cạnh giường nhìn vợ soạn đồ bằng đôi bàn tay xạm nắng với những đường gân nổi lên ngoằn ngoèo. Đôi bàn tay đã từng có ngón tay thon dài khéo léo từ đường kim mũi chỉ... bây giờ là như vậy ! Ông thấy thương vợ vô cùng.

Bà Năm soạn đồ ra để trên bàn : vài bộ quần áo, mấy cái khăn lông, một cái mền nhỏ...

Vừa làm bà vừa nói

- Có bao nhiêu, em đem theo hết. Nói là đi chánh thức chớ không biết lúc nào tụi nó bắt mình lại. Có nhiều người lên máy bay rồi mà còn bị lôi xuống, không biết vì cớ gì. Rồi khi được thả ra là trắng tay.

Bà lấy trong túi ra một khuôn hình, trao cho ông Năm :

- Em đem hình ông già bà già qua để lâu lâu mình thắp một cây nhang.

Ông Năm nhìn hình cha mẹ, lòng bồi hồi xúc động. Hình này, hồi đó, để trên bàn thờ nhà cũ. Nhà bị tịch thu, không hiểu bả làm sao lấy được để mang qua đây ? Ông đứng lên nhìn quanh, rồi treo khuôn hình lên cây đinh trên tường đối diện.

Có tiếng bà Năm nói :

- Em có đem qua cho anh chai rượu nếp than nữa. Nhớ hồi đó anh ưa lắm.

Ông quay lại, cầm chai lên mở nút. Chưa đặt miệng chai lên mũi mà mùi rượu ngọt ngào thơm phức tỏa ra thật nồng nàn. Ông hít một hơi dài, đóng nút lại, rồi nhìn chai rượu mà ứa nước mắt. Nỗi nhớ quê hương nằm sâu trong tim thức, bây giờ, mùi rượu nếp than, màu rượu nếp than đã làm bật dậy, vô cùng mãnh liệt. Ông tưởng chừng như vừa hửi thấy mùi thơm quê hương. Có mùi ngọt ngào của lúa chín, có mùi nồng nồng của rơm của rạ, có mùi hăng hăng của đồng un đốt cạnh chuồng trâu chuồng bò... Ông tưởng chừng như đang giữ trong tay một mảnh trời quen thuộc. Ở đó có màu tím lờn lờn của hoa bằng lăng, có màu tím nâu nâu của vỏ măng cụt, có màu tím học trò của trái mồng tơi, và những tà áo tím phất phơ theo gió qua cầu, với những chiều tím quê ngoại, đứng ngẩn ngơ bên sông Vàm Cỏ khi tuổi vừa mới lớn... Chao ơi ! Ngần đó thứ, tưởng quên nhưng vẫn nhớ. Ngần đó thứ bây giờ xa thật xa. Xa, không phải vì cách biệt, mà xa vì không còn thuộc về mình nữa !

Ông Năm cầm chai lắc lắc, bọt nếp than tím ngát dợn lên trong lòng chai. Ông mở nút rót thẳng vào miệng một hớp. Chất rượu béo ngậy ngọt ngào cay cay nhắc ông nhớ những quán nhậu ở Hóc Môn, những món thịt rừng ở Biên Hòa, những con cá mú sữa kho tộ ở Vũng Tàu bãi sau bãi trước... Ông ngậm lấy hớp rượu để nghe rõ chất rượu đang thấm vào nướu răng, đang thấm vào các thớ thịt cổ, đang thấm lên óc giọng, đang nồng lên mũi. Ôi ! Mùi vị quê hương là đây... ông không cầm được nước mắt !

Bà Năm vẫn âm thầm soạn đồ đạc. Bà hiểu ông Năm lắm và nghe thương chồng vô cùng. Tội nghiệp ! Mười năm xa quê hương...

Ông Năm vào phòng tắm rửa mặt rồi ra chỉ chỗ cho vợ xếp quần áo. Xong ông bảo :

- Anh đã làm sẵn mấy món ăn cho hai đứa. Để anh đem ra hâm. Em đặt bàn đi. Đồ đạc trong tủ búp-phê đó.

Bà Năm nghi ngờ :

- Anh mà làm bếp cái nổi gì ? Mua ở tiệm thì có.

Ông Năm cười sảng khoái :

- Em lầm rồi ! Bây giờ, anh làm cái gì cũng được hết. Nấu bếp, giặt đồ, làm ménage ... đủ thứ. Rồi em coi ! À... đặt bàn em nhớ để một đĩa sâu cho món súp légume và một đĩa trẹt cho món gà nấu rượu, nghe !

Bà Năm mỉm cười, thấy chồng sung sướng mà lòng cũng thênh thang trải rộng.

Một lúc sau, hai vợ chồng ngồi vào bàn ăn. Trên bàn cũng có hai cây nến. Cũng khăn trải bàn trắng phau, cũng khăn ăn màu xám lợt, cũng đĩa trắng chạy chỉ vàng, cũng nĩa dao cạo gỗ có nét vẽ cong cong nhẹ nhàng. Và không quên hai ly rượu có chân, đựng chút rượu nếp than có màu tím đậm đà và hương thơm mời mọc.

Ông vui vẻ :

- Như vậy mới đúng là nuit de nocces chứ, phải không em ?

Bà Năm nhìn chồng không nói, nhưng vành tai bỗng đỏ bừng. Bà nói lảng :

- Súp ngon chớ ! Anh học nấu ở đâu vậy ?

Ông để ngón tay trở lên môi, vẻ bí mật :

- Hùm... Không nói đâu ! Ông Tiên người Tàu chuyên nấu đồ Tây chỉ đó, dặn anh đừng nói cho ai biết !

Rồi cả hai cùng cười vì hình ảnh ngộ nghĩnh đó, cái cười hồn nhiên tìm lại sau mười năm xa nhau...

Bữa ăn kéo dài bằng những chuyện kể cho nhau nghe, nhớ đâu kể đó, không mạch lạc đầu đuôi, bởi vì trong thời gian mười năm có biết bao nhiêu sự việc đã xảy ra để mà nhớ cặn kẽ cái nào sau cái nào trước ! Dọn dẹp xong thì trời đã

khuya. Hai vợ chồng chia nhau, bà nằm trên giường, ông nằm trên nệm dưới đất.

Tất đèn đã lâu mà hai người vẫn còn trần trọc. Làm như còn thèm nói chuyện với nhau nữa ! Bóng tối dày đặc vây quanh. Không khí trong nhà êm êm mát mát. Mùi rượu nếp than và mùi thuốc lá Dunhill còn phản phất thơm thơm.

Bỗng bà Năm nghe một bàn tay của chồng đặt lên mình mình. Toàn thân bà run lên nhè nhẹ. Hơi thở của bà bỗng trở nên phập phồng. Một cảm giác dường như thật cũ, mà cũng dường như thật mới, điu điu ngây ngây... Bà không biết nữa ! Rồi, không tự chủ được, bà cầm bàn tay chồng áp lên má, lên mũi, lên môi. Bàn tay này tưởng đã vĩnh viễn không còn nhìn thấy, cầm lấy. Da thịt này tưởng đã vĩnh viễn không còn đụng chạm sờ mó được. Mười năm... Mười năm...

Nước mắt bỗng chảy dài xuống hai bên tai, bà Năm thốt lên nho nhỏ : “Mình !”. Chỉ có một âm đơn độc, nhưng sao tiếng “mình” nói lên thật nhiều, diễn tả thật nhiều. Tiếng “mình” mà mười năm nay ông Năm không còn nghe. Tiếng “mình” gọi lên tình nghĩa vợ chồng, nỗi niềm chia xẻ. Tiếng “mình” cũng là tiếng nói của yêu đương, của hài hoà sum họp. Và tiếng “mình” ở đây, trong hoàn cảnh này, sao nghe thật mơn mọc dâng hiến... Người đàn bà mười năm khổ hận đó, vợ ông, cần được yêu thương thật nhiều để bù lại. Tiếng “mình” gọi nhỏ trong đêm bỗng nghe tiếp nối... Bồi hồi xúc động, ông Năm chồm lên ôm xóc lấy vợ, hôn tràn lên tóc, lên má, lên môi. Ông nghe trong tay, run lên như đang cơn sốt, thân xác gầy còm của vợ. Và tai ông còn nghe những tiếng “mình” đứt quãng ú ớ như tiếng nói trong chiêm bao...

Cuộc tình của tuổi vào thu âm thầm như lá rụng bên ngoài nhưng cũng nồng nàn ngọt lịm như hớp rượu nếp than cùng chia nhau khi nãy. Có mùa chớm thu nào mà không thấy còn sót lại vài tia nắng hạ ?

Tôi muốn câu chuyện này chấm dứt ở đây cho cuộc tình được đẹp như bài thơ, được vương tròn như trong

tiểu thuyết. Nhưng trên thật tế không phải như vậy. Bởi vì...

...Một tháng sau đó, bà Năm ngã bệnh, phải vào nằm nhà thương. Bà bị ung thư phổi, ở thời kỳ chót.

Bà đã giấu ông Năm, lâu nay, bây giờ bà mới cho biết : hồi còn ở Việt Nam, nhờ khám thấy ung thư nên bà mới xin được chiếu khán xuất cảnh.

“Nhà nước Cách Mạng vốn khoan hồng nhân đạo, nên cho phép chị sang thăm chồng đấy ! Chớ chị không nằm trong diện được cứu xét nào cả. Rõ chưa ?”. Gã cán bộ trao giấy phép cho bà Năm, mà nói như thật !

Tụi nó dư biết rằng có giữ bà lại cũng chỉ tốn gạo tốn khoai thêm vài tháng nữa và là một miệng ăn phi sản xuất, chẳng lợi lộc gì cho “nhân dân”. Thà tống đi gấp để khỏi phải chôn thêm một người, chật đất !

Ong Năm đã ngồi bên giường vợ suốt thời gian cuối cùng. Ông đã cầm bàn tay còn mang tỳ vết của mười năm gian khổ. Ông đã ôm gương mặt phong trần chưa kịp đổi hồng sau mấy tuần sống đầy hạnh phúc.

Và cuối cùng, ông đã chải lại mái tóc bạc chưa kịp dài để được cuốn tròn kẹp lên sau ót, như ngày xưa...

Ông đã gục lên thân xác gầy khô, khóc với tất cả nước mắt còn lại.

Mùa thu đó lá rụng thật nhiều... ●

TRẦN KHẮC CHUNG HUYỀN TRẦN CÔNG CHÚA

• HOÀNG HƯƠNG TRANG

Từ xưa đa số người Việt mặc nhiên cho rằng Trần Khắc Chung và Huyền Trân công chúa là một mối tình. Họ kể truyền miệng đời này qua đời khác thành ra vô tình đã “Đóng Đinh” đó là một mối tình như có thực. Chính tôi từ mấy chục năm qua cũng tin như vậy. Cứ cho là trước khi đi làm vợ vua Chiêm Chế Mân, Huyền Trân công chúa đã có ý tình dan díu với Trần Khắc Chung, nên khi Chế Mân chết, vua Trần sai Khắc Chung đi cứu con gái khỏi bị hỏa thiêu chết theo chồng theo phong tục của hoàng gia Chiêm Thành, thì hai người “Tình cũ” lại được “tái hợp”. Cuộc cứu hộ công chúa thành công và hai người lên thuyền trên biển một thời gian khá dài có đến hàng năm, mới về tới Thăng Long.

Mãi cho đến khi thành phố Huế xây dựng Trung tâm văn hóa Huyền Trân, mà dân Huế gọi là Đền thờ Huyền Trân công chúa; tôi có dịp đến viếng, tìm hiểu căn kẽ, đọc kỹ sử liệu và văn bia tại đền thờ, thật sự tôi đã sửng sờ, ngỡ ngàng khi biết ra sự thật có trong sử liệu và văn bia tại Đền Thờ đã viết lại cho đúng sự thật. Ôi! Một nỗi oan đã kéo dài với thời gian mấy thế kỷ, mà không ai minh oan cho hai người.

Theo sử liệu, khi công chúa Huyền Trân còn ở Thăng Long, chỉ mới 13 tuổi, đã được vua cha hứa gả cho Chế Mân. Khi đó, lão tướng Trần Khắc Chung đã rất già, vốn không phải họ Trần, mà là họ Đỗ, vì có nhiều công chiến trận nên được vua cho cải ra họ Trần. Lão tướng ngoài tài trận mạc, còn có tài thêu thùa rất khéo tay, vì vậy các công chúa trong triều được lão tướng dạy cho học thêu thùa.

Công chúa Huyền Trân lúc đi lấy chồng mới 15 tuổi, là cháu ngoại của danh tướng Trần Hưng Đạo. Lúc đó, lão tướng Khắc Chung đã già, đã có 3 đời vợ, con cháu đầy đàn, không thể nào lại dan díu với cô công chúa 13 tuổi là cháu ngoại của Trần Hưng Đạo được. Thuở xa xưa trên 700 năm trước đó, một cô gái nhỏ mới 13, 14 tuổi có dám yêu một ông già đã có vợ, con, cháu đầy đàn?

Ngay thời đại ngày nay, điều đó cũng khó có thể xảy ra.

Cho đến khi vua Trần sai đi cứu công chúa là vì lão tướng đáng tin cậy, có nhiều mưu kế, từng trải trận mạc, mới có thể cứu được công chúa thoát khỏi lên giàn hỏa thiêu. Lúc này công chúa mới sinh hoàng tử được 2 tháng.

Lão tướng Khắc Chung đã Lưỡng kế tự kế, vừa thay mặt vua Trần để phúng điệu với triều đình Chiêm Thành (Chế Mân chết, Chế Củ lên nối ngôi vua cũng chỉ mới trên dưới 15 tuổi, là con trai của bà Hoàng hậu lớn của Chế Mân, còn con của Huyền Trân là Chế Chí mới sinh được 2 tháng) vừa đề nghị với triều đình Chiêm Thành cho phép công chúa Huyền Trân ra biển Đông để hướng về quê hương bái biệt vua Cha, rồi sẽ trở vào để lên giàn hỏa.

Triều đình Chiêm Thành đã bị mắc mưu của lão tướng Việt Nam, đã bằng lòng cho công chúa Huyền Trân ra biển để bái biệt vua cha. Vừa hay trời phù hộ cho lão tướng, sương mù dày đặc bao phủ cả biển khơi, ba bên bốn bề

đều không thấy rõ, nhân cơ hội đó, lão tướng đưa công chúa qua thuyền nhẹ, và dòng tuốt về phía Bắc. Trên thuyền chỉ có mấy thủy binh chèo thuyền, thuyền nhẹ đi rất nhanh, sương mù đã che khuất bóng họ.

Khi thuyền vào đến vùng biển Quảng Trị thì bị bão lớn, sóng đánh dữ dội suýt chìm thuyền, phải tấp vào bờ. Vùng đất Quảng Trị bấy giờ thuộc hai Châu Ô, Lý là đất mà Chế Mân đã dâng cho vua Trần làm sính lễ để cưới công chúa nhà Trần.

Đất đã là của nước Việt, có quan trị nhậm do vua Trần cử đến cai quản. Chính quan cai quản đất mới này đã giấu nhem rất bí mật tung tích của lão tướng và Huyền Trân, chờ hết mùa giông bão, sửa chữa thuyền xong mới có thể tiếp tục hành trình ra Bắc.

Tại sao phải giấu tung tích? Bởi thủy quân Chiêm Thành rất giỏi thủy trận, đã từng đánh ra tận Thăng Long thời Chế Bồng Nga, do đó họ có thể cho thuyền truy lùng thuyền của Khắc Chung và công chúa.

Hai người được vị quan Việt Nam giấu kỹ đồng thời lo sửa chữa thuyền bè đã bị bão làm hư hỏng nặng. Hơn năm sau, hết mùa bão, trời yên biển lặng, quân Chiêm không truy đuổi nữa, thuyền cũng đã sửa chữa xong, họ mới tiếp tục cuộc hải trình ra Bắc.

Tuy được cứu thoát, nhưng công chúa trong tâm trạng mất một đứa con trai đầu lòng mới 2 tháng tuổi, cùng với nỗi đau vừa mất chồng, cùng nỗi

sợ hãi vừa thoát lên giàn hỏa thiêu. Thử hỏi trong tâm trạng đau buồn mất chồng, mất con, và lo sợ như thế, còn tâm trạng đâu để đan dúi, ngoại tình?

Sở dĩ người đời sau thù ghét nên mối tình Trần Khắc Chung và công chúa Huyền Trân là do họ đồng hóa với mối tình Tây Thi - Phạm Lãi bên Tàu. Sau khi báo thù vua Tàu, Tây Thi đã theo người tình cũ là Phạm Lãi chèo thuyền chu du vào Ngũ Hồ sống với nhau, lênh đênh bênh bồng trên sóng nước, bỏ lại thế gian sau lưng.

Do đó người Việt đời sau cứ thần nhiên đồng hóa mối tình Tây Thi - Phạm Lãi và Huyền Trân - Trần Khắc Chung như là một.

Đó là nỗi oan của Lão Tướng Trần Khắc Chung và là nỗi oan của sương phụ Huyền Trân mà ngày nay chúng ta phải hiểu và đánh giá lại cho rõ ràng.

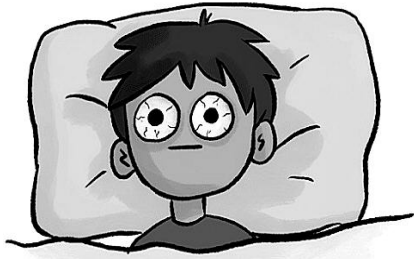

Khi về đến Thăng Long, Huyền Trân lên núi Yên Tử trình diện vua cha là Phật Hoàng Trần Nhân Tông, rồi quy y đi tu, lấy pháp danh là Hương Tràng ni sư. Bà vừa tu hành vừa dạy dân dệt vải và làm thuốc cứu bệnh cho dân.

Cùng ước mong rằng người Việt Nam ta ai cũng có dịp đến viếng đền thờ Huyền Trân công chúa ở Huế để có dịp tận tường đọc kỹ văn bia và sử liệu chính thức đáng tin cậy để minh oan cho công chúa Huyền Trân và Lão tướng Trần Khắc Chung.

Riêng chúng tôi, sau lần có dịp đến viếng đền thờ và đọc cặn kẽ sử liệu, văn bia., người viết đã thấp hươg cúi đầu chân thành tạ lỗi với người xưa, vì mình đã lầm tưởng mấy chục năm qua chỉ vì hai chữ “tương truyền”, oan cho một người phụ nữ đoan hạnh và một vị lão tướng tài ba •

(Gia Nguyễn chia sẻ từ Thành Phố Gió
Mr. HànLT - tlh chuyển tiếp)

NGU THẬT hay NGU GIẢ?

• NGÔ TRƯỜNG AN

Nhiều người cùng thế hệ với tôi hoặc anh chị tôi hiện nay đã ngoài 60 cả rồi. Nhưng chẳng hiểu họ giả vờ ngu hay là ngu bẩm sinh, mà không phân biệt được mốc thời gian của các giai đoạn lịch sử. Họ cứ đem chuyện HỒI XƯA để so sánh với giai đoạn hôm nay, rồi chửi rửa tôi là thằng phản động!

Họ nói với nhau rằng, thì, là, mà ... Ngày xưa nghèo khổ, bây giờ được như ri là quá phát triển rồi. Rằng xưa đói, cơm không có ăn, áo không đủ mặc, giờ vậy còn đòi gì nữa? Rằng xưa trên bom dưới đạn, bây giờ hòa bình dù có vất vả ngủ cũng ngon giấc, chả sợ chết chóc vì bom rơi, đạn lạc. Bla..bla ...!!

Cái ngu của các người này là không phân định được hồi xưa là hồi xưa nào. Trong bài viết này, tôi sẽ chỉ ra cái mà các người này thường gọi là “hồi xưa” ấy. Nó có 2 giai đoạn: trước 30.4.1975 và sau 30.4.1975. Là vậy:

Trước 30.4.75, một người lao động bình thường có thể nuôi sống vợ và 7-8 đứa con. Công chức làm cho các hãng xưởng tư nhân hoặc công chức nhà nước đều được trả lương cả vợ lẫn con, thì làm sao mà đói? Người già cả không nơi nương tựa, được chính phủ đưa vào viện DƯỠNG LÃO chăm sóc. Trẻ em mồ côi được chính phủ đưa vào viện CÔ NHI nuôi nấng. Kẻ tha phương cầu thực (chạy giặc) thì có trại TỊ NẠN nương thân. Người nghèo khổ thì có trại TÊ BẮN giúp đỡ. Kẻ lữ hành lỡ độ đường thì có QUÁN CƠM XÃ HỘI ăn uống hoàn toàn miễn phí. Vậy, đói khổ nó ở đâu ra?

Trong một đất nước đang chiến tranh thì làm sao mà phát triển cơ sở hạ tầng mà so bì với thời bình? Nhưng dù sao thời đó cũng đủ trường học khang trang với chương trình giáo dục để học sinh ngồi học văn, học lễ chứ không như các trường vùng cao ngày nay. Dù không phát triển, nhưng bệnh viện mỗi người một giường, chứ “đéo” có cảnh chen chúc dưới gầm giường. Dù kinh tế không bằng hôm nay, nhưng người dân chẳng gánh nợ công, mà lại được nhà nước chữa bệnh hoàn toàn miễn phí và học sinh đi học cũng chẳng tốn đồng bạc học phí nào. Như vậy thì thử hỏi, hồi nào phát triển hơn?

Nói bây giờ hòa bình sướng hơn hồi xưa vì không sợ tiếng súng, tiếng bom? Vậy thử hỏi các người, cuộc chiến này do ai gây ra? Ai đem bom đạn Nga Tàu vào tàn sát miền Nam? Ngu thật hay giả ngu vậy mấy người này?

Còn nói về “hồi xưa” của giai đoạn sau 1975 mấy người bị đói là đúng rồi. Không đói sao được khi vừa im tiếng súng là họ đến nhà

bắt nộp lúa nuôi quân hết đợt này sang đợt khác. Không đói sao được khi nhà ông có 500 đồng, họ chỉ đổi ông được 1 đồng. Không đói sao được khi ông thu hoạch mùa vụ xong đều phải gánh hết lên HTX. Không đói sao được khi nhà ông nuôi được con bò hay con heo cũng không được bán hoặc làm thịt, mà phải giao cho HTX... Không rách sao được, khi gia đình ông 3-4 người mới được xét duyệt cho mua 1 mét vải quần. Không te tua sao được, khi ông cần 1 cái nồi để nấu cháo, lúc đến cửa hàng mậu dịch quốc doanh thì họ đưa cho ông 1 chiếc lốp xe đạp???

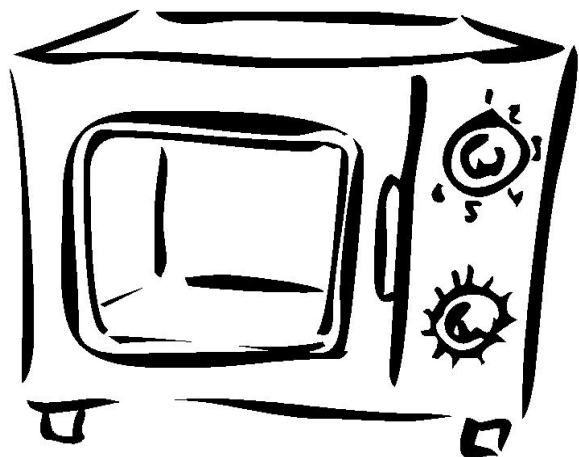
Các ông phải biết cái hồi xưa đói khổ đó do ai gây ra chứ. Từ một đất nước tự do muốn đi đâu thì đi, muốn mua cái gì thì mua, muốn ăn cái gì cũng có... Tự nhiên quay sang muốn đi đâu phải xin giấy tạm trú, tạm vắng. Muốn mua cái quần, cái áo, đôi dép cũng phải chờ xét duyệt mà chưa chắc đã được. Muốn ăn thì phải xếp hàng mua phiếu nơi cửa hàng quốc doanh, mà chưa chắc đã được ăn món mình ưa thích.... Những điều đó chế độ nào gây ra cho các người vậy?

Già hết rồi, có ngu thì chừa lại cho đời một ít.

Sao cứ giành hết phần ngu của thiên hạ vậy mấy ông bà? •

Trang Y Tế Bảo Vệ Sức Khỏe của Bác sĩ Nguyễn Ý Đức

(Để tưởng nhớ vị “lang y” rất nhiệt thành với cộng đồng đã qua đời)

Lò Nấu VI-BA MICROWAVE OVEN

Lò Vi Ba (Microwave oven) hay là lò nấu dùng sóng cực ngắn, hiện nay đã rất phổ biến. Nhà giàu có thì mua một lò gắn vào tường với đủ nút bấm hiện đại. Nhà nghèo cũng có thể mua được một lò vi ba cỡ nhỏ, rất giản dị, dễ sử dụng.

Nấu thực phẩm bằng lò này đã trở thành một nhu cầu hàng ngày vì tiện lợi, mau chóng lại tốn ít nhiên liệu. Nhưng cũng như mọi sáng chế của khoa học, việc sử dụng lò cũng có một số điểm rủi ro, bất lợi.

Lịch sử Lò Vi Ba

Nhiều phát minh khoa học là kết quả của những nhận xét tình cờ. Kháng sinh Penicillin được tìm ra khi nhà vi trùng học người Anh Alexander Fleming thấy một loại mốc meo ăn mất mấy con vi khuẩn của mình nuôi trong ống nghiệm.

Thuốc chủng ngừa bệnh đậu mùa được bào chế nhờ quan sát của bác sĩ Edward Jenner với phụ nữ vắt sữa ở bò mắc bệnh này.

Nguyên tắc của lò vi ba thì được tìm ra khi một nghiên cứu gia đói bụng, bực mình vì thổi súp cù là trong túi bị mềm chảy, trong khi ông ta đang làm việc với một dụng cụ điện tử..

Đó là viên kỹ sư tự học Percy Spender của công ty Raytheon. Vào một ngày lao động như thường lệ của năm 1946, ông Spencer được hăng giao cho việc nghiên về phóng xạ của ống từ trường Mag-

netron. Ống này được Anh quốc sáng chế và sử dụng năm 1940 ở Âu Châu trong Đệ Nhị Thế Chiến, dùng để phát hiện quân đội Đức.

Đang làm việc, ông Spencer thấy đói bụng. Thò tay vào túi để lấy thổi sô-cô-la mà bà vợ đưa cho hồi sáng, thì cục kẹo đã mềm nhũn, không ăn được. Ông ta bực mình. Nhưng một câu hỏi lóe ra trong óc: tại sao nó lại mềm chảy? Sáng nay khi vợ đưa cho nó còn cứng nhắc kia mà? Ông ta rửa thằm, chắc là cái ống Magnetron này nó hại mình đây. Và để thách thức, ông ta lấy mấy hạt bắp, để cạnh ống coi xem tác dụng của ống ra sao. Bắp nổ bung, chín và ăn được. Ông ta bèn thử với quả trứng gà sống. Đồng bạn tò mò xúm nhau vào coi. Trứng rung động rồi chín nổ tung tóe bắn vào mặt mọi người.

Ngồi suy nghĩ, Percy kết luận là những luồng từ điện cực ngắn phát ra từ ống Magnetron tác dụng lên cục súp cù là, quả trứng, hạt ngô làm chín các thứ này. Như vậy thì sóng này cũng có thể làm chín các thực phẩm khác. Thế là ông ta bắt tay vào việc sáng chế ra một lò nấu bằng sóng cực ngắn.

Lò nấu vi ba đầu tiên do Percy làm ra năm 1947, cân nặng 340kg, cao gần 1,8 mét, giá 5000 đô la Mỹ.

Tiếp tục cải tiến, nhà sản xuất làm ra các lò nhỏ hơn, rẻ hơn để phục vụ công chúng. Năm 1952,

công ty Tappan đưa ra một lò nhỏ đầu tiên cho gia đình với giá dưới 500 Mỹ kim. Ngày nay thì lò vi ba hoàn hảo hơn nhiều và giá thành cũng chẳng mắc mớ gì!

Nguyên tắc.

Lò vi ba sử dụng những sóng điện từ cực ngắn để làm chín thực phẩm. Đó là sóng vi ba phát ra từ một bộ phận gọi là magnetron đặt trong một cái lò kín.

Magnetron là một cái ống kiểm soát điện từ. Ống này biến điện năng ra các sóng phóng xạ nhỏ. Sóng kích động các phân tử của nước trong món ăn. Phân tử nước là lưỡng cực với dương và âm cực ở mỗi đầu.

Dưới ảnh hưởng của sóng điện từ, nước trong thực phẩm chuyển động tới lui nhanh mạnh, sinh ra nhiệt và làm chín thức ăn. Sự kích động nước này diễn ra sâu nông tùy khả năng xâm nhập của sóng.

Với lò nấu thông thường thì nhiệt ảnh hưởng vào thực phẩm dần dần từ ngoài vào trong, nên mặt ngoài sém vàng.

Ngược lại, lò vi ba thì sóng chui sâu khoảng 2,5 cm, làm chín món ăn từ trong ra, nên thời gian nấu nhanh hơn lò thường tới bốn lần và dùng ít năng lượng hơn.

Sóng từ ống magnetron phát ra được những cánh quạt nhỏ phân tán đều trong lò và xâm nhập món ăn. Vách lò bằng kim loại và cửa lò với hai khóa an toàn khép kín ngăn sóng thoát ra ngoài. Cửa chỉ cần hé ra một chút là lò sẽ không hoạt động.

Ưu-nhược điểm của lò Vi Ba

Ưu điểm : Lò vi ba có những ưu điểm như sau:

- Tiết kiệm năng lượng;
- Giảm thời gian nấu;
- Thực phẩm giữ được nhiều chất dinh dưỡng và hương vị nguyên thủy;
- Không cần pha thêm dầu, mỡ;
- Dễ lau chùi sạch sẽ;
- Không tạo ra hơi nóng trong bếp;
- Không dùng nhiều nước trong món ăn nên mất rất ít chất dinh dưỡng;
- Có thể nấu và ăn thực phẩm trong cùng đồ chứa;

Nhược điểm:

Nhưng lò vi ba cũng có vài nhược điểm như sau:

- Phóng xạ có thể thoát ra ngoài;
- Không phải thực phẩm nào cũng nấu bằng lò vi ba được;
- Mỗi lò có công suất khác nhau nhưng thường thường là từ 500 tới 700 watts. Trong lò, sóng điện từ phân phối không đều, có chỗ nóng nhiều (chung quanh lò) chỗ ít nóng (giữa lò). Vì thế, ở giữa lò, thực phẩm chậm chín hơn ở chung quanh lò. Khi nấu, nên xếp thực phẩm theo vòng tròn, phần thực phẩm to, dày quay ra ngoài.

Đồ đựng để nấu:

Trước khi sử dụng, nên đọc kỹ và tuân theo các hướng dẫn của mỗi lò nấu.

- Chỉ dùng đồ đựng thực phẩm an toàn trong lò vi ba. Muốn thử độ an toàn, đặt đồ đựng trong lò với một ly nước lạnh. Vặn lò với nhiệt độ cao trong một phút. Nếu đồ đựng không nóng là an toàn. Nếu đồ đựng nóng thì không nên dùng, vì nó giữ nhiệt, sẽ làm thực phẩm lâu chín.

Trên thị trường, có bán đồ đựng (container) đặc biệt cho lò vi ba, nhưng cũng cần mua sắm toàn bộ. Những đồ đựng sẵn có trong nhà cũng nhiều loại có thể dùng được. Nói chung, dụng cụ bằng thủy tinh, đồ sứ, đồ gốm, một vài loại nhựa, giấy cứng đều dùng được vì chúng chống nhiệt, sóng từ trường chạy qua đồ nấu để làm nóng món ăn. Đồ nấu nóng là do nhiệt từ món ăn nấu chín lan qua chứ không do vi ba. Đĩa giấy, khăn giấy rất tốt trong việc nấu bằng lò vi ba.

- Không nên dùng đồ sứ có viền kim loại sợ gây ra tia lửa điện (Arcing). Đồ kim loại hút giữ nhiệt, làm thực phẩm lâu chín và cũng gây ra tia điện.

Hình dạng đồ nấu cũng quan hệ: với dụng cụ hình tròn, món ăn chín đều, còn hình vuông thì ở góc chín nhiều hơn; luôn luôn dùng đồ nấu lớn hơn món ăn để khỏi tràn ra ngoài.

- Không dùng các hộp làm bằng chất dẻo đựng thực phẩm bán sẵn, các hộp xốp, bao giấy nâu vì hóa chất độc từ các thứ này khi nóng có thể lẫn

vào thức ăn;

-Không dùng đồ đựng bằng gỗ vì khi nóng sẽ nứt;

-Không dùng đồ đựng bằng nylon hoặc polyester vì có thể chảy mềm khi nóng lên;

-Đừng đậy món ăn quá kín vì áp lực bên trong lên cao sẽ nổ tung. Phủ đồ nấu với miếng khăn giấy sáp hoặc miếng nhựa mỏng để giữ hơi ẩm cho món ăn.

-Không nên dùng nhôm lá (aluminum foil), trừ khi sách chỉ dẫn xác định có thể dùng được.

Công dụng

Lò Vi ba rất thuận tiện để:

-Hâm món ăn dư, vì không cần cho thêm nước mà cũng không sợ món ăn khô cháy hoặc dính với nhau và hương vị vẫn còn nguyên.

-Rã đá mau hơn là để ra ngoài không khí và để ở nhiệt độ thấp

-Nấu chín thực phẩm rất nhanh.

-Rau đông lạnh nấu lò vi ba rất thuận lợi vì nấu mau, không cần thêm nước nên sinh tố và hương vị món ăn không mất.

-Thịt miếng lớn nấu rất tốt vì tiết kiệm thời gian

Thời gian nấu

Thời gian để nấu tùy thuộc vào:

-Kích thước món ăn: loại mỏng, nhỏ nấu mau hơn loại dày to; -loại dài nhỏ mau hơn vuông lớn;

-Món ăn mềm, xốp khô nấu mau hơn các món ăn cứng, đặc, ẩm ướt;

-Món ăn nhiều đường mỡ mau nóng ;

-Đồ nấu bằng chất dẻo plastic mau nóng hơn đồ thủy tinh, đồ gốm.

Nên đậy đồ đựng thực phẩm bằng giấy sáp, plastic để thức ăn không bị khô và chín đều.

Sau khi tắt lò, món ăn vẫn tiếp tục được nấu chín cho tới khi nguội. Món ăn càng lớn thì thời gian này càng lâu.

Trong khi nấu, đôi khi phải khuấy thực phẩm hoặc trở chiều để phân tán nhiệt và làm thực phẩm

chín đều.

Để đảm bảo an toàn

-Không nấu khi cửa lò không đóng kín hoặc bị vênh.

-Không hâm nóng các đồ nấu bịt kín vì áp suất lên cao bình sẽ nổ .

-Không mở lò khi không có thực phẩm trong lò.

-Luôn luôn có nước hoặc thực phẩm ướt khi dùng lò, để tránh cho ống magnetron khỏi bị hư hao.

-Khi món ăn quá khô, có thể để một ly nước trong lò. Nhiều người còn cẩn thận giữ ly nước trong lò dù không dùng, phòng hờ có người bất cẩn cho lò chạy khi không định nấu nướng. Nước có mục đích hút năng lượng điện từ trường, tránh cho ống magnetron bị cháy.

-Không chiên ngập mỡ (deep fries) trong lò vì chất béo quá nóng gây cháy phồng.

-Tránh mọi hư hao cho cửa lò như đè lên cửa hoặc nhấc lò lên bằng cánh cửa lò.

-Vài năm kiểm tra lò một lần, coi có bị thất thoát sóng ra ngoài.

-Lau chùi và giữ cửa lò sạch sẽ để cửa luôn luôn khép kín, tránh thất thoát sóng vi ba ra ngoài.

Lò vi ba cũng thường được dùng để hâm sữa cho trẻ em. Vài điều cần để ý là:

- Sự phân phối sức nóng trong lò vi ba không đồng đều, nên nhiều khi bên ngoài bình sữa thấy lạnh mà sữa trong bình lại nóng quá. Trước khi cho trẻ bú, đậy nắp, dốc ngược bình sữa vài lần cho nóng đều.

- Tháo nút bình sữa trước khi hâm, tránh phồng miệng con vì nút cao su quá nóng.

- Hâm sữa bằng bình nhựa an toàn, trong suốt, không màu. Tránh bình bằng thủy tinh vì có thể nứt.

- Trước khi cho con bú, thử vài giọt sữa trên mu bàn tay coi có nóng quá.

Một điểm cần lưu ý là Lò vi ba hiện nay rất an toàn cho người mang máy điều hòa nhịp tim (pacemaker) vì các y cụ này đều được che chắn chống lại phóng xạ hoặc sóng vi ba •

Bệnh HÁO DANH

• MAI THỊ MÙI

Không khó để bắt gặp những cơ sở kinh doanh nhỏ lẻ ở VN hiện nay với những cái tên nghe rất “hoành tráng.” Những cái tên mà thoát đầu nghe/đọc, người ta dễ ngộ nhận đây phải là công ty, xí nghiệp, tập đoàn gì đó lớn lao mang tầm quốc tế hoặc là quy mô kinh khủng lắm.

Tôi đi tập Yoga. Phòng tập có chừng 20 người thêm 3 HLV người Ấn Độ thay phiên nhau hướng dẫn... Nhưng cái tên của phòng tập nghe qua là thấy giật mình: “Yoga Center and Health Academy” (tạm dịch “Trung tâm Yoga và Viện Sức khỏe”). Ngoài việc thích dùng ngoại ngữ lại còn thêm vào đấy là sự lố bịch trong việc đặt tên. Không biết người đặt tên có hiểu nghĩa của chữ “Academy” là gì hay không? Hoặc có thể hiểu nhưng mà vẫn cố tình vơ vào để nâng tầm cái phòng tập loại tầm thường, rẻ tiền với nền gạch, quạt trần 3 cánh, kiếng 3 li dán kín quanh tường của họ (?)

Đó chỉ chỉ là ví dụ đơn cử cho việc háo danh mà tôi sẽ đề cập trong bài viết này.

Đi đâu bây giờ cũng bắt gặp toàn là “Trung tâm, Cơ sở, Tập đoàn, Công ty, Văn phòng giao dịch...” Một đĩa cò đất in vài mét “đề-can” (“nhãn tự dính”) với màu sắc sặc sỡ, chỉ chút chữ dán trước cửa kính thế là thành “Văn phòng Giao dịch Bất động sản.” Một cô đi học xăm chân mày từ một bà có kinh nghiệm khoảng 2 năm về ra cái “Thẩm mỹ viện chuyên xăm, xoá, sửa mày, mí môi.” Một đứa đưa cho nó cái “măng-sét” (“khuy ở tay áo sơ-mi”) có khi nó ráp vào cổ cũng đề huề cái bảng “Nhà thiết kế Thời trang” trước cửa nhà. Bán vài đôi bông tai và mấy cái lắc cũng phải là gọi “Công ty Vàng bạc, Đá quý.” Đấy, nói ra để thấy cái thực tế kinh doanh ở VN hiện giờ nó ra sao.

Bây giờ ta nói đến chuyện thế giới. Xem quảng cáo của các thương hiệu lớn như Gucci, LV, D&G, Chanel, Toyota, Honda, Ford, BMW có bao giờ thấy họ phải loa loa lên là “Đại công ty túi xách” hay “Tập đoàn xe hơi quốc tế” không? Không bao giờ có chuyện đó. Những “clip” quảng cáo của họ thật ngắn và ít lời. Thậm chí chỉ thấy xuất hiện cái “logo” thôi chứ không có tên thương hiệu nào; Nhưng tại sao người ta lại gây được ấn tượng đến vậy? Bởi vì “Hữu xạ tự nhiên hương.” Bất kỳ người phụ nữ đam mê thời trang

nào cũng không lạ gì những thương hiệu đó cả. Còn các ông, khi nghĩ đến xe cũng chỉ phân vân nên chọn “thằng” nào? Thằng Ford mạnh mẽ nhưng hao xăng; thằng BMW an toàn mà đắt tiền; thằng Toyoya có hậu mãi tốt (“good resale price”); hay thằng Honda bền muôn thuở. Phẩm chất nói lên tất cả. Người ta không cần nhớ đến một sản phẩm của một công ty với cái tên dài ngoằng. Những cái tên chỉ gồm 2 hoặc 3 âm tiết nhưng nó ăn sâu vào trí nhớ người tiêu dùng. Để đạt được điều này, cha đẻ của những thương hiệu đó đã phải dày công hun đúc chữ “chất lượng” cho sản phẩm của họ. Khi có “phẩm chất” thì cái danh tự nhiên đến.

Tương tự như trường hợp có một nhà sư Tây Tạng bị hàm oan trên xe buýt. Ông không than trách, không giải thích cũng chẳng kêu oan. Khi được giải oan ông cũng chẳng buồn kiện cáo. Bạc chân tu khi đã đạt cảnh giới buông bỏ, không chấp ngã đâu cần thế giới biết đến phẩm hạnh đạo đức của mình. Đạo đức của ông trời biết, đất biết, không cần lên tiếng chứng minh. Chẳng ai biết ông là Thích cái gì, trụ trì chùa “mấy cục vàng” hay giám

đốc “Công ty tâm linh tín ngưỡng” chỉ có vài thành viên.

Khi nghe đến cái tên Steven Spielberg người ta nghĩ ngay đến Schinder’s List, Jurassic Park, Saving Private Ryan. Đâu cần phải dài dòng nhà biên kịch, đạo diễn, nhà sản xuất phim. Nhưng hễ khi “poster” phim có tên ông là lập tức bộ phim đã tự tạo nên tiếng tăm để thu hút khán giả.

Vòng trở về nước mình. Những bản tình ca đi vào lòng người với những lời ca ngọt ngào, đẹp đẽ, giai điệu như ru lòng người mà hễ nghe là người ta phải buột miệng. Phạm Duy, Từ Công Phụng, Ngô Thụy Miên, Trịnh Công Sơn... đâu cần phải chêm các chữ “nhạc sĩ” hay “giáo sư âm nhạc” trước cái tên của họ như những thể loại trẻ trâu kệch cỡm thời nay. Tên tuổi của họ ngàn năm sau vẫn mãi là đền đài tình ca VN trong lòng người yêu nhạc.

Tại sao nhiều người Việt thời nay phải ba hoa như vậy?

Vì người Việt đó (?) không có “chất lượng” (“chất lượng” ở đây được hiểu bằng các tính từ tốt, đẹp, bền, giỏi theo nghĩa chung khi mô tả sản phẩm và dịch vụ) nên phải mượn danh để khoả lấp.

Một ông tiến sĩ hoá học đọc “Acid Hydrocholic- HCl là “Hát-cờ-nờ.” Một mẹ hiệu trưởng không biết Tự Lực Văn Đoàn là gì, gồm những ai? Giảng viên đại học môn tiếng Hàn khi nghe có đoàn khách Hàn đến giao lưu với khoa của mình thì hết thủy xin nghỉ ốm vì không ốm thì lòi ra là không giao tiếp được bằng tiếng Hàn. Đến ngay cả một ông “lãnh đạo (?)”, mang cả một bộ mặt của quốc gia mà khi lên truyền hình quốc gia còn nói “cờ-lờ-mờ-vờ,” “ma-dzê-in VN...” thì bỏ mẹ cả nước (!)

Ấy vậy mà các “cạc-vi-sít” vẫn phải là giáo sư, tiến sĩ, thạc sĩ, giảng viên in nổi nhũ vàng cho nó toả ra cái sự cao sang, học thức. Những cái danh hão ấy khiến con người ta tự tin hơn, mạnh dạn hơn khi bắt tay nhau và chìa cái “cạc” vào mặt nhau. Không có những cái “cạc,” những cái danh hão ấy có lẽ họ không đủ tự tin để tiếp xúc với ai. Những cái danh hão ấy giúp họ che đi cái rỗng tuếch bên trong con người họ. Tựa như tấm áo choàng bóng bẩy khoác bên ngoài tấm thân gẻ lở, nhợt nhạt, bần thủ. Thiếu tấm áo choàng ấy, họ như người phụ nữ luống tuổi, thà nhốt mình trong phòng kín chữ tuyệt đối không ra khỏi nhà khi không có lớp phấn son, trang điểm. (Ảnh minh họa từ DaD12).

Cũng như một nhà thơ loại “ngò gai héo,” “thịt luộcchấm mắm nêm” kia, nếu không có tấm áo choàng dệt bằng sợi “Nhà thơ quốc

tế,” may bằng chỉ “Đại sứ tâm tài năng,” thêu bằng sợi “Chủ tịch hội đồng” thì bà ta đâu tự tin bước ra xã hội với cái đầu toàn bã đậu và mở ngôn từ rẻ rúng, vôi phèn mà bà đang có.

Háo danh và hám danh có gây hại cho xã hội không? Có chứ. Kẻ háo danh sẽ tìm mọi cách mua danh. Cái danh đó chính là hão danh. Khi có hão danh họ sẽ tìm cách lừa thiên hạ. Chẳng hạn như:

- Một thằng Việt Á với mười mét vuông đất vừa giao dịch vừa sản xuất nó chọt mũi cả một đất nước suốt mấy tháng mùa dịch;

- Một nhà thơ có thơ mùi thum thum mà đứng trong giảng đường đại học sẽ kéo theo ngàn ngàn sinh viên ra trường với thứ ngôn ngữ nhàu nhĩ như cọng ngò gai phải nằng hoặc khảm như mắm nêm phải gió;

- Một ông tiến sĩ “hát-cờ-nờ” sẽ cho ra trường những kỹ sư hoá học chế thuốc chuột thành thuốc nổ. Những giảng viên tiếng Hàn hay “nghỉ ốm” sẽ cho ra lò những sinh viên nói tiếng Hàn như tiếng Hán.

- Một ông lãnh đạo nhà nước loại “cờ-lờ-mờ-vờ,” “ma-dzê in VN” sẽ dẫn dắt nền kinh tế quốc gia đi đến chỗ 25.000 VNĐ / USD và người lao động đoàn đoàn lớp lớp “nghỉ tết sớm” lên đến con số mấy trăm ngàn.

Xét thấy ở xứ mà cái danh gì cũng là hão danh. Ngay đến cái đang phấn đấu nó cũng hão huyền bỏ mẹ thì còn ra cái gì mà nói? - Hết biết! ●

LẠI NÓI CHUYỆN VỀ TIN TẶC .H.A.C.K.E.R.S.

• PHAN LỤC

Bài viết này nhằm mục đích giúp bà con mình trong và ngoài nước hiểu rõ về trò lừa đảo của Tin Tặc (hacker). Thực ra, trò này không có gì mới nhưng vì vẫn còn nhiều người chỉ nghe mà chưa biết nên nhẹ dạ cả tin đưa đến việc mất mát tiền bạc một cách oan uổng.

Trên thế giới có hơn 2 tỷ người dùng Facebook. Đó là mục tiêu hấp dẫn đối với hackers. Hackers là những người đột nhập vào máy điện toán của người khác để ăn cắp những dữ liệu mật.

Những dấu hiệu cho thấy Tin Tặc đã đột nhập trương mục Facebook là:

- Dữ liệu cá nhân gồm địa chỉ Email, mật khẩu hoặc tên và ngày sinh của bạn đã thay đổi nên không thể mở Facebook của bạn ra được.

- Bỗng nhiên trên trương mục Facebook của bạn có đăng tải một số bài viết mà bạn không hề hay biết.

- Một số tên mà bạn không hề quen biết và không gửi lời mời kết bạn lại trở thành bạn trên Facebook của bạn.

- Một số tin nhắn không xác định được nơi gửi đã xuất hiện trong trương mục Facebook của bạn v.v...

Bằng cách nào mà hacker đột nhập vào trương mục Facebook của bạn?

- Hacker có nhiều cách nhưng cách thường gặp nhất là hacker lấy tên một người bạn của bạn để gửi cho bạn một cái link rồi bảo bạn click vào xem (ảnh gia đình) mà bạn đã làm theo.

- Một phần do bạn chấp nhận kết bạn cùng

những người lạ mà mình không biết rõ lai lịch.

- Chính bạn đã click vào xem những cái link lạ gửi đến cho bạn v.v...

Hacker lừa gạt bạn như thế nào?

Khi đột nhập vào được trương mục Facebook của bạn, hacker giả danh bạn để nhắn tin qua messenger lừa gạt mượn tiền những người bạn của bạn mà bạn không hay biết trừ khi một vài người bạn nào đó bị lừa mới báo tin cho bạn.

Làm sao nhận biết mình đang bị hacker lừa gạt?

Nếu người bị lừa tinh ý một chút thì sẽ nhận ra những điều phi lý sau đây:

- Không ai ở Mỹ đi mượn tiền của người ở Việt Nam mà không báo trước. Vả lại, người ở Mỹ không gửi tiền về cho thì thôi chứ có bao giờ ngược đời lại đi mượn tiền ở Việt Nam?

- Hacker thường nhắn tin trên messenger chứ không chịu nói chuyện và bảo là mạng yếu vì sợ có lời nói ra sẽ bị lộ diện.

- Hầu hết hackers là người sống ở Việt Nam (ở Việt Nam XHCN trò lừa bịp này khá phổ biến, nhưng không phải không có từ các quốc gia khác như Anh, Philippines, Phi châu...)

- Hacker thường nhắn tin vào ban ngày trong khi người bị giả danh ở Mỹ đang ngủ vào lúc ban đêm.

- Hacker bảo chuyển tiền vào một tài khoản ngân hàng mà chủ tài khoản (tên giả) không phải tên của hacker đang giả danh.

- Khi lừa được số tiền hỏi mượn lúc ban đầu, nó thường hỏi mượn thêm một số tiền nữa.

- Hackers không biết mối quan hệ giữa 2 người nên thường hỏi trống “khỏe không?” cho đến khi người bị gạt xung hô thì nó gọi theo. Ví dụ, người bị lừa gạt trả lời “Dạ thưa cậu, con vẫn khỏe” thì nó xung cậu cháu để bắt đầu chuyện mượn tiền.

Bây giờ hackers còn dùng kỹ thuật rất tinh vi để giả giọng nói và nhấp nháy cái hình mờ nhạt của người chủ trương mục Facebook bị đột nhập nên người bị lường gạt rất dễ tin.

Dấu hiệu cảnh báo máy tính bị tin tặc tấn công:

- Bỗng nhiên máy tính và mạng internet của bạn bị chậm một cách bất thường sau khi bạn chủ động thao tác gì đó trên các website, hãy tìm hiểu kỹ và có thể máy tính của bạn đang bị xâm nhập trái phép rồi đấy. Khi máy tính bị chiếm hữu quyền, hacker sẽ thiết lập một chương trình đặc biệt chạy ẩn trên hệ thống máy tính và sử dụng tài nguyên bộ nhớ khiến hệ thống bị "ì ạch".

-Để phục vụ cho mục đích xấu, hacker thường cài trên các máy tính bị chiếm hữu những ứng dụng hoặc phần mềm "lạ". Điển hình đó là Botnet - chúng sẽ tự động thu thập, đánh cắp thông tin các tài khoản giao dịch online, ngăn cho bạn truy cập vào máy tính. Có thể tự nhiên bạn thấy mọc thêm các công cụ trên Web, xuất hiện cảnh báo virus và các pop-up lạ thì có thể đó chính là những dấu hiệu cần phải đề phòng.

Cách tốt nhất là bạn nên kiểm tra thường xuyên các phần mềm thông qua Windows Add or Remove Programs, xóa những ứng dụng lạ khỏi máy tính, gỡ những tiện ích lạ khỏi trình duyệt Web.

-Thông thường, các phần mềm anti-virus luôn khởi chạy khi máy tính khởi động để bảo vệ hệ thống trong thời gian hoạt động. Nó sẽ giúp máy tính luôn an toàn trước cuộc tấn công của virus hoặc phần mềm gián điệp bằng cách gửi thông báo và đưa ra hành động cụ thể để bảo vệ máy tính. Nhưng nếu tự nhiên chúng bị tắt đi không rõ ràng mặc dù được thiết lập tự khởi động mỗi lần bật máy tính, khả năng cao hacker đã tấn công và vô hiệu hóa nó.

-Khi máy tính của bạn bị chiếm quyền kiểm soát, tên tin tặc này sẽ giữ cho máy tính của bạn luôn trong trạng thái hoạt động cho mục đích xấu xa. Do vậy nếu máy tính không thể tắt nguồn hoặc

thời gian phản hồi của lệnh tắt nguồn (Shut down) kéo dài quá lâu sẽ là thông điệp cảnh báo.

-Đồng nghiệp, bạn bè gọi điện hỏi vấn đề tài khoản mạng xã hội, tài khoản email của bạn gửi cho họ những thứ lạ lùng? Do vậy nếu nhận được lời phàn nàn từ mọi người, bạn hãy cố gắng ngăn họ nhấn vào bất kỳ nội dung nào được nhận nhé. Mọi người sẽ hết bất ngờ này đến bất ngờ khác đó...

-Một vài chương trình trên máy tính sẽ yêu cầu quyền truy cập thì chúng mới hoạt động được nếu như bạn thiết lập bảo mật với tường lửa. Bạn hãy chú ý khi có một chương trình lạ nào đó bất ngờ yêu cầu quyền truy cập để hoạt động thì nên tạm thời từ chối, tiến hành kiểm tra lại ngay chúng có nguồn gốc từ đâu để lên phương án hành động tiếp.

-Khi có những thông báo về các giao dịch tài chính vượt ngoài kiểm soát của bạn thì đây chính là viễn cảnh vô cùng tồi tệ nhất với bạn. Tin tặc đã thành công trong việc tấn công và đánh cắp toàn bộ thông tin liên quan đến bạn và sử dụng cho mục đích xấu. Lúc này, bạn nên khóa toàn bộ các tài khoản cá nhân lại và trình báo đến cơ quan có thẩm quyền để được can thiệp và giải quyết.

Trường hợp Facebook bị hacked thì phải phục hồi bằng cách nào?

- Vào FB login và tự đổi password, hình đại diện rồi delete những cái tên lạ vào comments lung tung mà bạn không biết họ là ai. Những con bọ không tên, không thấy mặt thì nên xóa chúng hết để làm sạch trang nhà.

- Vào đổi password nhưng họ cần số điện thoại và email của bạn thì họ sẽ tìm ra Facebook cho bạn. Nhìn trên góc trái có 9 dấu chấm, click vào Professional, click vào -ads managers rồi mở ra thì họ sẽ hướng dẫn bạn đi từng bước để lại tương mục Facebook.

- Vào Setting và tìm Help Center trong đó có 3 cái hình, click vào cái chìa khóa và gửi email trình bày cho họ biết là bạn bị hacked thì họ sẽ hướng dẫn từng bước cho bạn thay đổi password và chặn bọn hackers •

TIN GIỜ CHÓT

NHỮNG NGƯỜI VIỆT BỊ TRUY TỐ

TRONG VỤ BẠO LOẠN 6 THÁNG 1

Đầu tuần tháng 11 này, tòa liên bang tại Washington DC đã tiếp tục xử những người gốc Việt tham gia vụ bạo loạn vào tòa Quốc Hội ngày 6 tháng 1 năm 2021.

Trước khi đi vào từng trường hợp, có thể nhắc lại bốn tội danh hình sự mà phần lớn những người tham gia bạo loạn đã bị truy tố theo sau:

1. *Xâm nhập và ở lại trái phép trong toà nhà và khuôn viên cấm* - Khoản 18 U.S.C. § 1752(a)(1), án tù đến một năm tù giam hay 10 năm tù nếu có vũ khí hoặc gây thương tích cho người khác và phạt tiền.

2. *Hành vi gây mất trật tự và quấy rối trong toà nhà và khuôn viên cấm* - 18 U.S.C. § 1752(a)(2), án tù đến một năm và phạt tiền.

3. *Hành vi gây mất trật tự bên trong Điện Quốc Hội và trong khuôn viên Quốc Hội* - 40 U.S.C. § 5104(e)(2)(D), án tù đến sáu tháng tù và phạt tiền.

4. *Diễu hành, biểu tình hoặc cản trở nghị sự bên trong Điện Quốc Hội* - 40 U.S.C. § 5104(e)(2)(G), án tù đến sáu tháng tù và phạt tiền.

- Antony Võ (Case # 1:21-cr-00509), một bị cáo gốc Việt trong vụ án này là người đã cương quyết không nhận tội cho đến tận ngày xét xử và liên tục nộp hồ sơ khiếu nại trong suốt thời gian xét xử. Bị cáo này đã bị bồi thẩm đoàn 12 người đồng thuận là phạm tội với tất cả bốn tội danh vào ngày 22/9/2023. Antony đối diện bản án có thể đến 3 năm tù và sẽ bị Thẩm phán Tanya S. Chutkan tuyên án vào ngày 18/12/2023 tới đây.

- Với Lê Ngọc Mai Nhi tại Illinois (Case # 1:23-cr-00317), bị cáo này không nhận tội 4 tội danh bị truy tố trong lần hầu tòa vào ngày 4/10/2023

và được sắp lịch hầu tòa vào ngày 8/11/2023 cũng với Thẩm phán Tanya S. Chutkan. Tuy nhiên vào ngày 20/10/2023, bị cáo này đã đồng ý nhận tội, hai tội danh 3 và 4 bên trên theo đề nghị thỏa thuận nhận tội từ phía công tố nhằm tránh bị đưa ra xét xử và có thể bị cả bốn tội danh như Antony Võ. Lê Ngọc Mai Nhi sẽ bị tuyên án vào ngày 26/2/2024.

Phía công tố đề nghị đến 6 tháng tù giam và \$5,000 tiền phạt cùng 5 năm quản thúc cho mỗi tội danh, tức Lê Ngọc Mai Nhi có thể bị đến một năm tù giam. Tuy nhiên bản án cuối cùng còn phụ thuộc vào thẩm phán của vụ án.

Nữ thẩm phán Tanya S. Chutkan là người cũng đang xét xử vụ án Donald Trump vốn là quan tòa rất nghiêm trong các vụ án 6/1, đã phạt phần lớn các bị cáo mức án tù bằng hay nặng hơn mức án do phía công tố đề nghị cho đến nay.

- Cũng trong tuần này, một ngày trước đó là ngày 7/11/2023, cả hai bị cáo gốc Việt khác là Long Duong (aka Jimmy Hoang Duong) tại Massachusetts (Case # 1:23-cr-00219) và Julia Miller (aka Hong Ngo) tại Massachusetts (Case # 23-mj-00127) cũng đã nhận tội theo thỏa thuận với phía công tố trước thẩm phán Dabney L. Friedrich. Cả hai đã đồng ý nhận tội danh số 1 và sẽ đối diện bản án đến một năm tù và 100 ngàn đô la tiền phạt. Long Duong và Julia Miller sẽ bị tuyên án vào ngày 26/2/2024.

- Một bị cáo gốc Việt khác là Fi Duong tại Washington DC (Case # 1:21-cr-00541) đã nhận tội hồi tháng 4 năm nay và sẽ bị Thẩm phán Paul L. Friedman tuyên án vào ngày 5/12/2023. Fi Duong là

một trong số hơn 520 người bị truy tố vì tham gia vụ bạo động tại Điện Capitol hồi đầu năm.

Người này thừa nhận đã mặc trang phục giống thành viên của phong trào cánh tả Antifa tại Mỹ vào thời điểm trà trộn trong đám đông xông vào tòa nhà quốc hội. Theo hình ảnh từ CCTV, Duong quay cảnh các cá nhân đập phá các cánh cửa và cửa sổ ở Cánh Tây. Sau đó, những đoạn clip này xuất hiện trên website chia sẻ video Dailymotion.

Duong bị truy tố về các hành vi mất trật tự, cản trở quy trình luật pháp và xâm nhập một tòa nhà bất hợp pháp, theo AP. Người này cũng thừa nhận với một đặc vụ ngầm FBI về việc bí mật quan sát Điện Capitol và ghi hình tòa nhà quốc hội Mỹ sau một tháng kể khi vụ bạo động xảy ra.

Fi Duong bị truy tố với tội danh nặng hơn các bị cáo bên trên, là có hành vi cản trở, gây trở ngại cho nhân viên công lực trong cuộc quấy rối dân sự theo điều khoản hình sự 18 U.S.C. § 231(a)(3), người vi phạm có thể đối diện án tù đến 5 năm và phạt tiền đến 250,000 đô la. Tuy nhiên dựa vào hồ sơ tội phạm và thoả thuận nhận tội, phía công tố ước tính mức án có thể đến 6 tháng tù và \$2,000-\$20,000 tiền phạt. Tuy nhiên như đã nói ở trên, bản án cuối cùng phụ thuộc vào thẩm phán của vụ án.

- Tưởng cũng nên nhắc lại, cựu cảnh sát viên tại Texas là Tâm Phạm (Case # 1:21-cr-00109) là người gốc Việt đầu tiên bị kết án 45 ngày tù trong vụ bạo loạn 6 tháng 1.

Đến Mỹ năm 1991, Tâm Phạm là một cảnh sát có 18 năm thâm niên tại Sở Cảnh Sát Houston, Texas. Ông bị mất việc, mất cả các quyền lợi hưu trí sau hành động phạm pháp của mình, trong khi chỉ cần phục vụ thêm hai năm là đã đủ điều kiện nhận quyền lợi hưu trí trọn đời.

Trong ngày bị tuyên án, Tâm Phạm đã gạt nước mắt trước toà, nhận mình đã “đại dột” và nói rằng, “Tôi đã đánh mất danh dự và sự nghiệp của mình, mang lại sự xấu hổ cho gia đình, nhất là các con tôi. Nước Mỹ đã cho tôi rất nhiều cơ hội. Tôi rất xin lỗi vì những việc tôi đã làm”.

Các bị cáo còn lại sẽ nói gì trước tòa?•

(Bản tin Nhã Duyệt)

CẢM TẠ

Gia đình chúng tôi xin chân thành cảm tạ:

- Lm. Ambrosio Nguyễn Hùng Phi, Chánh xứ Gx. Chúa Giêsu Hải Đông
- Đức Ông và Quý Cha đồng tế, Thầy Phó Tế, Quý Tu sĩ Nam Nữ
- Cộng đoàn Công giáo Mân Côi Chicago
- Đoàn Liên Minh Thánh Tâm, Ca đoàn Têrêsa
- Quý Thân hữu, Chiến hữu và Quý Khách
- Quý Thân bằng quyến thuộc xa gần

Đã hiệp dâng thánh lễ, cầu nguyện, chia buồn, thăm viếng, tham dự lễ an táng và tiễn đưa Chồng, Cha, Ông của chúng tôi là:

Cụ Ông Inhaxio NGUYỄN CHỦ HUỲNH

Hưởng Thọ 89 tuổi
đến nơi an nghỉ cuối cùng

Xin thêm lời cầu nguyện cho linh hồn người thân của chúng tôi sớm được hưởng vinh phúc đời đời trên Thiên Đàng.

Trong lúc tang gia bối rối không tránh được những thiếu sót
Kính xin Quý vị niệm tình tha thứ.

TANG GIA ĐỒNG CẢM TẠ

Vợ:	Trần Thị Kim Bình
Trưởng Nữ:	Nguyễn Thị Kim Tuyến, Chồng và các con, các cháu
Trưởng Nam:	Nguyễn Thiện Minh, Vợ và các con
Thứ Nữ:	Nguyễn Thị Kim Thu, Chồng và các con, các cháu
Thứ Nữ:	Nguyễn Thị Kim Dung, Chồng và các con.
Thứ Nam:	Nguyễn Mạnh Hùng, Vợ và các con.
Thứ Nam:	Nguyễn Đức Dũng, Vợ và các con.
Thứ Nữ:	Nguyễn Bích Vân, Chồng và các con.
Thứ Nam:	Nguyễn Đại Dương
Út Nam:	Nguyễn Long John

VIETNAMESE
ASSOCIATION OF ILLINOIS

DECEMBER NEWSLETTER

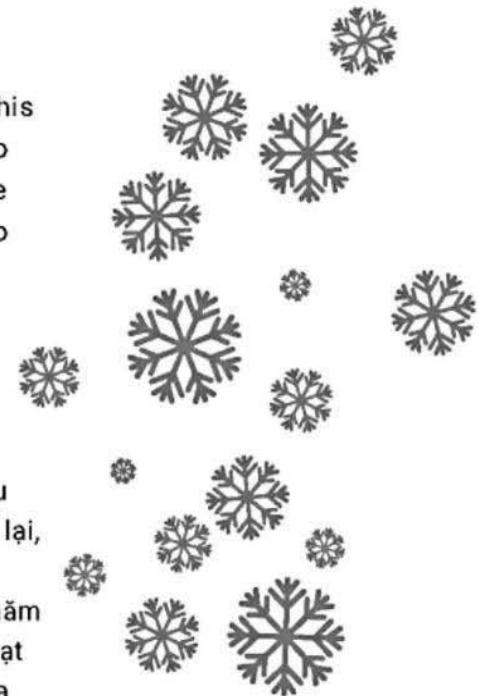

A SEASON FOR GRATITUDE AND GIVING

The end of the calendar year is an important time for many communities, and it represents an opportunity for all of us to slow down, give thanks, and gather to celebrate with family. This holiday season, I hope you all will join me in looking forward to 2024 with a renewed sense of gratitude for everything we have accomplished together. VAI has grown tremendously thanks to the support of our volunteers, community partners, neighbors, funders, board members and staff. The community is like our extended family, and I am excited to celebrate a year of connectedness and belonging with all of you.

Cuối năm dương lịch thường là thời điểm quan trọng đối với nhiều cộng đồng cư dân và còn là cơ hội để tất cả chúng ta sống chậm lại, biểu hiện sự tạ ơn và cùng quây quần bên gia đình để ăn mừng. Nhân mùa lễ này, tôi hy vọng tất cả quý vị sẽ cùng tôi hướng tới năm 2024 với lòng biết ơn về tất cả những gì chúng ta đã cùng nhau đạt được. HNV đã và đang phát triển vượt bậc cũng nhờ sự hỗ trợ của các tình nguyện viên, thành viên cộng đồng, láng giềng, nhà tài trợ, thành viên hội đồng quản trị và tất cả nhân viên HNV. Cộng đồng đối với chúng tôi như một đại gia đình và tôi rất vui mừng được đánh dấu một năm đầy gắn bó cùng với tất cả quý vị.

Anjali Misra
Development Manager
Quản Lý Chương Trình Phát Triển

OCTOBER REWIND NHÌN LẠI THÁNG MƯỜI

OCTOBER EVENT RECAP / TÓM TẮT SỰ KIỆN THÁNG MƯỜI

PAVE Springfield Trip

On October 24th, VAI and our community members traveled to Springfield with the Pan Asian Voter Empowerment Coalition to garner support for HB 3222 the Language Equity and Access Act. Our community members urged Sen. Laura Fine and Sen. Christopher Belt to support the bill. Senator Belt also agreed to sign on as a co-sponsor for HB 3222! This could have only happened with the push of our community. We thank you Sens. Fine and Belt for their support!

Mutual Aid Halloween Party

We had a spook-tacular time at our Mutual Aid Halloween Party! We loved seeing everyone's creative costumes and enjoyed giving out treats to the community.

Chuyến đi Springfield của PAVE

Vào ngày 24 tháng 10 vừa qua, HNV và các thành viên cộng đồng của chúng ta đã đến Springfield cùng hội đoàn Liên minh Trao quyền cho Cử tri Liên Á nhằm đẩy mạnh sự ủng hộ cho dự luật HB 3222 - Tiếp Nhận và Công bằng Ngôn ngữ. Các thành viên cộng đồng chúng ta kêu gọi Nghị sĩ Laura Fine và Nghị sĩ Christopher Belt ủng hộ dự luật này. Nghị sĩ Belt cũng đã đồng ý ký tên với tư cách là người đồng bảo trợ cho dự luật HB 3222! Điều này chỉ có thể xảy ra với sự thúc đẩy mạnh mẽ của cộng đồng chúng ta. Chúng tôi xin chân thành cảm ơn hai Nghị sĩ Fine và Belt đã đồng ý bảo trợ!

Chương trình Thanh Thiếu Niên

Chúng tôi đã có khoảng thời gian vui vẻ tại bữa tiệc Halloween của chương trình Hỗ trợ lẫn nhau! Chúng tôi rất thích ngắm nhìn những bộ trang phục sáng tạo của mọi người và tặng đồ ăn nhẹ cho cộng đồng.

**Help House Our New Neighbors:
From 48th Ward Ald. Leni Manaa-Hoppenworth**

Call to landlords: seeking one, two, and three bedroom apartments in Uptown, Edgewater, and Rodgers Park. Illinois Asylum Seekers Emergency Rental Assistance Program (ASERAP) covers \$15,000 or up to 6 months of rental assistance, whichever comes first. Please review the frequently asked questions and fill out the landlord interest form at the QR code in the flyer. Contact nicole@the48thward.org.

Sanctuary Working Group (SWG): SWG offers case-by-case rental assistance, working to cover 6-12 months of rent through donations and pending grant funding. Learn more at www.waucc.org/sanctuary-working-group. Contact cminserra@sbcglobal.net

**Giúp đỡ những người lán giềng mới của chúng ta:
Tin từ Phường trưởng 48th, cô Leni Manaa-Hoppenworth**

Gửi đến các chủ nhân tư gia: Chúng tôi hiện đang tìm kiếm các căn hộ có một, hai và ba phòng ngủ trong các khu vực Uptown, Edgewater và Rodgers Park. Chương trình hỗ trợ thuê nhà khẩn cấp cho người tị nạn ở Illinois (ASERAP) sẽ chi trả \$15,000 đô la hay tối đa 6 tháng phụ cấp tiền thuê nhà, tùy điều kiện nào đáp ứng. Vui lòng xem lại các câu hỏi thường gặp và điền vào mẫu đơn của chủ nhà theo số mã QR được in trong tờ thông báo. Liên lạc: nicole@the48thward.org.

Nhóm làm việc về Khu Bảo Tồn (SWG): SWG phụ cấp tiền thuê nhà theo từng trường hợp cụ thể, nỗ lực trang trải tiền thuê nhà từ 6-12 tháng thông qua các khoản quyên góp và khoản tài trợ đang chờ xử lý. Muốn biết thêm chi tiết, mời vào trang: www.waucc.org/sanctuary-working-group. Liên lạc: cminserra@sbcglobal.net

CALL TO LANDLORDS

HELP HOUSE OUR NEW NEIGHBORS!

SEEKING 1, 2, AND 3 BR APARTMENTS IN UPTOWN, EDGEWATER, AND ROGERS PARK.

ILLINOIS ASYLUM SEEKERS EMERGENCY RENTAL ASSISTANCE PROGRAM (ASERAP)

- ASERAP covers \$15,000 or up to 6 months of rental assistance, whichever comes first.
- Please review the FAQs/fill out the Landlord Interest Form at the QR code.
- Contact: nicole@the48thward.org

SANCTUARY WORKING GROUP

- SWG offers case-by-case rental assistance, working to cover 6-12 months of rent through donations and pending grant funding.
- Learn more at waucc.org/sanctuary-working-group
- Contact: cminserra@sbcglobal.net

CÁC MỐC THỜI GIAN CHO ĐƠN XIN NHẬP TỊCH N400

01

GIẤY XÁC NHẬN HỒ SƠ

KHOẢNG 2-3 TUẦN SAU KHI ĐƠN N400 ĐƯỢC GỬI ĐI, QUÝ VỊ SẼ NHẬN ĐƯỢC MỘT GIẤY XÁC NHẬN TỪ SỞ DI TRÚ, CÒN ĐƯỢC BIẾT LÀ FORM I-797C, NOTICE OF ACTION. GIẤY XÁC NHẬN NÀY SẼ CÓ THÔNG TIN VỀ 10 MÃ SỐ HỒ SƠ (RECEIPT NUMBER) MÀ QUÝ VỊ CÓ THỂ DÙNG ĐỂ THEO DÕI TÌNH TRẠNG HỒ SƠ CỦA MÌNH TẠI TRANG:

[HTTPS://EGOV.USCIS.GOV/CASESTATUS/LANDING.DO](https://egov.uscis.gov/casestatus/landing.do)

02

GIẤY HẸN LẤN TAY

KHOẢNG 0-3 TUẦN SAU KHI NHẬN ĐƯỢC GIẤY XÁC NHẬN HỒ SƠ, QUÝ VỊ SẼ NHẬN ĐƯỢC THƯ THÔNG BÁO LẤN TAY, ĐÂY LÀ LỊCH HẸN CHO VIỆC LẤN TAY, CHỤP ẢNH, VÀ CHỮ KÝ ĐIỆN TỬ. THƯ NÀY SẼ CÓ THÔNG TIN CHI TIẾT VỀ CÁC GIẤY TỜ QUÝ VỊ CẦN MANG THEO CHO BUỔI HẸN. NẾU SỞ DI TRÚ CÓ THỂ TÁI SỬ DỤNG THÔNG TIN LẤN TAY TRƯỚC ĐÂY CỦA QUÝ VỊ, HỌ SẼ MIỄN LẤN TAY VÀ GỬI THƯ THÔNG BÁO CHO QUÝ VỊ BIẾT.

03

THỜI GIAN CHỜ ĐỢI VÀ HỌC BÀI

SAU KHI LẤN TAY (HOẶC ĐƯỢC MIỄN LẤN TAY), QUÝ VỊ PHẢI CHỜ CHO ĐẾN KHI SỞ DI TRÚ XẾP LỊCH HẸN PHÒNG VẤN. TRONG KHI CHỜ ĐỢI, QUÝ VỊ CẦN PHẢI CHUẨN BỊ, HỌC BÀI CHO PHẦN THI TIẾNG ANH VÀ CÁC CÂU HỎI DẪN SỰ. NẾU CẦN ĐĂNG KÝ CÁC LỚP LUYỆN THI, QUÝ VỊ CÓ THỂ LIÊN HỆ VỚI ANH [MATT SMALL](mailto:MATT.SMALL@HNVI.ORG) QUA SỐ (708) 603-0396 HOẶC EMAIL MATT.SMALL@HNVI.ORG

NẾU QUÝ VỊ THAY ĐỔI ĐỊA CHỈ SAU KHI NỘP ĐƠN XIN NHẬP TỊCH, QUÝ VỊ PHẢI CẬP NHẬT ĐỊA CHỈ MỚI VỚI SỞ DI TRÚ. QUÝ VỊ CÓ THỂ CẬP NHẬT ĐỊA CHỈ TẠI TRANG [HTTPS://EGOV.USCIS.GOV/COA/DISPLAYCOAFORM.DO](https://egov.uscis.gov/coa/displaycoaform.do)

XIN THÔNG BÁO CHO CHÚNG TÔI BIẾT NẾU QUÝ VỊ CÓ BẤT KÌ THAY ĐỔI NÀO.

04

LỊCH HẸN PHÒNG VẤN

KHOẢNG 3-14 THÁNG SAU KHI NỘP ĐƠN, QUÝ VỊ SẼ NHẬN ĐƯỢC GIẤY THÔNG BÁO PHÒNG VẤN. GIẤY HẸN NÀY THƯỜNG ĐƯỢC GỬI TỪ 1-2 THÁNG TRƯỚC BUỔI HẸN. TẠI BUỔI PHÒNG VẤN, NHÂN VIÊN DI TRÚ SẼ HỎI QUÝ VỊ CÁC THÔNG TIN TRÊN ĐƠN NHẬP TỊCH VÀ KIỂM TRA KHẢ NĂNG TIẾNG ANH VÀ AM HIỂU DẪN SỰ CỦA QUÝ VỊ.

NẾU QUÝ VỊ KHÔNG VƯỢT QUA PHẦN THI, QUÝ VỊ SẼ ĐƯỢC PHÒNG VẤN LẠI LẦN HAI VÀ ĐÂY CŨNG LÀ CƠ HỘI CUỐI CÙNG. BUỔI PHÒNG VẤN LẦN HAI THƯỜNG SẼ ĐƯỢC LÊN LỊCH TRONG VÒNG 1-3 THÁNG.

05

TUYÊN THỆ

NẾU QUÝ VỊ VƯỢT QUA BUỔI PHÒNG VẤN VÀ CÁC BÀI KIỂM TRA, QUÝ VỊ SẼ ĐƯỢC LÊN LỊCH CHO BUỔI TUYÊN THỆ NHẬP TỊCH. TUYÊN THỆ SẼ ĐƯỢC LÊN LỊCH TỪ VÀI NGÀY, VÀI TUẦN, CHO ĐẾN VÀI THÁNG SAU PHÒNG VẤN. SAU KHI TUYÊN THỆ, QUÝ VỊ SẼ NHẬN ĐƯỢC GIẤY CHỨNG NHẬN QUỐC TỊCH.

THÔNG BÁO YÊU CẦU BỔ SUNG GIẤY TỜ & BẢNG CHỨNG

TRONG MỘT VÀI TRƯỜNG HỢP, SỞ DI TRÚ CÓ THỂ YÊU CẦU QUÝ VỊ BỔ SUNG THÊM THÔNG TIN TRƯỚC HOẶC SAU BUỔI PHÒNG VẤN. NẾU QUÝ VỊ NHẬN ĐƯỢC CÁC THÔNG BÁO YÊU CẦU BỔ SUNG GIẤY TỜ (NOTICE OF CONTINUANCE & REQUESTS FOR EVIDENCE), QUÝ VỊ PHẢI PHẢN HỒI TRONG KHUNG THỜI GIAN YÊU CẦU.

TRƯỚC KHI QUÝ VỊ NỘP ĐƠN XIN NHẬP TỊCH, ĐỂ TRÁNH HỒ SƠ BỊ KÉO DÀI, TRÌ TRỆ, VIỆC CHẮC CHẮN RẰNG NHỮNG THÔNG TIN HAY GIẤY TỜ (BAO GỒM CÁC GIẤY TỜ HÌNH SỰ) MÀ QUÝ VỊ CUNG CẤP LÀ CHÍNH XÁC VÀ ĐẦY ĐỦ RẤT QUAN TRỌNG.

QUÝ VỊ CẦN XIN, GIA HẠN HAY BÁO CÁO NHỮNG THAY ĐỔI VỀ TRỢ CẤP XÃ HỘI

**Chương trình
trợ cấp về
thực phẩm**

**Hỗ trợ y tế
cho các gia đình
có lợi tức thấp**

**Bảo hiểm
sức khỏe
cho trẻ em**

IMMIGRANT
FAMILY RESOURCE
PROGRAM®

**XIN LIÊN LẠC VỚI CHÚNG TÔI
ĐỂ ĐƯỢC HỖ TRỢ XIN TRỢ CẤP
VỀ THỰC PHẨM
VÀ CÁC DỊCH VỤ Y TẾ**

HỘI NGƯỜI VIỆT ILLINOIS - Chicago
5110 N. Broadway St., Chicago, IL60640
THAO TRUONG
Điện thoại: (815) 900-9019
Email: t.truong@hnvi.org

HỘI NGƯỜI VIỆT ILLINOIS - DuPage
640 E. St. Charles Rd., Suite 200
NGOC LE
Điện thoại: (630) 480-0224
Email: ngoc.le@hnvi.org

A AGRUSS
LAW FIRM

TỔ HỢP LUẬT SƯ

People, First.

Qui Ngoc

**LUẬT SƯ VỀ TAI NẠN XE CỘ -
THƯƠNG TÍCH CÁ NHÂN**

**QUÝ VỊ KHÔNG TRẢ CHI PHÍ
LUẬT SƯ CHO ĐẾN KHI QUÝ VỊ
ĐƯỢC BỒI THƯỜNG.**

**TƯ VẤN HOÀN TOÀN MIỄN,
LUÔN LUÔN SẴN SÀNG 24/7**

**TỔ HỢP LUẬT SƯ CỦA
CHÚNG TÔI SẼ GIÚP QUÝ VỊ
CÁC VẤN ĐỀ: LUẬT HÌNH SỰ,
DUI, TICKETS, LUẬT GIA ĐÌNH
LI DỊ, DI TRÚ, THẺ XANH, QUỐC
TỊCH, EB3 MUA BÁN TIỆM
NAILS VÀ CƠ SỞ THƯƠNG
MẠI, DI CHỨC, THỪA KẾ...**

773-906-9999

Quingoc@Agrusslawfirm.com

CHÚNG TÔI MUỐN GIÚP QUÝ VỊ

4809 N RAVENSWOOD AVE

SUITE: 419

CHICAGO IL 60640

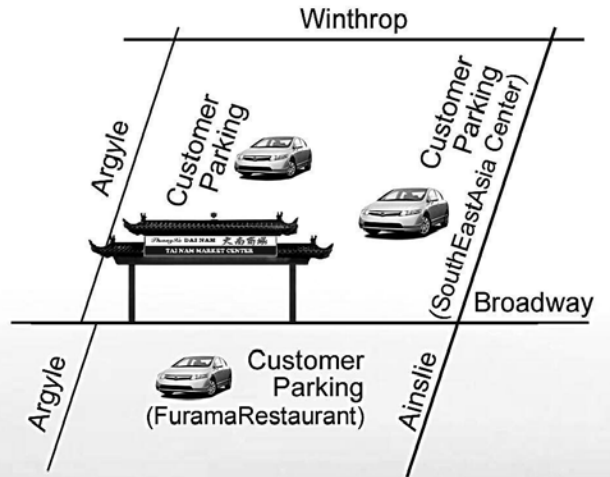
**1577
Client
Reviews
★★★★★ 5**

大 TAI NAM 南 MARKET Siêu Thị ĐẠI NAM

A premier Asian Supermarket in Chicagoland

Open everyday:
9AM to 8PM

Siêu Thị **ĐẠI NAM** 大 **TAI NAM** 南 **FOOD MARKET** 275-5666

4925 N. Broadway St., Suite J, Chicago, IL 60640
Tel: 773-275-5666, Fax: 773-275-9051
www.TaiNamMarket.com

Café Hoàng

VIETNAM -THAI Restaurant

232 W. Cermak Rd.- Chicago, IL 60616

(312) 674-9610

1020 W. Argyle St.- Chicago, IL 60640

(773) 878-9943

ĐỊA ĐIỂM RẤT KHANG TRANG

Ngoài những món ăn thuần túy Việt Nam như:

Các loại Hủ tiếu, Phở, Bánh bèo tôm cháy, Bún thịt nướng, Canh chua, Cá kho tộ, Cua/Tôm rang muối, Các món lẩu, Các món bò, gà, đồ biển xào và Cháo lòng, v.v.

Quý khách nên ghé Café HOÀNG để thưởng thức những món ăn Huế chính cống.

ĐẶC BIỆT:

Bún bò Huế ai ăn cũng chịu,

Ai thưởng thức cũng khen.

TIẾP ĐÃI ÂN CẦN

Mở cửa 7 ngày trong tuần

Kính mời

Bún Bò Huế

**Nếu Quý Độc Giả
Muốn Đọc Tất Cả
Các Số Báo
*người việt illinois***

**Từ Ngày Tục Bản
Xin vào Trang Mạng:**

www.hnvi.org/media

Quý vị muốn nhận nhiệm vụ
**CHĂM SÓC
CAO NIÊN TẠI GIA**

Hay

Quý vị Cao niên, Tật bệnh
**MUỐN ĐƯỢC
CHĂM SÓC TẠI GIA?**

**XIN LIÊN LẠC:
HỘI NGƯỜI VIỆT ILLINOIS
5110 N. BROADWAY ST.
CHICAGO, IL 60640**

CHƯƠNG TRÌNH
CHĂM SÓC CAO NIÊN

773 . 728 . 3700

Xin gọi:

NGUYỄN TRAN

309 . 388 . 2137

**Avoid
Scams**

**Avoid
Scams**

**THE WRONG HELP
CAN HURT**

BEWARE OF IMMIGRATION SCAMS

MINI THƯỜNG XÁ

MEDICAL CENTER

4947 N. WINTHROP Ave.
CHICAGO, IL 60640

(773) 989-9118

PHARMACY (NHÀ THUỐC)

1069 W. ARGYLE St.
CHICAGO, IL 60640

(773) 728-1007

**TRUNG TÂM Y KHOA CÓ NHIỀU BÁC SĨ, Y CỤ TỐI TÂN
NHÀ THUỐC NGAY BÊN CẠNH TẠO NHIỀU THUẬN LỢI**

- **TRẦN XUÂN NINH M.D.**, Giảng viên Y Khoa Saigon, Bác sĩ gia đình và giải phẫu.
- **EDUARD ZINGER, M.D.**, Bác sĩ gia đình, Chuyên khoa Nội tổng quát
- **THOMPSON DZIDZA, PA-C**
- **IRINA DUDAR, M.D.**, Bác sĩ chuyên trị đau nhức và chích vào chỗ đau
- **HOWARD RUBIN, M.D.**, Bác sĩ gia đình và Vật lý trị liệu (Tai nạn xe cộ)

CHUYÊN TRỊ: CÁC BỆNH NGƯỜI LỚN VÀ TRẺ EM

NHÀ THUỐC:

- Có thử máu, nước tiểu, siêu âm, đo điện tim
- Xét nghiệm loãng xương
- Xét nghiệm chức năng phổi (PFT) tại chỗ
- Chích ngừa các bệnh cho trẻ em và người lớn
- Giao thuốc tận nhà
- Cung cấp dụng cụ y tế:
(Tã, gậy, sữa, máy đo huyết áp, máy thử tiểu đường...)
- Có bào chế tại chỗ những thuốc đặc biệt
(không có trên thị trường)
- Có nhân viên nói tiếng Việt, tiếng Anh và tiếng Hoa

GIỜ LÀM VIỆC:

MỞ CỬA 7 NGÀY MỘT TUẦN, TỪ 10:00am - 5:00pm

Nhận:

• **MEDICARE** • **MEDICAID**
và **HẦU HẾT CÁC LOẠI BẢO HIỂM**

Để tránh chờ đợi, xin Quý vị vui lòng gọi điện thoại trước để lấy hẹn khám bệnh hay lấy thuốc.

COSMETIC DENTISTRY

BROADWAY DENTAL

Nguyễn Thiện Minh

5860 N. BROADWAY
CHICAGO, IL 60660

TEL: (773) 561-6071
FAX: (773) 561-0250

NHA KHOA THẨM MỸ

- Tái tạo men răng, làm khít răng thưa
- Sứt mẻ, đen, nám, đổi màu

NHA KHOA NHI ĐỒNG

- Chăm sóc cho trẻ em mới mọc răng
- Phòng ngừa răng, sâu, mọc lệch

NHA KHOA TỔNG QUÁT

- Trám răng, nhổ răng cấm, lấy gân máu
- Bọc răng, làm các loại răng giả

- ⊕ IMPLANTS: Trồng răng thẳng vào xương hàm, để làm răng giả ổn định
- ⊕ ORTHODONTIC: Dùng Visible Braces để tiếp
- ⊕ BLEACH: Tẩy tất cả các loại răng bị vàng, đen, nám
- ⊕ PERIODONTIC: Giải phẫu nướu răng để chữa bệnh sưng nướu, chảy máu răng, lung lay, đau rát.

Mở Cửa: Thứ Ba – Thứ Bảy: 10AM – 6PM
Đóng Cửa: Chủ Nhật & Thứ Hai

Phòng Nha Khoa

Bác Sĩ DAVID TOÀN NGUYỄN, DDS

620 W. Roosevelt Rd., Unit A1 - Wheaton, IL. 60187
TEL: (630) 462-9047 • FAX: (630) 462-9047

**TẬN TÂM, CỞI MỞ, THÀNH THỰC, CHÚ TRỌNG VỀ PHẨM CHẤT (Quality),
KHÔNG MẤT THỜI GIỜ CHỜ ĐỢI**

Đó Là Đặc Điểm Của Phòng Nha Khoa B.S. David Toàn Nguyễn, DDS

• NHA KHOA TỔNG QUÁT

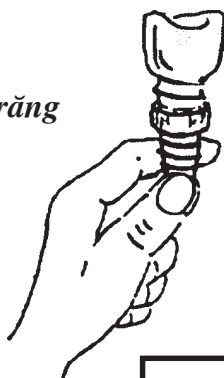
*Nhổ răng, Trám răng, Làm sạch răng
Lấy gân máu, Trị bệnh nướu răng*

• NHA KHOA NHI ĐỒNG

Khám nhập học, cố vấn trị liệu

• NHA KHOA THẨM MỸ

*Tẩy trắng răng
Tái tạo men răng (Porcelain Veneers)*

• LÀM RĂNG GIẢ ĐỦ LOẠI

Mũ răng (Crowns)

Cầu răng (Bridges)

Hàm giả (Denture)

Cấy răng (Dental Implants)

NHẬN CÁC LOẠI BẢO HIỂM

LÀM VIỆC THEO HẸN

Thứ Hai - Thứ Năm & Chủ Nhật: 9AM - 5PM
Thứ Sáu: Từ 9AM đến 3PM

VALUE SERVICES

AUTO REPAIR

AUTO BODY

TRANSMISSION

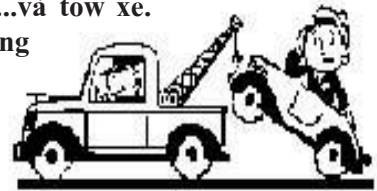
TOWING

6040 N. Broadway Ave., Chicago, Illinois - Tel: (773) 764-0550

TRANG BỊ KỸ THUẬT CAO - THỢ VIỆT, MỸ NHIỀU NĂM KINH NGHIỆM - TẬN TÂM

AUTO BODY

- * Làm đồng, kéo frame, giúp khách hàng liên lạc các hãng bảo hiểm...và tow xe.
- * Nhận sơn sửa tất cả các loại xe bị tai nạn hoặc tùy theo ý khách hàng
- * Giảm tiền deductible hoặc miễn phí cho những xe hư hỏng nặng

AUTO REPAIR

- * Chẩn bệnh bằng Computer.
- * Chuyên sửa Fail Test khói, Electrical và Engine performance
- * Sửa chữa bảo trì tất cả các hệ thống xe: Engine, Brake, Muffler, Fuel Injectio

GIỜ MỞ CỬA:

Thứ Hai – Thứ Sáu: 8AM – 6PM

Thứ Bảy: 8AM - 1PM

ĐẶC TRẦN kính mời

Chủ nhật: Đóng cửa

GIÁ BIỂU QUẢNG CÁO

ADVERTISING RATES

NGUYỆT SAN **người việt illinois**

Trang Trắng Đen (BW Pages)

1/8	1/4	1/2	1
\$25	\$50	\$80	\$150

Trang Màu (Colored Pages)

Bià Trong (Inside Cover): \$300

Bià ngoài trang sau (outside back cover): \$400

Quý độc giả muốn nhận được báo hằng tháng,
xin gửi ủng hộ \$50 bưu phí cho một năm 12 số.

*To receive NGƯỜI VIỆT ILLINOIS
Please send for one year subscriptions:
First Class: \$50*

- Giảm % nếu đăng dài hạn.
- Giá riêng dành cho Cáo Phó

MIDTOWN FUNERAL HOME and CREMATION OPTIONS

Under The New Ownership of GREGORY J. LINDEMAN

Proudly continuing to serve the Asian Community

**AN TÁNG, HỎA THIÊU, ĐƯA LINH CỬU VỀ VIỆT NAM
KHI NGHĨ RẰNG GIA ĐÌNH BẠN CÓ TANG SỰ**

**Xin Gọi Ngay Cho Chúng Tôi
Để Tham Khảo Miễn Phí Và Được Giúp Đỡ**

Lee Do
(Tiếng Việt)
(773) 502-1635

**KINH NGHIỆM
UY TÍN
GIÁ CẢ PHẢI CHĂNG**

Greg
(Tiếng Anh)
(773) 505-3874

Xin gọi trước vì chúng tôi
không ở văn phòng thường xuyên

Available 24 hours a day/ 7 days a week

PHỤC VỤ THEO YÊU CẦU CỦA TANG CHỦ

Địa điểm uyển chuyển • Chôn cất theo thẻ Medioplan của Bộ Xã Hội
Tùy nghi cử hành theo các nghi lễ tôn giáo, phong tục và hoàn cảnh

THAM KHẢO MIỄN PHÍ • CÓ NGƯỜI VIỆT PHỤC VỤ

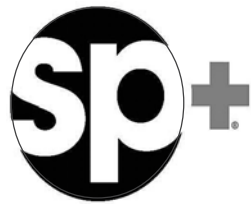
GREGORY J. LINDEMAN
Owner/ Director
greg@midtownfunerals.com

3918 W. Irving Park Road
Chicago, IL 60618
773. 654. 3744
midtownfunerals.com

Quý khách
an tâm
khi
đậu xe
trong
PARKING
của
Hội Người Việt

**5017 N. Winthrop
Chicago, Illinois 60640
(Argyle và Winthrop)**

888.578.7275

• **Đậu xe theo tháng:**
(Monthly parking available):

\$ 140

**KHI QUÝ VỊ ĐẬU XE, LỢI TỨC THU ĐƯỢC
TỪ PARKING SẼ GIÚP HỘI NGƯỜI VIỆT ILLINOIS
HOÀN THÀNH NHIỆM VỤ:**

- Hỗ trợ, phát triển các chương trình văn hóa, xã hội và giáo dục khác nhau để phục vụ người Việt và các nhóm dân tộc khác ở Illinois.
- Xây dựng tinh thần tương trợ lẫn nhau trong cộng đồng.
- Thúc đẩy mối quan hệ chặt chẽ hơn với các tổ chức khác nhau của người Việt quốc gia trong một nỗ lực chung để phục vụ theo nhu cầu của các thành viên trong cộng đồng.
- Tăng cường và duy trì sự đoàn kết của mọi cư dân người Việt trong tiểu bang Illinois.

Điều hành: SP+ 888-578-7275

**Funds from the parking
allows the Vietnamese Association of Illinois
to accomplish our mission:**

1. To promote, support, and develop various cultural, social, and educational programs to serve Vietnamese Americans and other ethnic groups in Illinois.
2. To help generate the mutual assistance spirit among Vietnamese ethnic group members.
3. To foster closer relationships with various Vietnamese organizations in a common effort to serve the needs of Vietnamese Americans in the state of Illinois.
4. To strengthen and perpetuate the unity and solidarity of the Vietnamese Americans residing in the state of Illinois

Parking is managed by SP+ 888-578-7275

Mua chỗ đỗ xe tại www.parking.com với giá đặc biệt này.
Purchase parking at www.parking.com for this special rate.

IMMIGRATION PROGRAM CHƯƠNG TRÌNH DI TRÚ PROGRAMA DE INMIGRACIÓN

NATURALIZATION
GREEN CARD RENEWAL
EMPLOYMENT AUTHO.
REMOVAL CONDITIONS
TRAVEL DOCUMENT
ADJUSTMENT STATUS
FAMILY PETITION
FOIA REQUESTS
FBI PRINTS

NHẬP TỊCH
ĐỔI THẺ THƯỜNG TRÚ
GIẤY PHÉP LÀM VIỆC
THAY ĐỔI ĐIỀU KIỆN THƯỜNG TRÚ
TÁI NHẬP CẢNH
ĐIỀU CHỈNH TÌNH TRẠNG
BẢO LÃNH THÂN NHÂN
THEO DÕI THÔNG TIN
LÝ LỊCH FBI

NATURALIZACIÓN
RENOVACIÓN DE RESIDENCIA
PERMISO DE TRABAJO
CONDICIONES DE RESIDENCIA
SOLICITUD DE DOCUMENTO DE VIAJE
RESIDENCIA PERMANENTE
PETICION DE FAMILIA
SOLICITUD DE FOIA
HUELLAS DE FBI

ONLY AVAILABLE ON TUESDAYS
(Asylum, U Visa, T Visa, TPS)

CHỈ NHẬN HẸN VÀO THỨ BA
(Ty nạn, T & U visa, TPS)

SOLO DISPONIBLE LOS MARTES
(Asylo, Visa T&U, TPS)

**PLEASE CALL
TO MAKE AN
APPOINTMENT:**

**XIN VUI LÒNG
GỌI TRƯỚC
ĐỂ LẤY HẸN:**

**POR FAVOR
LLAME PARA HACER
UNA CITA:**

Monday-Thursday / THỨ HAI- THỨ NĂM / Lunes-Jueves
9am - 5pm
(773)728-3700 / vaiappointments@hnvi.org

Vietnamese Association of Illinois - CHICAGO
5110 N. Broadway Street
Chicago, Illinois 60640
www.hnvi.org

Vietnamese Association of Illinois - DUPAGE
640 St. Charles Rd. - Suite 200
Carol Stream, Illinois 60188
www.hnvi.org

CHƯƠNG TRÌNH CHĂM SÓC CAO NIÊN

Chương trình trực thuộc chính phủ liên bang phục vụ quý cao niên già yếu, bệnh tật sống neo đơn cần có người giúp đỡ công việc nhà hay chăm sóc sức khỏe.

Chúng tôi sẵn sàng tiếp nhận làm thủ tục cho Quý Cao niên muốn ĐƯỢC chăm sóc hay PHỤC VỤ cho chương trình.

Xin liên lạc:

NGUYEN TRAN

(309) 388-2137

nguyen.tran@hnvi.org

Muốn thụ hưởng, Quý Cao niên cần:

- 60 tuổi trở lên - Có quốc tịch hay Thường Trú -
- Đang cư ngụ tại Illinois - Có bảo hiểm sức khỏe
- Tài sản không quá \$17,500.
- Được bác sĩ chấp thuận cho hưởng dịch vụ

Hội Người Việt Illinois

5110 N. Broadway St., Chicago, IL 60640

Tel. (773) 728-3700 - Fax: (773) 728-0497

Hoặc:

640 E. St. Charles Rd., Suite 200

Tel. (630) 580-9438 - Fax: (331) 806-3155

